

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1929

JUUNI

SISUKS PEALE MUU:

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1. I. 1927 kuni 31. III. 1928 a.

Ürgtootva tööstuse toodangu väärtus 1927 a. (suurtööstuses).

Mootorsõidukite arv 1. I. 1929 a.

Kindlustusseltsid 1927 a.

Ühingud ja seltsid 1926-28 a.

Avalikud raamatukogud 1926 ja 1927/28 a.

Nr. 91 (6)

TALLINN

Nr. 91 (6)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.	Page
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1. I. 1927 kuni 31. III. 1928 a. — H. Neuhaus	325	<i>Recettes et dépenses des villes et des bourgs de 1. I. 1927—31. III. 1928 — H. Neuhaus</i> 325
Ürgtootva tööstuse toodangu väärtus 1927 a. (suurtööstuses) — P. Semper	386	<i>Valeur de la production de l'industrie extrac- tive en 1927 — P. Semper</i> 336
Mootorsõidukite arv 1. I. 1929 a.	339	<i>Véhicules à moteur au 1. I. 1929</i> 339
Kindlustusseltsid 1927 a. — V. Feldman	341	<i>Sociétés d'assurance en 1927 — V. Feldman</i> 341
Ühingud ja seltsid 1926—28 a. — A. Lepp	354	<i>Unions et sociétés de 1926—28 — A. Lepp</i> 354
Avalikud raamatukogud 1926 ja 1927/28 a. — A. Tuisk	358	<i>Bibliothèques populaires en 1926 et 1927/28 — A. Tuisk</i> 358

TABELID — TABLEAUX

(Standart- numera- sioon)	(Numération permanente)
Tab. 1. Sissevedu aprillis	Tab. 1. Importation en avril . . . . .
" 2. Väljavedu aprillis	" 2. Exportation en avril . . . . .
" 3. Sisse- ja väljavedu aprillis (tähtsamad ained)	" 3. Importation et exportation des principaux articles en avril . . . . .
" 4. Tollimatte läbikäik aprillis	" 4. Commerce extérieur en avril (par les douanes) . . . . .
" 5. Tolliasutiste tulud detsembris	" 5. Recettes douanières en décembre . . . . .
" 6. Ühendatud riiraudteede tegevus märtsis	" 6. Chemins de fer unis en mars . . . . .
" 7. Tallinna sadama tegevus mais	" 7. Mouvement du port de Tallinn en mai . . . . .
" 8. Eesti Panga äri seis 30. IV. 29	" 8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 30. IV. 1929 . . . . .
" 9. Maapanga äri seis	" 9. Situation financière de la Banque agraire . . . . .
" 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äri seis 1. II.—1. IV. 29	" 10. Situation financière des banques privées et des prin- cipales banques coopératives au 1. II.—1. IV. 29 . . . . .
" 11. Üksikute pankade äri seis summad 1. II.—1. IV. 29	" 11. Montant des bilans des banques au 1. II.—1. IV. 29 . . . . .
" 12. Riigi sissetulekud veebruaris	" 12. Recettes de l'Etat en février . . . . .
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil mais	" 13. Cours du change à Tallinn en mai . . . . .
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud mais	" 14. Nombre des personnes passées les confins de la Répu- blique en mai . . . . .
" 15. Elanikkude arv linnades aprillis	" 15. Mouvement de la population dans les villes en avril . . . . .
" 16. Lühkel olev raba 1. V. 29	" 16. Billets en circulation 1. V. 29 . . . . .
" 17. Pankadevahelise arvekoja tegevus mais	" 17. Mouvement de la chambre de compensation en mai . . . . .
" 18. Protestitud vekselid aprillis	" 18. Effets protestés en avril . . . . .
" 19. Kapitali emissioonid aprillis	" 19. Emissions des capitaux en avril . . . . .
" 20. Tööstustoodang märtsis	" 20. Production de quelques industries en mars . . . . .
" 21. Loomataudid märtsis	" 21. Epizooties en mars . . . . .
" 22. Tapamajade tegevus märtsis	" 22. Fonctionnement des abattoirs en mars . . . . .
" 23. Suurimüügitunnad mais	" 23. Prix de gros en mai . . . . .
" 24. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1925—29	" 24. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—29 . . . . .
" 25. Turuhinnad mais	" 25. Prix de détail en mai . . . . .
" 26. Elumaksumusindeksid	" 26. Nombres-indices du coût de la vie . . . . .
" 27. Suurimüügitunnid	" 27. Nombres-indices des prix de gros . . . . .
" 28. Suurimüügitunnid	" 28. Activité des bourses du travail et des agences d'affai- res privées en avril . . . . .
" 29. Tööbörsid ja eravahetalituskontorid aprillis	" 29. Entreprises industrielles et leur main d'œuvre au 1 mai . . . . .
" 30. Tööstusettevõtted ja nende töötajad 1. mais	" 30. Accidents du travail dans les entreprises industriel- les en avril . . . . .
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtetel aprillis	" 31. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'œuvre dans les entrepr. industr. . . . .
" 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	" 32. Maladies contagieuses en avril . . . . .
" 33. Nakkushaigused aprillis	

LINNADE JA ALEVITE TULUD JA KULUD 1. I. 1927 a. kuni 31. III. 1928 a.
RECETTES et DÉPENSES des VILLES et des BOURGS de 1. I. 1927—31. III. 1928.

Sisu: 1) Linnade ja alevite korrallised ja erakorrallised büdžetid, lhk. 325. 2) Korrallised kulud, lhk. 326. 3) Varanduste kasutamine, lhk. 329. 4) Ettevõtted, lhk. 329.

Allpool kokkuvõetud andmed linnade ja alevite tulude ja kulude kohta käivad 15 kuu—aasta ja veerandi—kohta, sest puudub võimalus eraldada 1927 majandusaasta andmeid 1928 a. esimese veerandi omi, mis siia liidetud uue eelarve aastale ülemineku puhul. Silmaspidades seda asjaolu, kui ka linnade arvu suurenemist, kolmeteistkümnest kaheksateistkümnenni alevite arvel ning ühe uue alevi (Mustla) asutamist, on üldise raskendatud tulemuste kõrvutamise endiste aastatega, seda enam, et mitmed kaheksateistkümnenni kuu jaoks määratud tuluallikad ei muutu kolme kuu juurelisamisest aruandeaastale, kuna teistele tuludele kolmekuuline aastapikendus siiski mõju avaldab. Proportsionaalne tulude ja kulude väljaarvamine teatud ajavahemiku jaoks poleks ka õige, sest paljud neist olenevad tähtsusest (näiteks võlgade ja nende protsentide tasumine, monopolsete ja põllumajanduslike ettevõtete käibed jne.). Ent siiski katsume alamal võimalust mööda teostada ka ülalnimetatud kõrvutamist omavalitsuste majandusliku olukorra selgitamiseks.

1927 a. alguks anti V. Valitsuse poolt linna õigused viiele alevile—Nõmmele, Tapale, Türile, Põltsamaale ja Tõrvale ja nimetatil aleviks Mustla. Selle tõttu ulatub praegu alevite arv seitsmeteistkümnenni.

1. Linnade ja alevite korrallised ja erakorrallised büdžetid.

Budgets des villes et des bourgs.

Linnadeks nimetati suu-remad alevid, mille käibed ületasid mitme endise linna majandusliku tegevuse. Pole siis imestada kui pikemal aruande aastal koondatud andmed linnade kui ka alevite korralliste ja erakorralliste büdžetite kohta märksa erinevad eelmiste aastate omadest:

	Tulud.	Kulud.
Linnadel: 1927/28 a. (15 kuud) .	12 247 tuh. kr	12 080 tuh. kr
1926 a. (12 kuud) .	10 367 "	10 332*") "
1925 a. "	6 537 "	8 185**") "
Aleveil: 1927/28 a.	331 "	308 "
1926 a.	486 "	462 "
1925 a.	432 "	415 "

Käibete muutust üksikute linnade ja alevite büdžetites kolme aasta kestel, võttes kõrvutu- sele ainult korrallisi ja erakorrallisi kulusid, väljendavad järgmised arvud (tuh. kr):

Linneil:	1927/28 a.	1926 a.	1925 a.
Tallinn	6 496	4 974	4 686
Tartu	2 000	2 644	1 175
Narva	618	593	621
Pärnu	992	760	570
Valga	270	193	174
Viljandi	435	295	235
Rakvere	295	198	172
Võru	176	176	140
Haapsalu	98	205	77
Kuussaare	146	103	103
Paide	92	80	109
Petseri	91	90	98
Paldiski	26	21	25
Nõmme	216	84	50
Tapa	51	38	23
Põltsamaa	39	25	25
Türi	57	27	40
Tõrva	52	29	29
Kokku:	12 080	10 535	8 352

Aleveil:	1927/28 a.	1926 a.	1925 a.
Mustvee	25	25	23
Narva-Jõesuu	32	27	23
Kunda	31	18	16
Otepää	19	14	9
Mõisaküla	23	22	17
Sindi	7	6	5
Kallaste	8	6	5
Jõhvi	35	40	26
Kärdla	9	8	7
Elva	29	23	18
Antsla	24	19	19
Kilingi-Nõmme	14	14	10
Suure-Jaani	13	11	9
Jõgeva	16	13	13
Võõpsu	5	5	6
Keila	7	8	5
Mustla	11	—	—
Kokku	308	259	211

*) endistel alevil 203; **) — 204

Vähenevad on kulud Tartus ja Haapsalus selle tagajärjel, et nimetatud linnades eelmisel aastal tunduvalt suuri kulusid teostati erakorralise büdžeti alal, peamiselt elektrijaamade ehk -võrgu laiendamiseks, kuna kõigil endistel aleveil tuluallikate suurenemisel paisusid ka kulud.

Erakorralised kulud aruande aastal, ulatusid linnadel 2205 tuh. kroonini, neist ettevõtete laiendamiseks 52,7%, uute hoonete püstitamiseks 12,7%, koolimajade ehitamiseks 10,9%, kinnisvarade omandamiseks 2,8% ja mitmesugusteks põhjalikkudeks töödeks 20,9%. Summadest ettevõtete laiendamiseks väärivad tähelepanu need, mis määratud elektrijaamade võimsuse suurendamiseks Tallinnas, Tartus, Kuressaares, Petseris ja Tapa; teiste ettevõtete hulgas võib mainida turbatööstust Tartus, linna apteeki Nõmmel ja supelasutust Pärnus (102421 kr). Uute hoonete ehitamise alal on määratud tähtsamaid summasis vanade ja vaeste varjupaikadeks Tartus, Pärnus ja Nõmmel ning Tallinnas laste päevakodu ehitamiseks (95 000 kr).

Mitmesugusteks põhjalikeks tööks kulutatud summadest osutuvad iseäralisteks 20954 kr, määratud Pärnu linna poolt Viluvere jaama-hoonete ehitamiseks täiendavalt riigiraudteede eelarvele. Samuti Tallinnas 871 tuh. kr on tehtud järgmised väljaminekud: linnapanga põhi-kapitali suurendamiseks 350 tuh. kr ja tuletõrje abinõude muretsemiseks 12,8 tuh. kr.

Erakorralised kulud on tehtud kaheksas alevis peamiselt liikumata varanduste omandamiseks ja uute hoonete ehitamiseks.

Erakorraliste kulude katteks tarvitati linnades pikaajalisi laene pankadelt, siis oma uuendusfonde ning üksikül juhtudel korralise eelarve ülejääke; viimased olid ainukeseks allikaks alevite erakorralise büdžeti täitmisel.

2. Korralised kulud. Viieteistkümmet kuu korralise büdžeti ordinaires.

sed kulud jagunevad linnades pealikkidesse järgmiselt: valitsus ja täidesaatvad organid 6,3%, sotsiaalsed asutised 1,3%, pensionid ja abirahad 2,8%, riiklised asutised 0,8%, kokku neljal liigil 11,2% (1926 a. 7,2%), tuletõrje 1,6%, heakord 17,3%, kokku 18,8% (20,8), haridus 23,1% (22,9), hoolekanne 16,7% ja tervishoid 15,4%, kokku 32,1% (33,4), rahandusoperatsioonid 1,6% (1,8). Võrreldes eelmise aasta protsendilise vahetusega, mis näidatud arvudega sulgudes, osutuvad kulud peaaegu samasugusteks, tähtsusetu võnkuvusega ühele ehk teisele poole.

Samasugune kulude jaotus aleveil annab järgmisi tulemusi: heakorral alal 8,3% (10,2), haridus 23,8% (31,2), hoolekanne 10,7% (8,1), tervishoid 0,5% (0,8). Seega väljendavad ka alevite

suhtarvud tähtsusetu muutusi eelmise aastaga võrreldes, kuigi neil paistab suurenemise tendents hoolekande ja tervishoidu alal peamiselt heakorral arvel.

Kulude liigitamine üksikül linnel ja aleveil annab järgmise võrdlustabeli:

	Valitsusine, sotsiaalsed ja riiklised asutised, pensionid ja abirahad, tuletõrje	Heakord	Haridus	Hoolekanne	Tervishoid	Rahandusoperatsioonid	Mitmesugused
Tallinn	11,2	18,8	18,5	16,3	17,3	17,1	0,8
Tartu	12,0	18,0	29,9	18,2	11,7	7,9	2,9
Narva	10,4	9,0	31,2	22,4	16,9	9,2	0,9
Pärnu	18,1	19,4	24,1	13,8	11,3	15,2	3,7
Valga	14,0	9,0	46,5	10,9	4,0	5,9	1,3
Viljandi	11,9	9,9	17,4	18,0	33,5	7,7	1,6
Rakvere	14,9	18,9	27,5	15,2	14,0	6,2	2,7
Võru	16,2	10,7	22,8	10,0	19,8	12,5	2,0
Haapsalu	23,8	20,1	16,7	12,9	6,0	18,9	1,6
Kuressaare	27,7	14,4	12,8	26,9	3,3	11,3	3,6
Paide	16,8	8,0	30,8	13,3	23,7	4,6	2,8
Petseri	36,5	14,4	18,3	6,5	3,4	14,8	5,9
Paldiski	19,1	6,1	39,7	9,2	4,5	13,9	7,5
Nõmme	21,3	39,7	19,5	12,5	5,2	1,1	0,7
Tapa	24,4	10,6	40,7	7,0	2,5	4,1	4,7
Põltsamaa	32,1	15,3	27,6	15,7	2,7	—	6,6
Türi	24,1	0,7	44,5	9,5	0,7	12,0	8,3
Tõrva	22,4	4,6	52,8	6,8	1,2	9,1	3,6
Keskmiselt	12,7	17,3	23,1	16,7	15,4	13,2	1,6
Mustvee	35,2	10,5	26,9	5,1	0,7	9,0	12,6
N.-Jõesuu	32,7	13,2	42,3	7,6	1,5	—	2,7
Kunda	28,8	2,2	37,8	18,0	—	2,2	11,0
Otepää	42,4	9,8	20,2	14,8	—	10,6	2,2
Mõisaküla	38,6	6,2	26,3	14,9	—	4,7	9,8
Sindi	57,4	—	11,5	24,8	—	—	6,3
Kallasla	47,9	—	29,4	2,3	—	—	20,4
Jõhvi	19,2	6,9	48,2	6,0	1,1	18,8	0,3
Kärda	38,7	11,7	26,1	14,1	—	3,8	0,8
Elva	35,2	14,3	20,3	2,9	—	3,2	26,1
Antsla	34,8	10,6	31,9	13,5	—	2,1	7,1
Kilingi-Nõmme	50,8	11,3	20,0	12,3	—	1,9	3,7
Suure-Jaani	42,2	7,3	28,6	18,8	—	—	3,1
Jõgeva	44,7	9,0	36,2	2,0	—	0,5	7,6
Võõpsu	51,9	—	25,7	3,0	—	11,9	7,5
Kella	32,4	10,3	28,4	10,4	—	—	18,5
Mustla	48,9	11,1	0,7	11,3	1,8	20,5	5,7
Keskmiselt	36,0	8,8	30,3	10,3	0,4	5,9	8,3

Heakorral teostamiseks tehti suuremais linnede väljaminekuid kuni 20%; erandiks esinevad Narva, Valga, Viljandi ja Võru, kus selleks kulutatakse umbes 10% tervest büdžetist, kuna uute linnade seast Nõmmel see üle 39% tõuseb. Teistest uutest linnadest läheneb Põltsamaa protsent keskmisele suurusele, jättes kaugele madalama kuluga Tapa ja Tõrva, iseäranis aga Türi, kus heakorral alal kulusid peaaegu ei olegi (0,7%).

Keskmi suhtarvusi arvesse võttes osutuvad kulud hariduslikuks otstarbeks omavalitsuse büdžetile koormavaiks. Niihästi mitmel vanal kui ka uuel linnal tõuseb see väljaminek üle 40%, Tõrval isegi 52,8%. Selles suhtes lähedamas olukorras on Viljandi, Haapsalu ja Kuressaare. Huvituseta poleks äratähendada, et kahe suurema linna — Tallinna ja Tartu hariduskulu suhtarvud erinevad keskmisest suuruselt — esimesel 5% võrra madalamana ja teisel umbes 7% kõrgemana, absoluutselt aga Tallinnas

946 tuh. ja Tartus 512 tuh. krooni. Määratu suur protsendiline osa hariduse alal on tekkinud selle tõttu, et väikestel linnadel (Paldiskil, Tapal, Türil, Tõrval) koolide ülalpidamise kulud ei vasta nõrgale büdžetile.

Hoolekande alal kulutavad keskmisest rohkem need linnad, kus peale vanadekodude peetakse ülal ka lastevarjupaigad, millised asutised puuduvad täiesti väikestel ja uutel linnadel; viimastel puuduvad isegi vanadekodud, mille tõttu teostatakse peamiselt lahtist hoolekannet. Väärrib tähelepanu, et hoolekande alal kulutab Tallinn enam kui kõik muud linnad kokku, kuigi protsent alla keskmist.

Tervishoiu suhtes ei näita tähelepanu vääri- vat tegevust väikesed linnad, millistest suuremal osal puuduvad haiglad ja muud ravimiskohad; selle tõttu on ka nende suhtarvud madalad (0,7—6,0). Suurtest linnadest on viiel (Tallinnal, Tartul, Narval, Pärnul ja Viljandil) absoluutselt võrdlemisi tunduvad kulud, näiteks Tallinnal 884 tuh., Tartul 202 tuh. kr jae. Eriti koor- māvaks osutub kulu Viljandil (132 tuh. kr ehk 35,5% korrallisest büdžetist), kuid seda kulu sunnib kandma tema geograafiline asend, tõm- mates sinna ravimiseotsijaid kaugemast ümbrus- konnast.

Alevite majanduslikus olukorras paistab veel selgemini kui linnadel hariduskuludest tekkinud ülekoormatus, mis on arusaadav arvesse võttes alevite kehva büdžetit. Suuremaid kulusid ni- metatud alal kannavad Jõhvi (48,2%), Narva-

Jõesuu (42,3) ja Kunda 37,3); väiksemate suht- arvudega on Sindi (11,5) ja Mustla (0,7) sel puhul, et Sindi kooliülalpidajaks osutub Sindi kalevivabrik, kuna alev maksab õpetajale kor- teri raha ja toetust koolile, kokku 231 kr, Mustlas aga puudub üldse oma kool.

Hoolekande alal suurim suhtarv langeb Sin- dile (24,8%), kuna tegelikult kulutatakse lahtise hoolekande jaoks 1880 kr, mis väikese büdžeti juures osutub tunduvaks. Absoluutselt kõrgeim hoolekande kulu on Mõisaküla alevil (umbes 3400 kr), kus tegutseb vanadekodu. Viimased asutised on peale Mõisaküla veel kolmes ale- vis—Kärklas, Antslas ja Kilingi-Nõmmes.

Üldse hariduse ja hoolekande aladel kulu- tatakse kokku 40,6% büdžetist, mis juures Narva-Jõesuus 50%, Kundas 55,3%, Jõhvis 54,2%, Suure-Jaanis 47,4%. Arusaadav, et selle taga- järjel alevite heakorra teostamiseks ei jatku küllaldaselt summasid ja kolmel alevil (Sindil, Kallastel ja Võõpsul) sel alal isegi mingisugu- seid kulusid pole olnud.

Linnade majanduslikus elus aruande ajava- hemikul pole tekkinud iseeralisi tähelepanevaid uuendusi, sest aruande aasta eelarved koostati olemasolevate tuluallikate piires, kinnipidades samasugust tegevuskava kui eelmistel aastatel, ainult suurema ulatusega kooskõlas rahvastiku kasvuga. Seda tõendavad järgmise võrdlusta- beli suhtarvud viimase kolmeaastalise perioodi kohta:

	1927/28 a.	1926 a.	1925 a.	Keskmine
Heakord.				
Ehtusosakond	10,6	9,3	9,3	9,6
Tänavate, siidade, aedade, platside korrashoid ja uute tegemine	61,0	62,0	60,4	61,1
Tänavate ja platside valgustus	17,5	16,3	19,0	17,5
Kaevude ja puhtavee torustiku korrashoid	0,5	0,4	0,3	0,4
Savitusolukorra parandamine ja supelmajad	1,2	1,5	2,0	1,5
Mustavee kanalisatsiooni korrashoid	6,0	6,0	6,3	6,1
Mustuse ja prügi kõrvaldamine	1,8	1,3	1,4	1,5
Korralduste üldkulud ja mitmesugused tööd	1,4	4,2	1,3	2,3
Kokku	100	100	100	100
% korrallisest büdžetist	17,3	19,4	18,7	18,3
Haridus.				
Koolivalitsus	2,6	2,8	3,2	2,9
Alg-, kesk- ja erikoolid	76,0	77,7	79,9	77,6
Lasteaedad ja mänguplatsid	4,7	4,4	4,1	4,4
Raamatukogud, arhiivid ja muuseumid	5,6	5,7	4,9	5,4
Abirahad ja toetused haridusotstarbeks	2,1	1,7	5,3	2,9
Abirahad ja toetused isikule ja asutusele	9,0	7,7	2,6	6,8
Kokku	100	100	100	100
% korrallisest büdžetist	28,1	22,9	25,9	23,8
Hoolekande.				
Hoolekande osakond	3,7	3,5	4,4	3,8
Vanade kodud ja vaestemajad	29,2	27,3	27,8	28,3
Õõmajad	1,3	1,0	1,3	1,2
Lastekodud	25,9	28,5	31,1	28,0
Vaestetoetus ja abirahad	39,7	39,2	34,8	38,3
Tõõmajad	0,2	0,5	0,6	0,4
Kokku	100	100	100	100
% korrallisest büdžetist	16,7	16,1	15,9	16,3
Tervishoid.				
Tervishoiuosakond	4,7	4,6	5,2	4,8
Haigemajad, ambulatoor-, valvekohad ja emade nõuandekohad	87,7	88,5	88,6	88,2
Eraldusmajad	0,3	0,3	0,4	0,3
Desinfitseerimiskambriid ja laboratooriumid	3,4	3,4	2,9	3,2
Kiirabi	0,4	0,3	0,3	0,3
Taudide vastu võitlemine	1,6	1,8	1,4	1,6
Loomade arstimine	0,4	0,3	0,2	0,3
Abirahad ja mitmesugused kulud	1,5	0,8	1,0	1,3
Kokku	100	100	100	100
% korrallisest büdžetist	15,4	14,7	13,4	14,7

Nagu neist andmeist selgub pole üksikuil tegevusaladel tekkinud järske hüppeid ja aruandeaasta suhtarvud mitmel kululiigil ühtivad kolme aasta keskmistega. Ent siiski on märgata hoolekande ja tervishoiu kulude pidevat tõusu peamiselt heakorra arvel, nagu seda tõendavad kolme viimase aasta kulu summade kasvu read: heakorral 100:117:118, hoolekandel 100:114:134 ja tervishoiul 100:123:146, kusjuures 15-kuulise aruande aasta arvud on vähendatud 12:15 vahekorras. Nende tulemuste kõrvutamise korraliste kulude kogusumma reaga 100:112:128 näitab selgesti, et hoolekande ja tervishoiu kulude paisumine sünnib kiiremalt kui terve kulude büdžet koondatult, kuna heakorral see tagasihoidlikumalt edeneb.

Linnade korraliste tulude büdžet väljendus järgmiselt:

I. Maksud:	
1. Varanduslikust seisukorrast olenevad	2 706 786 kr. 26,5%
2. Tööstus-kaubanduslikud	1 710 146 „ 16,8%
3. Maksud tarvitussiguste pealt	312 703 „ 3,1%
4. Mitmesugused maksustused	409 744 „ 4,0%
II. Puhaskasu varanduste kasutamist ja ettevõtetest:	
1. Varanduste kasutamist	938 867 „ 9,2%
2. Ettevõtetest	898 300 „ 8,8%
III. Mitmesugused kulud ühes rahandusoperatsioonidega	
	3 227 404 „ 31,6%
	Kokku . . . 10 203 950 kr. 100%

Lõviosa tuludest (50,4%) langeb maksudele, siis umbes kolmandik saadakse mitmesugustest eriülesannete täitmisega seotud kannangutest ning rahandusoperatsioonidest; 18% tuludest annavad varandused ja ettevõtted. Eelmise 1926 a. tulemus oli: 54,7% maksudest, 28% mitmesugustest kannangutest ja 17,8% varandustest ja ettevõtetest.

Tähtsamad maksud ja nende % tuludest on koondatud järgmises tabelis:

	1927/28a.	1926 a.	1925 a.	Keskmine
Kinnisvarast	17,2	20,5	23,2	19,8
Tulu- ja puhtakasumaks	9,2	9,6	9,2	9,3
Äritunnistustelt	3,6	2,5	3,1	3,2
Trahterimaks	7,3	3,3	10,2	8,6
Lõbustumaks	2,4	2,6	3,0	2,7
Piirituslubade asemaks	2,3	2,7	2,8	2,6
Omnibuste, autode ja mootorrattaste pealt	1,0	1,1	1,1	1,1
Hobuste ja sõidukite pealt	0,6	0,7	1,0	0,7
Koerte pealt	0,6	0,5	0,6	0,6
Jalgrataste pealt	0,3	0,3	0,3	0,3
Plaanide registreerimise eest	0,2	0,2	0,2	0,2

Protsendiline kaal väheneb enamal jaol maksudest, eriti tunduvalt kinnisvara- ja trahterimaksul.

Mitmesuguste sissetulekute hulgest kõige tähtsamad on valitsuse poolt määratud toetused 566 280 kr ulatuses, mis teeb välja terve korralisest büdžetist 5,5%. Järgmise koha omandavad muud sissetulekud eriülesannete täitmisel.

Eriti suured toetused on saadud valitsuselt hoolekande alal 174 132 kr ja tervishoiu alal 138 239 kr, kuna linnade enda poolt on kogutud hoolekande jaoks 96 878 kr ja tervishoiu alal 914 062 kr. Nimetamise väärt on ka summa, mis hariduse otstarbeks sissetulnud õpemaksude jms. näol — 494 783 kr, kuna riigi- ja maavalituste poolt toetusena määratud 66 026 kr.

Alevite tulud on näidatud järgmises tabelis rühmitatult samal viisil kui linnades:

I. Maksud:	
1. Varanduslikust seisukorrast olenevad	77 935 kr. 23,9%
2. Tööstus-kaubanduslikud	134 761 „ 40,7%
3. Maksud tarvitussiguste pealt	8 787 „ 2,7%
4. Mitmesugused maksustused	35 747 „ 10,8%
II. Puhaskasu varanduste kasutamist ja ettevõtetest:	
1. Varanduste kasutamist	21 839 „ 6,6%
2. Ettevõtetest	17 833 „ 5,4%
III. Mitmesugused kulud ühes rahandusoperatsioonidega	
	35 021 „ 10,5%
	Kokku . . . 331 323 kr. 100%

Kõrvutades neid protsendilisi suhtarvusi linnade omadega selgub, et alevitel tähtsamate tuludena esinevad maksud, mis annavad 77,5% kõigist tuludest, kuna linnadel ainult 50,4%. Esimesel kohal seisavad tööstus-kaubanduslikud maksud, kattes 40,7% täideviidud tulude eelarvest (linnadel 16,8%). Alevite varanduste kasutamist ja ettevõtetest saadi kokku 12% (linnadel 18%). Kolmandama rühma kannangud väljendusid alevil 10,5%, linnadel aga 31,6%, missugune tulemus on seletatav seega, et ainult kahes alevis leidsid aset laenuoperatsioonid ning toetused valitsuselt kahele alevile hariduse ja ühele hoolekande otstarbeks.

Tähtsamad maksude hulgest on alevil järgmised:

kinnisvaramaks	8,2%
isikumaks	7,1 „
äritunnistustemaks	7,2 „
trahterimaks	23,6 „
piirituslubade asemaks	5,6 „
tulumaks	3,7 „
lõbustumaks	2,6 „
puhtakasumaks	2,3 „
hobuste ja sõidukite pealt	0,6 „
koerte pealt	0,6 „

Suuruse poolest väärivad tähelepanu järgmised maksud: Kundas kinnisvaramaks üle 15 tuh. kr, kuhu hulka on arvatud veel linnade eeskujul hindamismaks (sama maksu määratakse ka Narva-Jõesuus, Elvas, Suure-Jaanis ja Mustlas); isikumaksu Mustvees 4800 kr.; suuriomad äritunnistuste maksud—Jõgevas 2 434 kr.; Antslas 2 382 kr.; Jõhvis ja Mustvees kumbagil üle 2 200 kr. ning suvitumaks Narva-Jõesuus 3 775 kr.

3. Varanduste kasutamine.

Bénéfice net de l'exploitation des propriétés municipales.

Tulemused linna varanduste kasutamisest on näidatud netto arvudes, kuna tegelikult linna aruanded sisaldavad tulusid ja kulusid täielikult. Mõningad majandusharud tegutsesid puudujääkidega, mis on kaetud siiski puhtakasuga teistelt harudelt. Kasutoovamaiks osutusid Tallinnas majade eksploateerimine, Tartus maade ja mõisade kasutamine, Narvas ja Pärnus metsaasjandus. Uutest linnadest esimesel kohal seisab Nõmme, kus kruntidest on saadud 22587 kr. puhastkasu. Iseäraliku tuluallikana esineb Haapsalus meremuda, Tallinnas liiva, ning Paldiskis paekivimüük isegi väljaspoole linna piiri. Mõisate majapidamist teostab parimate tulemustega Tartu, saades neljalt mõisalt puhaskasu 55000 kr. Teised linnad eelistavad mõisate rendile andmist, rahuldudes väiksema tulutoovusega, näiteks Pärnus saadakse kuuest mõisast tuludena ainult 22000 kr., kusjuures oma kasutamisel oli kaks mõisa, nendest üks andis 1000 kr. puhaskasu, teine aga kahju 3600 kr.

Aleveil varandustena esinevad peamiselt maad ja krundid ja needki enamalt jaolt tähtsusega suuruse ja tulutoovuse poolest. Erandina esineb Antsla, kus netto-tulu ulatub 7000 kroonini. Tähendatud tuluallikad puuduvad täiesti Sindil, Kallastel ja Keilal.

4. Ettevõtted.

Entreprises municipales.

Ettevõtetest esimesel kohal arvu poolest on elektrijaamad ja võrgud. Ainult Türi puu-sissesead. Suuremad elektri- jaamad asuvad Tallinnas ja Tartus (viimasel peale linnajaama veel Ulila mõisas), kuna alajaamad tegutsevad Narvas, Rakveres, Nõmmel ja Tõrvas, saades energiat Kreenholmi manufaktuurilt, Kunda tsemendi tehase, Ellamaa riigi elektri jaamalt ja Tõrva kohaliselt eraasutuselt. Elektri ettevõtted edenevad jõudsasti igal pool, välja arvatud Petseri ja Paldiski, kus voolutarvitajate arv pole veel tõusnud nõutud määran. Sellevastu Tallinna elektri jaam, vaatamata hiljutit teostatud laiendamisele, nõuab võim-

samate masinate sisseseadmist ja seega ühenduses uue jaama hoone püstitamist.

Teisel kohal tulutoovuse poolest seisab linna viinapoodide tegevus, kus müüakse komisjoni alusel piiritust sisaldavaid jooke—valmistatud riigi viinaladudes ja eraomanikkude tehastes. Ainukesel linnal ilma piirituspoovideta—Võrul—puudub nimetatud tuluallikas, sest et seal asub riigi viinaladu müügiga väikesel arvul.

Järgmine puhtakasu poolest linna ettevõttena esineb apteek neljas linnas: Tallinnas, Tartus, Rakveres ja Võrus, linnade rahvastikule vastava käibe suurusega.

Gaasitehased töötasid endiselt Tallinnas ja Tartus, samuti veevärgid — Tallinnas ja Narvas heade tulemustega.

Rahaasutisist on nimetamise väärt linnapank Tallinnas ja pandimajad Tartus ja Tallinnas; viimase pandimajalt linna heaks ülejääki ei tulnud, sest et terve puhaskasu (13485 kr) voli-kogu otsuse põhjal pandimaja põhikapitali juure arvat.

Muudest ettevõttest töötasid trammid ja tapamajad kui ka kütte- ja ehitusmaterjalide laod kõrge puhtakasuga, iseäranis tänavraudtee Tallinas, kuna veovoor Tartus ja Viljandis nõudis juuremaksu. Samuti andsid vastupidised tulemused supelmajad, nimelt Kuressaares saadi 7077 kr puhaskasu, Pärnus 4500 kr kahju, mille tekkimise põhjus peitub ehituskuludes supelsildade ja -asutise laiendamiseks.

Vähem tähtsad majandus-tööstusliku iseloomuga ettevõtted tegutsevad muutuva eduga, vahest ka kahjuga, mis täitsa oleneb ettevõtte väikesest tegevuse ulatusest.

Tehnilise iseloomuga ettevõtted tegutsevad kolmes alevis, nimelt elektrivõrgud Mõisakülas, Jõhvis ja Keilas, mis juures viimase alevi ettevõtte näitas puudujäägina 1000 kr, mistekkinud selle tõttu, et operatsiooni kulude hulka on sattunud ka võrgu laiendamise väljaminekud. Ainsal alevil — Mustveel asub tapamaja, mille bruto-tulu on näidatud 2418 kr. Kuna tapamaja kulud on alevi aruandes peidetud mitmesse jaotusse ja ühiselt teiste kulusummadega, siis puudub võimalus puhaskasu eraldada.

Linnade ja alevite tulude ja kulude kohta ennem Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid ja andmed:

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika 1928 a., lhk. 311—322.

Eesti linnade ja alevite tulud ja kulud 1925 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika 1927 a. lhk. 257—269.

Seesama 1924 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika Nr. 52(27), 1925 a. lhk. 1—13.

Eesti linnade sissetulekud ja väljaminekud 1923 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika Nr. 40(7) 1925 a.

Seesama 1922 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika Nr. 25(4), lisa 1924 a.

Tallinn	Tartu	Narva	Pärnu	Valga	Viljandi	Rakvere	Võru	Hapsalu	Kuressaare	Paide	Petseri	Paldiski	Nõmme	Tapa	Põltsamaa	Türi	Tõrva	Kokku
210351	95498	33997	50208	22388	26355	28831	139556	19915	19594	13016	22913	4542	26481	9650	10633	10841	7474	626103
81525	24047	3177	1678	1920	7742	1237	1802	410	—	519	22	136	469	74	472	136	603	19532
162582	38196	13209	29217	4384	3976	5760	2256	1609	2848	1336	1966	374	2692	466	511	483	404	272689
54331	10233	1912	4441	142	744	313	2008	183	75	122	—	—	275	—	—	339	2	75982
64512	37468	7977	9464	6492	7310	4506	3607	616	1000	300	1389	100	991	349	700	220	971	147372
146976	15811	—	11578	874	2431	986	1679	860	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181145
613621	157792	22829	95226	9936	19888	35549	6296	8663	4409	5739	4698	115	50555	4329	2528	343	1150	1043052
144321	77633	9523	18715	8574	10463	6435	3894	2305	3016	1208	3400	1500	4600	206	1573	—	623	298464
—	—	—	5650	112	—	1598	—	22	60	—	228	1	—	—	742	—	124	8527
6786	40301	12783	—	3143	4961	709	1545	6775	4034	—	—	—	2195	—	337	—	—	21732
26019	30936	1312	1143	361	1014	57	612	106	—	—	—	—	7	—	—	—	—	101922
23034	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30796
622	14686	8012	217	—	—	105	960	408	163	81	1004	—	—	7	500	—	—	24745
961379	309239	52259	140802	22700	33777	45389	18911	19162	12222	7028	10594	1623	57417	4565	5980	343	1943	4710383
26813	12463	4265	5401	7465	2133	1357	2304	—	305	—	—	—	—	187	150	—	—	62983
645672	365802	167842	136124	99024	56820	52761	25140	11998	7695	23061	12392	10834	35027	19745	9251	21080	21433	1795656
71404	8154	—	10257	4222	3149	—	5871	2084	—	2742	—	—	—	—	—	—	294	108177
77311	28521	4856	6441	2811	—	2338	1792	281	795	—	330	111	1216	234	200	130	—	127367
13200	19150	840	4255	400	—	3895	1800	1040	1000	—	—	—	1890	—	596	—	—	47566
114293	58135	2920	10070	2061	4275	5837	3250	555	965	1239	150	—	150	—	600	384	305	203089
945693	512225	180723	174548	116883	68427	65683	40157	15953	10950	27042	13412	10445	26233	20166	10797	21544	22032	2284988
36230	12012	4550	2506	2487	1481	—	1678	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60844
235573	89856	36313	20324	14836	25512	12258	14459	5664	7873	7314	—	1310	—	60	1600	—	—	482412
19267	2033	2033	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21350
243050	73770	43023	16622	18709	19693	2252	—	—	8095	—	—	—	3015	—	—	—	—	427249
303263	13400	43462	46462	13825	24680	21912	11993	6953	6936	4364	4765	608	16065	2943	4540	4534	2653	655369
—	2896	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2896
837383	312613	129442	96064	49959	70676	36402	28130	12317	22843	11678	4765	2415	130080	3003	6140	4534	2653	1650220
25432	20694	5484	4429	2154	3630	7370	778	1897	—	801	—	—	—	—	—	—	—	72159

Kulud—Dépenses.

Talidesaavad organid—Organes exécutifs.
 Sotsiaalsed asutised, tööõhtr, väestolaste kohus, juridiiline
 biroo jms.—Institutions sociales; bourse de travail, tribu-
 nal des orphelins, bureau juridique etc.
 Pensionid ja abirahad—Pensions.
 Riiklised asutised, korterikohustus, vaigimajad jms.—Insti-
 tutions du gouvernement, obligation locative, prison etc.
 Tuletõrje—Pompiers.

Hoold—Services publics.

Ehitus osakond—Services des construat.
 Tänavate, sihtade, aedade, platside korrahoid ja uute tegemine—
 Entree et construat. des rues, parcs, jardins, places et squares
 Tänavate ja platside valgustus—Éclairage des rues et des pla-
 ces publ.
 Kaevand ja puhtavee torustiku korrahoid—Entretien des puits
 et des conduits d'eau potable.
 Sanitoolukorra parandamine ja suelmajad—Perfectionnement
 des stations balnéaires, établissements des bains de mer.
 Mustavee kanalisatsioon, korrahoid—Égouts
 Mustavee ja prügi kõrvaldamine—Vidange et balayage
 Korrahoidmise üldkulu ja mitmesug. tööd—Services et travaux
 divers.

Kokku—Total.

Haridus—Instruction publique.

Koolvalitus—Service des écoles.
 Alg-, kesk- ja erikoolid—Écoles primaires, secondaires et spé-
 ciales.
 Lastekoolid ja manguplastid—Écoles pour petits enfants et pla-
 ces d'enfer.
 Raamatukogud, arhiivid ja muuseumid—Bibliothèques, archives
 et musées.
 Abirahad ja toetused hariduse oistarbeks—Secours pour la
 propagation de l'instruction.
 Abirahad ja toetused isikule ja asutisile—Secours aux per-
 sonnes et aux institutions.

Kokku—Total.

Hoolekann—Assistance publique.

Hoolekande osakond—Service de l'assistance publique.
 Vanadekodud ja vaesteemajad—Asiles de vieillards et établis-
 sements de charité.
 Öömajad—Asiles de nuit.
 Lastekodud—Orphelins.
 Vaeste toetus ja abirahad—Subsides aux pauvres.
 Töömajad—Maisons de travail.

Kokku—Total.

Tervishoid—Hygiène.

Tervishoito osakond—Service de l'hygiène.

Haigled, ambulatooriumid ja valvokohad ja emade nõuandekohad— <i>Hôpitaux, ambulances, postes de secours et de conseil aux mères.</i>	803061	149753	85791	71690	7089124054	208988	31832	30884	—	19903	25151	1184	8440	988	1055	320	520	1393932	4115
Erakusumajad— <i>Maisons d'isolement.</i>	28605	12105	3448	4867	—	980	885	690	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51089	6682
Desinfitseerimiskambriid ja laboratooriumid— <i>Désinfectoires et laboratoires</i>	3651	7894	3051	1782	228	1751	631	451	45	—	—	358	94	—	—	—	—	533446	24885
Kiirabi— <i>Secours immédiat</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6170	22435
Taandide vastu võeti mine— <i>Lutte contre les épidémies.</i>	6170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Loomade arstamine— <i>Traitement des bestiaux.</i>	600	12132	93	—	646	1201	785	131	2777	—	—	—	3670	—	—	—	—	—	—
Abirahad ja mitmesugused kuld— <i>Subsidés et dépens. diverses</i>	883758	202078	97847	82268	10987131586	34758	34911	5742	2822	20794	2515	1184	7468	1077	1055	320	520	1520800	—
Kokku— <i>Total.</i>																			
Rahandusoperatsioonid—Opérations financières.																			
Võlgade tasumine ja protsentide maksumine— <i>Amortissement des dettes et paiement des intérêts.</i>	455284	97742	53656	51059	11216	30069	13623	9527	9573	4077	10890	3648	1523	1783	—	5763	1948	767282	—
Kapitaalide asutamine— <i>Création des fonds.</i>	413701	28708	4077	59309	2000	9100	8153	8575	3195	2487	4307	1980	1064	2004	2581	3666	1490	158678	—
Mitmesugused kuld— <i>Dépenses diverses.</i>	39821	48165	—	24206	3375	6224	3223	1450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku korralised kuld— <i>Total de dépenses ordinaires.</i>	5111680	1716312	578856	724225	251556	392386	175945	95455	85022	87880	23560	26336	144748	43137	39119	48063	49140	9875146	—
Erakorralised kuld— <i>Dépenses extraordinaires.</i>	1984921	284054	38670	197341	18231	42123	175945	95455	85022	4653	14700	—	71626	7661	9000	10346	2204789	—	—
Kokku korralised ja erakorralised kuld— <i>Total général des dépens.</i>	6496551	2900376	617526	921566	269787	484509	175945	97937	145697	92533	90630	26336	216369	50798	39119	57063	52485	12078635	—
Tulud—Recettes.																			
Maksud—Impôts.																			
I. Varanduslik, seiskorralist olenevad maksud— <i>Impôts sur les biens.</i>																			
Kinnisvara ja tübjade kruntide maks— <i>Impôts immobili. et fonciers.</i>	878976	465000	74970	61580	40755	89387	31042	4950	4950	13228	5264	4129	20317	2632	9499	9340	1755	1758683	—
Tulumaks— <i>Impôts sur le revenu.</i>	320029	122797	55280	44287	28974	19833	13098	11874	9108	8327	4635	2704	12355	5834	5263	4304	5133	697075	—
Puhkatusmaks— <i>Impôts sur le bénéfice net.</i>	154965	388856	9678	11252	3355	8021	3074	1833	221	1405	724	363	2568	1025	942	1022	458	244167	—
Savitusmaks— <i>Droit balnéaire.</i>	—	—	—	—	—	—	—	2335	1937	—	—	—	2569	—	—	—	—	6601	—
Kokku— <i>Total.</i>	1350570	626950	139637	117019	73064	117541	59203	52577	21023	22960	10623	7259	44869	9491	15701	14666	7347	2706786	—
II. Töösiin-kaubandussilind maksud— <i>Taxes industr. et commerc.</i>																			
Ärilineistumaks— <i>Patentes des établissements industriels et commerciaux.</i>	178757	58290	21286	27354	13425	10192	14244	9945	3826	3482	7810	894	3706	3540	2640	3506	3106	369496	—
Trahierimaks— <i>Restaurants.</i>	304088	151426	73692	51085	39919	28125	15669	4980	8195	1423	14568	2575	4772	8804	8100	6531	7450	795810	—
Lõbusumaks— <i>Jouissances publiques.</i>	136152	51589	18244	12822	7607	6566	5896	3512	1370	1100	1445	117	2475	1581	650	1213	1139	246196	—
Sild-, kuuoruste- ja rakitsaannmaks— <i>Enseign.,annonc. et réclame</i>	166989	3156	4623	1640	1718	584	1850	430	571	704	923	25	492	282	177	750	244	33757	—
Maks kärunneestel— <i>Cherriage</i>	882	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	909	—
Maks tehnikufajil— <i>Vente des journaux.</i>	11937	3061	—	3256	253	1244	—	150	—	326	—	—	—	—	—	—	—	20227	—
Maks seapuhastajail— <i>Cireurs des boîtes.</i>	554	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	554	—
Maks laada- ja turukauplejalil— <i>Marchandises forain</i>	96116	46334	12769	4176	6240	9217	12345	10415	3180	6783	14194	48	505	5060	3502	1914	1340	232380	—
Maks kalapiidajail— <i>Pêcheurs</i>	—	—	5937	—	—	35	—	—	41	—	—	—	—	—	—	—	—	10037	—
Ollitudumaks— <i>Vente de la bière.</i>	—	—	—	—	250	—	350	1070	280	—	—	—	—	—	—	—	—	2330	—
Piljardimaks— <i>Billard.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	265	—
Mitmesugused maksud— <i>Impôts divers.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—
Kokku— <i>Total.</i>	732715	312866	141355	100633	53844	68147	62578	41041	24481	26576	30503	3952	21950	19201	15069	13864	13279	1710146	—
III. Maksud larvitusõiguste pealt— <i>Imp. et taxes sur ses droits d'usage</i>																			
Hobuste ja sõjandite pealt ning voorifüridil— <i>Chevaux, véhicules et camionnage.</i>	28871	12262	3107	584	1376	6481	3482	808	1084	187	575	278	700	291	805	651	405	62411	—
Koerte pealt— <i>Chiens.</i>	39070	7182	2061	620	1101	375	1947	375	230	207	6	153	1141	314	305	416	292	56245	—
Omnibusite, autoae ja mootorrataste pealt— <i>Omnibus, automobiles et motocycles.</i>	74903	9885	2279	3118	1160	—	2247	853	248	747	405	—	1084	—	390	289	178	96637	—
Mootorrataste, laevade, jahitide ja paatide pealt— <i>Bateaux à moteur, voiles et embarcations.</i>	203	2001	280	359	—	—	—	5	513	—	—	178	—	6	—	—	—	3525	—
Jalgrataste pealt— <i>Vélosipèdes.</i>	12730	4058	1640	1576	906	915	1045	515	612	172	134	80	680	582	274	467	210	27370	—
Jahi- ja laskeristude ning jahilubade pealt— <i>Armes à feu, droit de chasse.</i>	2326	702	256	423	104	235	209	98	78	74	70	13	195	80	34	56	6010	—	—
Shila- ja paigparvitusmaks— <i>Droit de quai sur les bateaux, flottage.</i>	—	—	7468	24657	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32604	—

Haigled, ambulatooriumid ja valvokohad ja emade nõuandekohad—
Hôpitaux, ambulances, postes de secours et de conseil aux mères.

Erakusumajad—*Maisons d'isolement.*

Desinfitseerimiskambriid ja laboratooriumid—*Désinfectoires et laboratoires*

Kiirabi—*Secours immédiat*

Taandide vastu võeti mine—*Lutte contre les épidémies.*

Loomade arstamine—*Traitement des bestiaux.*

Abirahad ja mitmesugused kuld—*Subsidés et dépens. diverses*

Kokku—*Total.*

Rahandusoperatsioonid—Opérations financières.

Võlgade tasumine ja protsentide maksumine—*Amortissement des dettes et paiement des intérêts.*

Kapitaalide asutamine—*Création des fonds.*

Mitmesugused kuld—*Dépenses diverses.*

Kokku korralised kuld—*Total de dépenses ordinaires.*

Erakorralised kuld—*Dépenses extraordinaires.*

Kokku korralised ja erakorralised kuld—*Total général des dépens.*

Tulud—Recettes.

Maksud—Impôts.

I. Varanduslik, seiskorralist olenevad maksud—*Impôts sur les biens.*

Kinnisvara ja tübjade kruntide maks—*Impôts immobili. et fonciers.*

Tulumaks—*Impôts sur le revenu.*

Puhkatusmaks—*Impôts sur le bénéfice net.*

Savitusmaks—*Droit balnéaire.*

Kokku—*Total.*

II. Töösiin-kaubandussilind maksud—*Taxes industr. et commerc.*

Ärilineistumaks—*Patentes des établissements industriels et commerciaux.*

Trahierimaks—*Restaurants.*

Lõbusumaks—*Jouissances publiques.*

Sild-, kuuoruste- ja rakitsaannmaks—*Enseign.,annonc. et réclame*

Maks kärunneestel—*Cherriage*

Maks tehnikufajil—*Vente des journaux.*

Maks seapuhastajail—*Cireurs des boîtes.*

Maks laada- ja turukauplejalil—*Marchandises forain*

Maks kalapiidajail—*Pêcheurs*

Ollitudumaks—*Vente de la bière.*

Piljardimaks—*Billard.*

Mitmesugused maksud—*Impôts divers.*

Kokku—*Total.*

III. Maksud larvitusõiguste pealt—*Imp. et taxes sur ses droits d'usage*

Hobuste ja sõjandite pealt ning voorifüridil—*Chevaux, véhicules et camionnage.*

Koerte pealt—*Chiens.*

Omnibusite, autoae ja mootorrataste pealt—*Omnibus, automobiles, biles et motocycles.*

Mootorrataste, laevade, jahitide ja paatide pealt—*Bateaux à moteur, voiles et embarcations.*

Jalgrataste pealt—*Vélosipèdes.*

Jahi- ja laskeristude ning jahilubade pealt—*Armes à feu, droit de chasse.*

Shila- ja paigparvitusmaks—*Droit de quai sur les bateaux, flottage.*

Tab. 2. Alevite tulud ja kulud (kr) 1. I. 1927 kuni 31. III. 1928. — Recettes et dépenses des bourgs (en kr) 1. I. 1927 — 31. III. 1928.

	Mustvee	Narva-Jõeüü	Kunda	Otepää	Mõisaküla	Sindi	Kallaste	Jõhvi	Kardla	Riiva	Antsla	Kilingi-Nõmme	Suure-Jaani	Jõgeva	Võpsu	Kella	Mustla	Kokku Total	
Kulud — Dépenses.																			
Alevivalitsuse ja majanduskulud — Administration des bourgs et dépenses économiques	6453	8034	7600	6980	6169	3934	3725	5661	3498	8897	7405	5189	5206	5059	2587	2001	5072	93620	
Pensionid ja abirahad — Pensions	134	282	306	184	121	117	80	627	76	183	—	105	85	92	36	37	—	2465	
Kõiklikud ülesanded (vargate veda ja tolmimine) — Transport et entretiens des prisonniers	447	1007	93	59	2122	185	150	250	50	—	658	99	76	164	20	225	280	5077	
Tuletõrje — Pompes	1500	1081	—	531	352	—	—	—	—	80	145	1120	—	250	—	—	—	5864	
Tänavate ja plaiaside korrashoold — Entretien et construct. des rues et des places	2128	—	317	1761	1101	—	—	1287	1071	3209	1528	347	678	—	—	713	1042	15766	
Tänavate valustamine — Eclairage des rues	256	202	—	—	—	—	—	643	—	215	195	407	420	446	—	5	173	2482	
Savitustukorra tõstmine — Perfectionnement des syst. d'égouttoir.	168	4056	315	25	300	—	—	488	28	525	770	462	156	—	—	—	—	4561	
Muud — Diverses	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2712	
Kokku — Total	2552	4238	632	1786	1401	—	—	2418	1099	3049	2491	1455	923	1124	—	718	1215	28001	
Haridus — Instruction publique.																			
Koolid ja lastealad — Ecoles primair. et écol. pour petits enfants	5803	12666	10161	3216	5623	281	2362	15531	2406	5482	6864	1055	3639	4311	1260	1942	—	83452	
Raamatukogud — Bibliothèques	—	508	309	107	150	60	67	—	40	80	211	360	—	100	25	40	—	2055	
Abirahad ja muud — Secours et diverses	705	150	39	344	214	561	—	1320	—	37	350	555	—	100	24	—	72	4471	
Kokku — Total	6508	13522	10509	3467	5987	852	2429	16351	2446	5599	7525	2570	3639	4511	1309	1982	72	89978	
Hoolekaane — Assistance publique.																			
Vanadekodud ja vaestemajad — Asiles de vieillards et établissements de charité	1288	2441	5020	2695	1150	1830	193	2097	1180	798	2507	216	2890	246	151	727	1283	4014	
Abirahad ja toetused — Subsidés aux pauvres	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26521	
Kokku — Total	1288	2441	5020	2695	1150	1830	193	2097	1180	798	2507	216	2890	246	151	727	1283	30535	
Tervishoid — Hygiène																			
Halgemajad, ambulatooriumid ja arstid — Hôpital, ambulances etc.	168	480	—	—	—	—	—	370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1215	
Rahandusoperatsioonid — Opérations financières.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Võlgade tasumine ja protsentide maksmine — Amortissement des dettes et paiement des intérêts	526	—	621	1382	276	—	—	6371	3	904	495	240	—	—	—	—	—	11368	
Kapitalide asutamine — Création des fonds	1638	—	—	—	785	—	—	50	795	—	1671	479	392	60	608	—	2249	6205	
Müüsingused kulud — Dépenses diverses	3060	850	3033	394	2115	468	1687	150	67	7206	1071	479	392	950	383	1293	624	24845	
Kokku korralised kulud — Total des dépenses ordinaires	24244	31935	27834	18178	22722	7386	8264	35045	9355	27616	23376	12853	12710	12456	5094	6983	10942	297173	
Erakorralised kulud — Dépenses extraordinaires	1150	—	3214	991	—	—	—	—	—	895	241	697	—	8342	186	—	—	10756	
Kokku korralised ja erakorralised kulud — Total général des dépenses	25394	31935	31048	19169	22722	7386	8264	35045	9355	28551	23617	13530	12710	15798	5280	6983	10942	307329	
Tulud — Recettes.																			
Maksud — Impôts.																			
I. Varanduslik, seiskorralist olevald maksud — Impôts sur les biens.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kinnisvaramaks — Impôts immobiliers	681	2869	15428	293	430	927	218	1345	639	1724	120	152	1089	173	31	74	1138	27331	
Tulutusmaks — Impôts sur le revenu	1084	988	878	746	904	755	857	2069	701	516	508	371	466	236	236	385	208	12261	
Fahtakausmaks — Impôts sur le bénéfice net	788	517	246	212	592	38	—	170	412	701	654	717	1068	412	612	1157	2115	7537	
Savitustmaks — Impôts personnels	4827	—	—	2710	2057	688	1716	1501	2866	1900	2459	—	—	—	423	1157	1228	23527	
Muud (natuuraal kohustused) — Diverses	—	—	—	—	—	254	—	1160	18	731	—	—	—	—	156	585	—	4524	
Kokku — Total	7380	8159	16552	3961	3963	2657	2791	6837	4454	5283	3578	1312	2177	1717	1458	2201	2785	77335	
II. Tööetue-kaubanduslikud maksud — Taxes industrielles et commerciales.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Äritusmüüsmaks — Patentes des établissements industriels et commerciaux	2220	1137	1177	2111	1033	729	796	2259	1172	1577	2382	1954	1141	2494	—	—	1743	23935	

Trabertimaks—Restaurants	7851	10201	11100	47500	46341	76201	80225	79021	84951	51501	48421	1011	30001	40901	78043
Lõbutsuimaks—Festivals publiques	569	1080	134	565	1202	763	517	187	944	752	120	213	126	725	8494
Sild, kumiluste ja tekkimaks—Enseign., ammoc. et réclame	1990	171	16	88	122	39	59	186	108	106	83	41	41	930	8325
Maks laada- ja turukaplajali—Marchés forains	19424	542	—	1048	867	409	2054	2221	822	584	2053	487	1248	2047	2047
Mitmesugused—Diverses	—	—	—	—	2660	—	205	—	—	—	—	—	—	2917	134761
Kokku—Total	19424	19081	2427	8562	10628	2253	1602	12264	12178	7577	10144	884	4415	7428	1945
III. Maksud tarvitajale pealt—Imp. et taxes sur les droits d'usage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2092
Hobuste ja sõjakite pealt—Chevaux et véhicules	84	132	299	197	46	60	40	372	60	52	—	29	39	—	1945
Koerte pealt—Chiens	—	611	135	143	110	85	19	139	79	104	139	46	53	45	2092
Ombustite, autode ja mootoriraste pealt—Omnibus, automobiles et motrices	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1800
Paatide pealt—Bateaux	35	54	201	395	—	170	—	29	249	215	159	—	137	60	449
Jalgiraste pealt—Vélocipèdes	201	133	80	76	297	127	56	96	101	87	80	25	100	70	2010
Mitmesugused—Diverses	—	443	—	—	—	—	—	48	—	—	—	—	—	—	491
Kokku—Total	320	1535	906	801	453	451	115	677	489	458	378	100	329	175	8787
IV. Mitmesugused muid maksustused—Autres droits et taxes diverses.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vihyitruhvaid—Amendes sur payements arriérés	170	165	—	122	256	—	35	94	72	44	45	34	—	116	272
Kantsleitmaks—Taxes de bureau	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	1089
Lühajelvalve—Contrôle de vivande	849	1717	1169	941	1457	1017	480	6984	298	658	458	333	121	—	75
Piriusubade asemaks—Cartes d'alcool	1096	906	4357	1541	1012	113	26	807	826	294	964	852	580	600	18488
Mitmesugused ja eitenägemata tulud—Recettes diverses et non prévues.	2115	2788	5680	2604	2725	1130	541	7855	1196	1133	1467	1209	701	778	35747
Kokku—Total	22229	25363	25715	15928	17789	6521	6712	26109	16970	15320	13705	3601	7646	11166	256430
V. Puhaskasa varanduste kasutamisel—Bénéfice net de l'exploitation des propriétés.	713	245	1489	2460	1115	40	2161	967	62	1787	627	939	—	997	21839
VI. Puhaskasa ettevõtetes—Bénéfice net des entreprises	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrivõrk—Usine électrique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viinapood—Vente de l'alcool	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapamaja—Abattoir	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	6410	750	964	1378	3201	678	247	1202	250	1400	2055	—	1060	154	17633
VII. Mitmesugused sissetulud eritöösamete ühtlisesel—Recettes diverses.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sotsiaalsuutiste kaanangud—Instit. sociales	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Heakorra alal—Services publiques.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toetused valitsusel—Subventions du Gouvernement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muud tulud—Autres recettes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII. Riiklike asutised—Institutions du Gouvernement:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toetused valitsusel—Subventions du Gouvernement	294	—	—	15	2241	—	—	—	797	262	164	—	—	—	3773
Hariduse alal—Instruction publique.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toetused valitsusel—Subventions du Gouvernement	—	5403	3158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8561
Muud tulud—Autres recettes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14552
Hoolekande alal—Assistance publique.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toetused valitsusel—Subventions du Gouvernement	—	—	—	—	1051	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1051
Muud tulud—Autres recettes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rahandusoperatsioonid—Opérations financières	1034	—	—	—	—	826	405	1500	617	1952	—	693	—	61	6545
Kokku—Total	1328	5403	3158	15	3292	826	405	1500	617	1952	—	693	—	61	35021
IX. Kokku korralised tulud—Total des recettes ordinaires.	30690	31961	31326	19782	25397	7387	8347	10952	879	1676	1773	743	—	61	331923
X. Korralised kulud—Dépenses ordinaires	24244	31935	27834	18178	22722	7386	8284	10955	28769	16208	18161	5238	6896	12378	331923
1. Ülejääk (1-2)—Surplus (1-2)	6146	26	3432	1604	2070	1	89	1165	2367	3498	5705	189	—	—	297173
2. Erakorralised tulud—Recettes extraordinaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34150
3. Erakorralised kulud—Dépenses extraordinaires	1150	—	3214	991	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ülejääk (3-5)—Surplus (3-5)	5296	26	278	613	2675	1	83	497	2981	3498	—	—	—	—	10756
5. Kokku korralised ja erakorralised tulud—Total général des recettes ordinaires et extraordinaires	30690	31961	31326	19782	25397	7387	8347	10952	28769	16208	18161	5238	6896	12378	331923
6. Kokku korralised ja erakorralised kulud—Total général des dépenses ordinaires et extraordinaires	25394	31935	31048	19169	22722	7368	8284	10955	23617	16208	18161	5238	6893	10942	307029
7. Ülejääk (7-8)—Surplus (7-8)	5296	26	278	613	2675	1	83	497	2981	3498	—	—	—	—	25394

ÜRGTOOTVA TÖÖSTUSE TOODANGU VÄÄRTUS 1927 a. (suurtööstuses). VALEUR de la PRODUCTION de l'INDUSTRIE EXTRACTIVE en 1927.

Sisu: 1) Põlevkivikaevandused, lhk. 336. 2) Turbatööstus, lhk. 337. 3) Elektri- ja gaasijaamad, lhk. 337. 4) Tootva- ja ümber-
töötava tööstuse kogutoodang, lhk. 337.

Tööstuse toodangust oli seni väärtuse järgi arvestatud ainult ümbertöötava tööstuse oma, kuna ürgtootva — murdude ja kaevanduste toodang — väärtuse järgi arvestamata jäi. Siin toome esmakordselt andmed ka murdude ja kaevanduste rühma toodangu väärtuse kohta 1927 a., millise täiendusega võimalus avaneb suurtööstuse toodangu suuruse hindamiseks kogu ulatuses.

Ümbertöötava tööstuse toodangu arvestamine sündis seni lihtsustatud meetodil: jäeti arvestamata tarvitatud kütteainete ja elektrivoolu väärtus. Nüüd, kus kütteaineid tootva rühma toodang arvestusele tuleb, oleks üldkookuvõtete seisukohalt ebaõige ilma tarvilitse parandusteta kasutada seniseid ümbertöötava tööstuse kohta käivaid andmeid. Sellepärast toome allpool ära parandatud kujul senised ümbertöötava tööstuse kohta käivad andmed, täiendades neid üheltpoolt, andmetega kütteainete ja elektrivoolu tarvitamise üle, teiselt — andmetega elektri- ja gaasijaamade toodangu väärtuse üle, millised kokkuvõtted seni ka avaldamata olid.

Nende täiendustega kõrvaldub üks tähtsamatist metodoloogilisist ebatäpsuseist meie tööstuse toodangu arvestuses. Nüüd jääb veel arvestamata ainult tööriistade aastane kulumine, masinate ja hoonete amortisatsioon, ning aasta jooksul tehtud uuenduste ja paranduste väärtus; nende suuruste hindamiseks aga ei ole ka lähemal aastail võimalusi ette näha.

Andmed toodetud kaupade hulga kohta tööme kuukirjas Nr. 87; käsitame siin ainult toodangu väärtuse küsimust. Viimane arvestati müüdüd kaupade (valmistatud kaupade väärtuse lahtris) ja ostetud kaupade juures (tarvitatud materjalide lahtris) tegeliku müügi ehk ostuhinna järgi franko ettevõtte. Valmistatud kaubad ja tarvitatud materjalid, mis samale ettevõttele (ehk sama firma teistele ettevõtetele) kasutamiseks anti ja võeti, hinnati omahinna järgi; nii oli see enamasti arvestatud ka ettevõtete eneste poolt. Toodangu müümata (ehk kasutamata) osa hinnati ettevõtteis, millised tootsid enda tarvitamiseks — omahinna järgi ja muls-keskmiste selle aja müügihindade järgi.

Murdude ja kaevanduste toodangu väärtus 1927 a.

	Toodete väärtus	Tarvitatud materjalide väärtus	Toodangu väärtus
Tuh. kroonides			
Põlevkivikaevandused	1987	175	1812
Turbatööstused	577	62	515
Fosforiidikaevandused	43	—	43
Kipsikaevandused	55	—	55
Kokku	2662	237	2425

1. Põlevkivikaevandused. Tabelist selgub, et aasta jooksul väljakaevatud põlevkivi väärtus oli kokku 1987 tuh. krooni; tootmisel tarvitati igasuguseid materjale — peamiselt lõhkeaineid ja põlevkivi, vedurite kütteks mujale — 175 tuh. krooni väärtuses. Viimast summat esimesest mahaarvates leiame põlevkivikaevanduste toodangu väärtusena summa — 1812 tuh. krooni.

Õlivabrikute toodete väärtus võrdus 385 tuh. kroonile; selle summa hulgas on arvestatud 71 tuh. krooni väärtuses kõrvalsaadusi, elektrivoolu, auru ja muud. Materjale (peamiselt põlevkivi ja elektrivoolu) tarvitati 231 tuh. krooni väärtuses, millega õlivabrikute toodangu arvele jääv summa võrdub 154 tuh. kroonile.

Põlevkiviõlist valmistati laboratooriumites mitmesuguseid saadusi 267 tuh. krooni väärtuses. Laboratooriumite toodangu arvele jääb 114 tuh. krooni, kuna 153 tuh. krooni materjalide arvele läheb.

Kogupildina põlevkivitööstuse toodangu üle saame järgmised arvud (tuh. kroonides).

	Valmistatud kaupade väärtus	Tarvitatud materjalide väärtus	Toodangu väärtus
Kaevandused	1987	175	1812
Õlivabrikud	385	231	154
Tooresõli ümbertöötamine	267	153	114
Kokku	—	—	2080

Põlevkivitööstuse aastane toodang võrdub sellega 2080 tuh. kroonile. Tabeleis vaatleme põlevkivikaevanduste andmeid murdude ja kaevanduste rühmas (rühm J) ning õlivabrikute ja

Kõik siin arvestatud tööstusettevõtted tarvisid 4547 tuh. krooni väärtuses kütteaineid ja 294 tuh. krooni väärtuses elektrivoolu. Ühele töötavale isikule langev osa toodangust, mis kõikide rühmade kohta läbistikku oli 1750 krooni, oli üksikutes pearühmades väga erinev: murdude ja kaevanduste rühmas (I) — 974 krooni, ümbertöötava tööstuse rühmades (II—XI) — 1780 krooni ja elektri- ja gaasijaamade rühmas (XII) — 3260 krooni. Viimases rühmas on töötlemise juures peardõk masinatel ja inimjõu osavõtt võrdlemisi vähene.

Palgasummad nimetatud kolmes pearühmas, nende eelmises järjekorras arvatult, moodustasid toodangust järgmise osa: 70,6%, 40,3% ja 36,3%; läbistikku kogu tööstuse kohta — 41,8%.

Arvestamata jäi 1658 töötava isiku toodang (5,6% kogu töötavate isikute arvust); kuid sel arvestamata jäänud osal pole seda tähtsust, mis esialgu näib. Siia kuulusid peamiselt raudtee parandustöökojad (1462 is.), postipeavalituse töökojad ja vähem osa muid; küsitav on, kas nende ettevõtete tegevust õigem on vaadelda koos tööstuse või transpordi ja side aladega.

Ürgtootva ja ümbertöötava tööstuse kogutoodang väärtuse järgl 1927 a. (suurtööstus).
 Production totale des industries extractives et de transformation d'après la valeur en 1927 (grandes entreprises)

	Töölanud isikute arv (keskm. aastas) Nombre des travailleurs Vormistatud kaupade väärtus Valeur brute des marchandises fabriquées	Saadud tööstus parandustööde ja kileteide materjalide üm- beristamiseks eest Somme tot. gag. p. la trans- formation de matières pre- mières non appartenant aux entreprises	Müüdud elektrivool Vente de l'énergie électrique	Tarvit. materjal.-Matièr. premier. empl.						Toodangu väärtus Augmentation de la valeur	Töölanud isikutele makstud palk Gains de la main d'œuvre
				Kütelaain.-Combustib.		Üldise... Total	Puid—Bois	Kännud ja labida- turvas Souches et tourbe- coupée à bras	Väljastpoolt saadud elektrivool Énergie électrique reçue ailleurs		
				Sellest-Dont							
				1	2	3	4	5	6		
1 000 kroonides.											
I. Murrud ja kaevandused	2 490	2 062	—	—	180	30	—	—	27	2 425	1 714
Sellest: Põlevkivikaevandused	1 949	1 987	—	—	175	—	—	—	—	1 812	1 314
Turbatööstused	462	577	—	—	5	30	—	—	27	515	346
II. Kivide ja muldade ümbertöötam.	1 482	3 986	1	20	782	658	911	—	2	2 615	1 037
III. Metallitööstus	2 029	—	4 971	12	1 757	260	48	—	57	2 909	1 818
IV. Keemiatööstus	860	2 323	62	72	1 239	56	41	—	11	1 151	580
Sellest: Põlevkiviõli vabrikud	107	314	—	71	231	—	—	—	—	154	110
Põlevkiviõli ümbertöötam.	—	207	—	—	159	—	—	—	—	114	—
V. Nahatööstus	354	5 476	29	—	3 732	79	40	—	10	1 084	287
VI. Tekstiilitööstus	8 933	25 169	1 128	55	15 992	988	409	14	14	9 358	4 661
VII. Puutööstus	4 021	9 987	649	9	5 475	214	214	—	12	4 894	2 871
VIII. Paberitööstus	2 037	14 722	—	4	7 465	1 172	66	21	37	6 052	1 833
IX. Polügraafiatööstus	1 127	2 687	—	—	732	23	14	—	42	1 890	1 276
X. Toidu ja maitseain. ümbertöötam.	1 900	21 642	361	3	13 326	319	121	1	60	8 301	1 403
XI. Kehakatte ja pudukaupade tööst.	750	4 253	—	—	2 498	13	6	—	18	1 724	647
XII. Elektri- ja gaasijaamad	544	—	—	—	2 523	12	785	14	23	4	1 772
Sellest: Elektrijaamad	377	—	—	—	2 155	12	508	13	23	4	1 570
Gaasivabrikud	167	—	—	—	368	—	166	1	—	202	150
Kokku arvestatud osa	26 577	—	100 058	—	2 699	53 140	4 547	1 284	69	294	44 775
Arvestamata osa	1 658	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 704
Üldse	28 235	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 462
1 000 kr.											
Sellest: ettevõtted 50 ja rohkem töö- tajaga—Du nombre total les entre- prises ayant 50 et plus travailleurs:											
I. Industries extractives	2 468	2 619	—	—	180	30	—	—	27	2 382	1 698
Dont: Carrier, de schiste combustib. Tourbières	1 949	1 987	—	—	175	—	—	—	—	1 812	1 314
II. Ind. des pierres et des terres	1 498	3 295	1	20	643	512	195	—	7	2 161	847
III. Industrie des métaux	1 521	—	3 469	12	1 080	223	98	—	26	2 152	1 377
IV. Industrie chimique	724	2 003	60	72	1 043	33	33	—	9	1 045	472
Dont: Fab. d'huile de schiste comb. Distil. d'huile de schiste comb.	107	314	—	71	231	—	—	—	—	154	110
V. Industrie de cuirs et peaux	117	2 946	—	—	159	—	—	—	—	114	—
VI. Industrie textile	8 664	24 535	938	54	15 576	815	267	—	4	705	94
VII. Industrie du bois	3 106	7 765	258	9	4 089	212	212	—	13	3 718	2 234
VIII. Industrie de papier	1 978	10 027	—	4	5 300	1 172	65	22	—	3 559	1 784
IX. Industrie polygraphique	732	1 837	—	—	527	17	8	—	28	1 265	899
X. Industrie de l'alimentation	1 361	18 002	262	3	11 594	229	57	—	49	6 395	1 049
XI. Conf. de vêtements et fabr. de merc.	674	4 043	—	—	2 436	13	6	—	33	1 561	443
XII. Usines électriques et à gaz	407	—	—	—	1 849	9	547	4	1	1 292	508
Dont: Usines électriques	279	—	—	—	1 597	9	444	4	—	1 142	391
Usines à gaz d'éclairage	128	—	—	—	252	—	102	—	1	150	117
Total	22 948	—	82 060	—	2 023	44 696	3 926	891	29	190	35 371
Renseignements manquent	1 535	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 924
Grand total	24 483	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17 177

Tööstustoodangu kohta Keskbüroo väljaandeks varem ilmunud artiklid:

Toodang ja tööhõud suuritööstuses 1927 a. P. Semper, Eesti Statistika 1929 a., lhk. 84—100.

Sama 1926 a. P. Semper, Eesti Statistika 1928 a., lhk. 110—125.

Sama 1925 a. P. Semper, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 37—56.

Eriväljaanne: Tööstus Eestis, 1924 a. (Seeria „Eesti Majandus“, v. V).

MOOTORSÕIDUKITE ARV 1. I. 1929 a. VÉHICULES à MOTEUR au 1. I. 1929.

1929 a. alguks oli registreerimisasutiste (linna-, alevi-, maavalitsused ja teedeministeeriumi) poolt väljaantud sõidulubade järgi liikvel üle Eesti 2259 autot ja 407 mootorratast, kokku 2666 mootorsõidukit. Selle arvu hulka pole arvatud kaitseväe-, kaitseõhku-, tuletõrje- ja vangiveoautod. Viimast kahte liiki sõidukeid oli ümmarguselt 20.

2259-st autost oli sõiduaautosid 1491, veoautosid 613 ning 150 autobust ja 5 sanitaarauto; sõiduautoade hulgas oli 873 taksi- ja 618 muud sõiduauto.

Liikvel olnud mootorsõidukite arv 1920—28.
Nombre des véhicules à moteur en circulation en 1920—1928.

	Sõiduautoad Automobiles	Veoautoad Camions	Autobused Autobus	Sanitaarautoad Automobiles sanitaires	Kokku autod Total pour les automobiles de toute sorte	Mootorrattad Moto-cycles
1928	1491	613	150	5	2259	407
1927	1053	423	149	5	1630	357
1926	709	370	129	4	1212	518
1925	503	364	120	5	1001	337
1924	448	302	141	4	895	306
1923	410	320	147	3	880	269
1922	256	195	22	—	473	172
1921	156	89	—	—	245	95
1920	110	34	—	—	144	57

Asukoha järgi oli Tallinnas registreeritud 1033 autot ja 107 mootorratast, sellega 46% kõigist autodest ja 26% mootorratastest. Tartus asus 203 autot ja 16 m/ratast, Pärnus — 112 autot ja 9 m/r. Need 3 linna olid kõige autorikamäteks linnadeks. Alevites oli ühtekokku 77 ja maades 355 autot. Alevitest autorikkamaiks olid Kilingi-Nõmme (16), Mõisaküla (9) ja Suure-Jaani (9), maadest — Harju- (82), Viru- (60) ja Pärnumaa (46).

Linnades oli suurem ülekaal sõiduautoadel, kuna maal, sellevastu, veoautoad enamuses olid. Nii oli linnades 1286 sõidu- ja 386 veoauto; maal — 155 sõidu- ja 196 veoauto; alevites oli sõiduaautosid 44 ning veoautosid 30.

150-st autobusest oli 64 registreeritud linnavalitsustes ning 79 Teedeministeeriumis.

Kui aastast juurekasvu vaadelda, siis 1928 a. jooksul tuli juure üle Eesti 438 sõidu- ja 190 veoauto; esimeste arv suurenes 41% ja viimaste arv — 45% võrra. Juurekasvu tempo on veel väga kiire ning võrdlemisi ühtlane mõlemi autoliigi juures. Autobuste arv kasvas

ühena võrra (149 pealt 150 peale) ja mootorrataste arv — 50 sõiduki ehk 11% võrra.

Mootorsõidukid registreerimiskoha järgi 1928 a.
Nombre des véhicules à moteur en circulation en 1928.

	Sõidu- autod Auto- mobiles		Veoautoad— Camions	Autobused— Autobus	Sanitaarautoad Auto-sanitaires	Kokku autod Total pour les auto- mobiles de toute sorte	Mootorrattad Moto-cycles
	Üldse-Total	Sell. taksi- autod Don't taxis					
Linnad—Villes.							
Haapsalu	13	—	3	—	—	16	7
Kuressaare	16	2	—	—	—	18	12
Narva	42	41	6	1	—	49	4
Nõmme	10	1	9	—	—	19	20
Paide	8	4	11	—	—	19	5
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	7	—	2	1	—	10	3
Pärnu	67	52	44	1	—	112	9
Põltsamaa	14	—	5	—	—	19	3
Rakvere	44	27	18	—	—	62	7
Tallinn	764	518	225	40	4	1033	107
Tapa	11	6	4	—	—	15	2
Tartu	186	147	32	14	1	233	16
Tõrva	6	4	—	4	—	10	2
Türi	10	—	1	—	—	11	2
Valga	31	25	10	—	—	41	3
Viljandi	40	26	11	1	—	52	9
Võru	17	—	5	2	—	24	9
Kokku—Total	1296	855	386	64	5	1741	220
Alevid—Bourgs.							
Antsla	1	—	—	—	—	1	1
Elva	3	—	—	—	—	3	—
Jõgeva	4	—	3	—	—	7	—
Jõhvi	4	3	3	1	—	8	1
Kallaste	—	—	—	—	—	—	—
Keila	2	—	4	—	—	6	—
Kilingi-Nõmme	8	—	8	—	—	16	5
Kunda	2	—	—	—	—	2	—
Kärkla	2	—	—	—	—	2	—
Musvee	—	—	1	—	—	1	—
Mõisaküla	6	—	3	—	—	9	6
Narva-Jõesuu	—	—	2	2	—	4	—
Otepää	4	1	1	—	—	5	—
Sindi	2	—	—	—	—	3	3
Suure-Jaani	6	5	3	—	—	9	—
Võõpsu	—	—	1	—	—	1	—
Kokku—Total	44	10	30	3	—	77	16
Maad—Arrondissements							
Harjumaa	31	—	51	—	—	82	48
Järvamaa	9	—	7	—	—	16	8
Läänemaa	9	—	21	—	—	30	16
Petserimaa	—	—	—	1	—	1	1
Pärnumaa	20	—	26	—	—	46	16
Saaremaa	9	3	13	1	—	23	5
Tartumaa	9	—	13	—	—	22	11
Valgamaa	8	—	11	—	—	19	4
Viljandimaa	19	—	8	—	—	27	18
Virumaa	19	—	41	—	—	60	28
Võrumaa	22	—	5	2	—	29	18
Kokku—Total	155	3	196	4	—	355	171
Teedeministeeriumis registreeritud—Enregistrés au ministère de la communication							
	6	5	1	79	—	86	—
Üldse—Gr. total	1491	873	613	150	5	2259	407

Linnades tuli juure 372 sõidu- ja 106 veoautot, maal — 50 sõidu- ja 67 veoautot, alevites — 10 sõidu- ja 16 veoautot; 50-st juuretunud mootorrattast läks linnadesse 10, maale 39 ja alevitesse 1. Maal näivad sellejärele mootorsõidukitest veoautod ja mootorrattad olevat kõigesuuremas lugupidamises.

Kogu autode juurekasvust läks linnadesse 76% (Tallinna ja Tartu kokku 52% kogu juurekasvust) ning maale 19%. Eelmise aastaga võrreldes suurenes autode arv linnades 33% ja maal 52% võrra, aastane juurekasv oli sellega suhteliselt kiirem maal kui linnades.

Mootorsõidukid 1928 a. Irmade järgi — Nombre des véhicules à moteur en 1928 d'après les fabriques.

	Sõiduautod		Veoautod	Omnihused	Santiaaraudod	Üld- arvust		Automobiles					Du nombre total			
	Taksiautod	Muud sõiduautod				Tallinn	Tartu	Taxis	Autres automobiles	Camions	Autobus	Automobiles sanitaires	Total	Tallinn	Tartu	
a) Automobiilid — Automobiles.																
Adler	2	7	1	1	—	11	6	International	—	—	10	2	—	12	2	—
A. G. A.	4	8	—	—	—	12	11	Laurant-Clement	3	2	—	—	—	5	3	—
Albion	—	—	—	—	—	—	2	Liberty	—	—	3	—	—	3	2	—
Benz	5	6	—	5	—	23	11	Mathis	66	6	—	—	—	72	70	—
Benz-Gaggenau	—	—	—	—	—	—	5	Morris	1	—	2	—	—	3	2	—
Berliet	11	9	—	11	—	36	16	N. A. G.	1	—	7	—	—	8	2	—
Brennabor	1	3	—	—	—	4	4	Oakland	13	5	—	—	—	18	13	—
Buick	9	37	—	—	—	46	25	Oldsmobile	31	5	—	—	—	36	20	—
Chandler	2	3	—	—	—	5	3	Opel	4	26	13	3	—	46	21	—
Chevrolet	218	60	169	12	—	459	163	Overland	24	14	2	—	—	40	18	—
Chrysler	70	14	—	—	—	84	60	Packard	—	2	4	1	—	7	5	—
Citroën	47	23	—	—	—	70	53	Pierce-Arrow	—	—	6	—	—	6	6	—
Daimler	—	5	9	—	—	14	12	Pontiac	11	1	—	—	—	12	6	—
Dodge-Brothers	16	15	5	4	1	41	24	Protos	2	3	—	—	—	5	4	—
Dux	2	2	8	—	—	12	8	Renault	63	42	7	5	2	119	80	—
Erskine	18	2	—	—	—	20	7	Selve	—	5	—	—	—	5	2	—
Essex	77	7	1	—	—	85	61	Steyr	3	3	1	—	—	7	4	—
Fiat	41	27	14	3	—	85	45	Stoever	2	4	8	—	—	14	7	—
Ford	90	169	222	72	—	553	102	Studebaker	6	18	1	—	—	25	17	—
Garford	—	—	7	4	—	11	7	White	—	—	14	3	—	17	14	—
G. M. C.	—	3	3	—	—	7	4	Muud firmad *)	20	59	42	6	2	129	65	—
Graham-Brothers	—	—	4	15	—	19	14	Mittemt osast	—	3	3	—	—	6	3	—
Graham-Paige	8	—	—	—	—	8	4	Teadmata	—	—	6	—	—	8	—	—
Hansa-Lloyd	—	3	—	—	—	10	4	Kokku—Total	773	618	613	150	5	2259	1033	233
Horch	—	5	3	—	—	8	6									
Hudson	2	7	—	—	—	9	4									
b) Mootorrattad firmade järgi — Motoicycles d'après les firmes.																
A. B. C.	3	Clyno	2	Husquarna	4	Raleigh	2	Triumph	5							
A. E. G.	2	D. K. W.	17	Indian	65	Rover	2	Wanderer	21							
A. J. S.	6	Douglas	6	James	4	Royal-Enfield	11	Muud firmad	33							
Alba	7	F. N.	22	Norton	8	Ruppe	2	Teadmata	51							
Ariel	3	Gnome-Rhône	2	N. S. U.	4	Stevens	6									
B. S. A.	8	Harley-Davidson	86	O. D. A.	3	Stock	4	Kokku—Total	407							
Cleveland	3	Humber	3	Puch	2	Sunbeam	10									

*) 60 mitmesugust firmat, millised esitatud autode arvuga alla 5 — Ca 60 diverses firmes, avec le nombre les automobiles < 5.

Mootorsõidukite kohta enam Keskbüroo väljaandels ilmunud andmed:

Mootorsõidukite arv Eestis 1922—1926 a., P. Semper, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 402—403.

KINDLUSTUSSELTSID 1927 a. SOCIÉTÉS D'ASSURANCE en 1927.

Sisu: 1) Kindlustusseltside arv, lhk. 341. 2) Äriseis, lhk. 341. 3) Kulud ja tulud, lhk. 342. 4) Tulekindlustus, lhk. 344. 5) Veo- kindlustus, lhk. 345. 6) Elukindlustus, lhk. 346. 7) Muud kindlustusalad, lhk. 346.

1. Kindlustusseltside arv.
Nombre des sociétés d'assurance

1927 a. kindlustuse alal tegutsevate aktsiaseltside arv ja koosseis ei muutunud (töötasid 8 aktsiaseltsi ja 2 väljamaa seltsi osakonda), vastast. kindlustusseltside arv (linnas asuvate) aga suurenes kahe võrra, nimelt senisele 8 tuli lisaks 2 uut vastast. kindlustusseltsi — Eesti koguduste kinnitusselts Tartus ja Eesti apteekrite vastastikune kinnitusselts Tallinnas. Oma tegevuse kohta 1927 a. esitasid andmed kõik aktsiaseltsid, kuna vastast. kindlustusseltsidest kaks (Narva vastastikune tulekinnitusselts ja Rakvere linna vastast. kinnitusselts) tegevusaruandeid ei esitanud ja seepärast nende andmed käesolevast arvestusest jäid välja. Uued juuretunud kui ka aruandeid mitte esitanud seltsid kuuluvad vähemate liiki ning nende andmed üldtulemusi mõjutavad vähe.

Üksikul kindlustusaladel oli seltse töötamas:

	1927	1926	1925	1924
Tulekindlustuse alal	19	17	16	16
Veokindlustuse „	8	8	8	8
Elukindlustuse „	8	7	4	4
Õnnetuskindlust. „	5	5	4	3
Murdvarguste kindl. „	6	6	5	2
Klaaskindlustuse „	5	5	4	4
Koduloomade kindl. „	8	8	7	5
Rahekindlustuse „	4	1	1	1

Mõlemad 1927 a. juuretunud seltsid töötasid tulekindlustuse alal ja teine neist veel elu-, koduloomade ja rahekahjude kindlustusaladel. Tegevusala laiendasid 2 seltsi — Eesti Union ja Polaris; alustades — esimene koduloomade ja rahekahjude, — teine rahekahjude kindlustamist. Rahekahjude kindlustuse alal töötas kuni 1926 a. ainult üks selts, kuna 1927 a. nende arv kerkis neljani.

2. Äriseis. Kindlustusseltside äriseis oli aasta lõpul (1000 kr):

	1927	1926	1925	1924
Aktsiaseltsid	3 509	2 661	2 318	2 136
Vastast. kindlustusseltsid	914	766	615	487
Kokku	4 417	3 427	2 933	2 623
	%			
Aktsiaseltsid	184,0	124,6	108,5	100
Vastast. kindlustusseltsid	187,7	157,3	126,3	100
Kokku	168,4	130,6	111,8	100

Äriseisude suurenemine jätkus 1927 a., kusjuures vastandina eelmisile aastale see liikumine oli intensiivsem aktsiaseltside rühmas.

Passivas suurenesid suhteliselt kohustused teiste kindlustusseltside ja kreditoride vastu, aktsiaseltsidel 7% ja vast. kindl. s. 0,8% võrra

Äriseis (ilma amortisatsioonkapitalita).

	1000 kr.				%			
	Aktsiaseltsid		Vast. kindl. seltsid		Aktsiaseltsid		Vast. kindl. seltsid	
	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926
Aktiiva								
Kassa, pangad	1 387	980	202	129	40,3	37,6	26,5	20,7
Väärtpab., hüpöt.	490	515	8	7	14,2	19,7	1,1	1,1
Kinnisvara	95	102	328	310	2,8	3,9	43,0	49,8
Kindlustusseltsid	571	263	36	26	16,6	10,1	4,7	4,2
Vekslid	95	101	42	27	2,8	3,9	5,5	4,4
Maksm. pr., agendid, deebit.	679	570	98	77	19,7	21,8	12,8	12,4
Muud	122	78	49	46	3,6	3,0	6,4	7,4
Kokku	3 439	2 609	763	622	100	100	100	100
Passiiva								
Omakapital	806	711	72	73	23,4	27,3	9,4	11,7
Preem. ja kahj. tagav.	1 329	1 079	333	263	38,6	41,3	43,7	42,3
Kindlustusseltsid	699	451	182	146	20,3	17,3	23,9	23,5
Agendid, kredif. jne.	334	151	165	132	9,8	5,8	21,6	21,2
Muud	271	217	11	8	7,9	8,3	1,4	1,3
Kokku	3 439	2 609	763	622	100	100	100	100

bilansist. Teised passivasummad pea eranditult näitavad küll tõusu absoluutselt, kuid protsentiliselt — alanemist. Silmapaistvam oli protsentarvu vähenemine aktsia (osa) kapitali (aktsiaseltsid — 3,0%, vast. k. s. — 2,8%) ning preemia ja kahjude tagavara (aktsiaseltsid — 2,7%, vast. k. s. — 1,4%) juures.

Aktivas kerkisid nõudmised kindlustusseltside ja teiste deebitoride vastu — aktsiaseltsidel 4,4% ja vast. k. s. 0,9%, ning kassa ja pangad esimesil 2,7% teisel 5,8% võrra (bilansist). Samuti kerkisid kõik teised aktivasummad absoluutselt (väljaarvatud väärtpaberid ja hüpoteegid ning vekslid, millised aktsiaseltsidel võrreldes eelmise aastaga absoluutselt langesid 31 tuh. kr. võrra) protsendilt aga alanesis. Sellest selgub, et aktsiaseltside bilansi suuremine 1927 a., mis oli hoopis järsum kui 1926 a., sündis eeskätt deebitoride ja kreditoride ning kindlustusseltside arvel, ehk teiste sõnadega tõusu põhjustas mitte niivõrd kindlustustegevuse laienemine kui seltsidevaheliste arvestussummade kasv. Kreditoride ja kohustuste summa teiste kindlustusseltside vastu ületas 1927 a. samuti kui eelmisel, deebitoride ja vastava nõudmiste summa mõlemil seltside rühmal (ülekaal oli eriti suur vastast. kindl. seltside juures). Lähikäimine teiste kindlustusseltsiga sünnib peamiselt edasikindlustuse alal (väljamaa seltsiga) kusjuures meie seltsid enamasti kindlustusvõtjatena hoiavad enda käsutuses edasikindlustajale kuuluvaid summe (tagatised jne.), mille tagajärjel ongi kujunenud kohustuste ülekaal. Sarnane nõudmiste ja kohustuste vahetõus on meie seltsile kasulik, suurendades nende tulu intresside näol.

Kindlustusseltside kapitalide mahutus (1000 kr.):

	1000 kr.		%	
	1927	1926	1927	1926
Aktsiaseltsid				
Kassa	17	15	0,9	0,9
Pangad	1 370	965	68,0	60,1
Väärtpaberid	280	284	13,9	17,7
Hüpoteegid	210	231	10,4	14,4
Kinnisvara	137	110	6,8	6,9
Kokku	2 014	1 605	100	100
Vast. kindl. seltsid				
Kassa	7	3	1,0	0,6
Pangad	195	126	25,3	27,1
Väärtpaberid	8	7	1,2	1,5
Kinnisvara	479	330	69,5	70,8
Kokku	689	466	100	100

Mahutuskapital suurenes 1927 a. võrreldes eelmise aastaga aktsiaseltsidel 25,5% ja vastast. kindlustusseltsel 47,8%-di võrra. Esimeste juures juurekasv moodustus pea terveni pankadesse mahutatud summadest, milliste osasuurus selle järeldusel tõusis 60,1%-dist 1926 a., 68,0%-ni 1927 a. Vastast. kindlustusseltside juurekasvu summa jagunes ühtlasemalt üksikute mahutus-

summade vahel, ning seetõttu nende osasuurus palju ei muutunud 1927 a. (Pangad 1927 a. — 26,7%, 1926 a. — 25,6%). Nagu varemalt domineeris teiste hulgas kinnisvara, mille peale langes 69,5% vastast. kindlustusseltside üldmahutuskapitalist (1926 a. — 70,8%). Aktsiaseltside omakapital ning preemia ja kahjude tagavara kokku kattis mahutuskapitali ülejäägiga, vastast. kindlustusseltsel tuli aga endiselt lisakatet leida muudest summest, kuid vähemal määral kui 1926 a.

3. Kulud ja tulud. *Recettes et dépenses.*

Viimaseil aastail kestnud kindlustuskahjude järjekindl kasvamine jätkus küll 1927 a., kuid see liikumine oli seekord aeglasem kui preemiate juures, seega suhteliselt leidis aset kahjude vähenemine. Saadud bruttopreemiate summa 1927 a. kerkis 14,5%, — bruttokahjud kasvasid kõigest 10,9% võrra 1926 a. võrreldes. Puhaskasu küll suurenes 1927 a. (1927 a. 3,7% — 1926 a. 3,0% bruttopreemiast), kuid hoopis vähemal määral kui seda kahjude vähenemise järgi oleks võinud oodata. Selle nähtuse põhjustas edasikindlustuse kallinemine aktsiaseltside ning ärikulude tõus vast. kindl. seltside rühmas. Mainitud kahe kululiigi kasv oli suurem kui kindlustuskahjude alanemine, ning seetõttu, kui arvestada ainult operatsiooni tulusid ja kulusid, on tulemuseks koguni 17 tuh. kr puudujääk (aktsiaseltsel oli ülejääk — 1927 a. 5 tuh., 1926 a. 42 tuh. kr., vast. kindl. s. puudujääk — 1927 a. 22 tuh., 1926 a. 11 tuh. kr.).

	1000 kr.		%	
	1927	1926	1927	1926
Kõigil kindlustusaladel kokku:				
Saadud kindlustusmaksud	4 330	3 810	100	100
Bruttokahjud	2 371	2 140	54,7	56,2
Edasikindlustuskulud	217	120	5,0	3,1
Preemia tagavara suurenemine	268	280	6,7	7,4
Agentide komisjonid	511	400	11,8	12,1
Ärikulud	960	740	22,2	19,4
Ülejääk	17	70	0,4	1,8

Sellest selgub, et kindlustusseltside puhaskasu, mis aktsiaseltsel moodustas 147 tuh. kr (ehk 28,9% põhikapitalist 1927 a.), saavutati mitte kindlustusoperatsioonest, vaid tervena muist allikaist, peamiselt kapitali intressidest.

Edasikindlustusseltside tegevustulemused, mis ka 1926 a. polnud halvad, vaatamata asetleidnud edasikindlustuspreemiate languse peale, osutusid väga headeks 1927 a. tehinguist aktsiaseltsidega, (viimaste edasikindlustuskulud 1927 a. tõusid 7,2%-ni bruttopreemiast, 1926 a. — 5,2%) (v. tab. lhk. 356). Kujunenud olukord peaks pakuma võimalusi tähendatud kulude allasurumiseks järgnevatel aastail.

Seevastu tehinguist vastast. kindlustusseltsiga said edasikindlustusseltsid kahju nii 1926, kui ka 1927 a.; sarnane tulemus iseendast pole

Edasikindlustusseltsid:

	Said preemiaid		Maksid kindl. kahjusid		Maksid komisjone		Said kasu	
	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926
	1000 kr.							
Üldse	2224	1886	1495	1394	512	439	217	119
Aksiaseltsid	1795	1516	1132	1010	411	344	252	162
Vast. kindlustusselts.	429	370	363	324	101	89	— 35	— 48
	96%							
Üldse	100	100	67,2	70,7	23,0	23,0	9,8	6,3
Aksiaseltsid	100	100	63,1	66,6	22,9	22,7	14,0	10,7
Vast. kindlustusselts.	100	100	34,6	37,6	23,5	24,0	— 8,1	— 11,6

vastast. kindlustusseltside huvide vastane, kuid loomulikult ei rahulda edasikindlustusseltse ning seepärast võib vastast. kindlustusseltside juures arvestada edasikindlustuskulu tõusuga tulevikus, mis omakorda teeb vajalikuks preemiate tõstmise, kui teiste kulude alal kokkuhoid peaks olema võimatu.

Tegevustulemuste väljaarvamisel loeti tuludeks — nettopreemia, poliisimaksude ja preemiatagavara vähenemise summad, ning kuludeks — netto kahjude, preemiatagavara suurenemise ja nettoärikulude summad (nettoärikuluks arvati palgad, kantsleitarbed, kütte, toetused, makstud komisjon jne., mahaarvatud saadud komisjon; arvesse ei võetud üldse makstud ja saadud protsendid, riigimaksud, kulud ja tulud kantslavaradelt ja kustutused).

1927 a. nettotulu tulekindlustuse alal üldsummas püsis ligikaudu eelmise aasta piirides (aktsiaseltsil langes 63 tuh. kr ja vast. kindlustusseltsil tõusis 82 tuh. kr. võrra), nettokahju kerkis 1,2%, nettoärikulu 6,4% võrra, kuna preemia tagavara suurenemine oli 7,5% võrra väiksem eelmisest aastast, ehkki absoluutselt moodustas umbes kahekordse nettopreemiate juurekasvu summa. Puhaskasu, mis üldse oli sama suur kui eelmisel aastal, said 7 aktsia- ja 6 vast. kindlustusseltsi, kuna kahju said 2 aktsia- ja 1 vast. kindlustusselts; halva tulemuse põhjustasid kõrged kahjud ühel ja kõrged ärikulud kahel juhul.

Veokindlustusalal vähenesid nettokahjud 18,3% ja suurenesid ärikulud 6,6% ja preemiatagavara 34,1% võrra. Kaheksast seltsist said 4 kahju veokindlustusest; selle põhjuseks olid ühel seltsil kõrged kahjud ja kolmel seltsil kõrged ärikulud. Samuti oli üldtulemuseks kahju, milline moodustas 21,3% sissetulekuist.

Elukindlustus on seni iga aasta kahju annud, kuid selle suurus on enamasti järjest langenud. Teatavasti on elukindlustuste pealt kulud kõrge esimesel s. o. kindlustuslepingu sõlmimise aastal, ning et mele seltsid viimaseil aastail palju uusi kindlustusi vastu võtsid, samal ajal aga vanemate kindlustuste arv oli võrdlemisi väike, siis kulud püsisid kõrgeil. Iga aastaga ühes vanemate kindlustuste arvuga suureneb muidugi ka nende allasuruv mõju ärikuludele. Nettoärikulud alanesid 1927 a. 15,4%-di võrra (1927 a. 50,4%, 1926 a. 65,8% nettopreemiaist) ja kerkisid nettokahjud 3,1% ja preemia tagavara

2,9%-di võrra; puudujääk vähenes 9,4%-di võrra eelmise aastaga võrreldes. 8 seltsist said 2 kasu elukindlustusest 1927 a.; neist üks ei pidanud oma riisikol elukindlustusi üldse (kindlustas kõik edasi), teisel puudusid kindlustuskahjud ning olid võrdlemisi madalad ärikulud ja preemiatagavara juurekasv.

Õnnetuskindlustus andis 1927 a. puudujääki 25,5% nettopreemiaist (1926 a. 14,8%); selle põhjuseks, nagu eelmisilgi aastail, olid kõrged kindlustuskahjud, milline summa moodustas 101,6% nettopreemiaist 1927 a. (1926 a. — 86,1%), ärikulud tõusid 25,0%-ist 1926 a. 31,9%-ni 1927 a. ja preemiatagavara vähenes 1,5% võrra (preemiasummast). 5-est seltsist said kasu 2, üks madalate kahjude — teine preemiatagavara vähenemise järeltulul.

Murdvarguste kindlustuse alal tegevustulemus halvenes järsult 1927 a., nimelt puhaskasu 12,2%-ist 1926 a. alanen 1,5%-ni 1927 a. kahjude ja ärikulude tõusu tõttu; kasu said 3 ja kahju 2 seltsi, kuna ühel seltsil tulud ja kulud tasakaalus olid.

Klaasikindlustuskahjud 29,4%-ist 1926 a. kasvasid 32,8%-ni 1927 a., ärikulud ja preemiatagavara juurekasv aga oli 4,8%-di võrra vähem 1927 a. Kõrgete kindlustuskahjude ja ärikulude järeltulul see ala andis kahju ühele seltsile, kuna suhteliselt suure ülejäägiga lõpetasid 1927 äriaasta 4 seltsi.

Koduloomade kindlustuse alal tegevustulemus pölnud rõõmustav, tegutsevaist 8-st seltsist oli 7-el puudujääk, mille põhjuseks enamasti oli kas kõrge kahju või ärikulu.

Rahekahjude kindlustusest saavutasid kõik seltsid häid tulemusi, millised siiski halvenemist näitavad võrreldes 1926 a. vastavate andmetega, kuid viimaseid, rahekahjude kindlustuste vähese arvu tõttu 1926 a., tuleb pidada juhuslikeuks.

4. Tulekindlustus 1926 a. konstateerisime
Assurances contre kindlustussummade suure-
l'incendie. nemise tempo aeglastumist,
1927 a. sellekohased arvud
aga näitavad juba otsekohest vähenemist 3,5%-di
võrra eelmisest aastast. Kindlustussummade
tagasimine leidis aset aktsiaseltside rühmas,

ning puudutas ainult edasikindlustust. Nimelt oli ühel aktsiaseltsil suur väljamaa edasikindlustuste portfelli (1926 a. lõpul üle 100 miljoni krooni), milline 1927 a. likvideeriti pea täielikult, ning mille järelduseks oli kindlustuste langus üldsummas ja aktsiaseltside rühmas.

	1000 kr		%	
	1927	1926	1927	1926
Tulekindlustuste üldsumma aasta lõpul:				
Üldse	591 148	612 888	96,5	100
Sellest: aktsiaseltsid	390 575	446 021	87,6	100
vast. kindlustusselts.	200 573	166 867	120,6	100
Kindlustuste summa suurenes (vähenes):				
Üldse	- 21 240	59 950	- 35,4	100
Sellest: aktsiaseltsid	- 55 446	27 170	- 204,1	100
vast. kindlustusselts.	34 206	32 780	104,3	100
Otsekoheste kindlustuste summa:				
Üldse	519 497	450 434	115,3	100
Sellest: aktsiaseltsid	361 477	316 304	114,3	100
vast. kindlustusselts.	158 020	134 130	117,8	100
Otsekoheste kindlustuste summa suurenes:				
Üldse	69 063	41 570	166,1	100
Sellest: aktsiaseltsid	45 173	21 430	210,8	100
vast. kindlustusselts.	23 890	20 140	118,6	100

Otsekoheste kindlustuste summa, mis kujutab endast sisemaa kindlustuste üldsummat, 1927 a. suurenes üldse kui ka kõigil üksikuil seltsel, ning see liikumine sündis intensiivsemalt kui eelmisel aastal, eriti aktsiaseltside juures, millede otsekoheste kindlustuste juurekasvu summa oli üle kahe korra suurem kui eelmisel, ning veidi kõrgem kui 1925 a. Vastast. kindlustusseltsel kasvasid 1927 a. otsekoheste kui ka edasikindlustustesummad, seejuures viimaste summade kasv oli järsum, mille järeldusel nende osasuurus kindlustuste üldsummas tõusis 19,4%-ist 1926 a. — 21,2%-ni 1927 a., kuna aktsiaseltsel sellevastu mainitud osasuurus alanes 29,1%-ist 1926 a. 7,5%-ni 1927 a. kindlustuste üldsummast.

Omariisiko % oli:

	1927	1926
Üldse	81,6	42,1
Sellest aktsiaseltsid	24,6	42,8
„ vast. kindlustusseltsid	45,0	40,3

Tähelepanuvääriline oli omariisiko langus aktsiaseltsel (18,2%). Selle põhjuseks oli peamiselt ülalmainitud aktsiaseltsi edasikindlustuste summa järsk alanemine, mis tervena omariiskol seis ja seetõttu langes 68,1%-ist 1926 a. — 26,8%-ni 1927 a.; teistest aktsiaseltsist omariisiko protsent alanes tunduvalt 4, ja tõusis 4 seltsil. Vastast. kindlustusseltsel omariisiko protsent 1927 a. kerkis üldse kahel suuremal seltsil ja langes 6-el seltsil.

Omariiskole jäetud kindlustussummade protsendi suurus üksikuil aastail on olnud ebapüsiv ning liikumise suun seejuures sagedasti muutuv mõlemil seltside rühmal. Selle nähtuse põhjuseks võisid olla kindlustuste portfelli muutused,

kardetavuse mõttes, muudatused edasikindlustuslepingute tingimuses, kuid ehk ka spekulatsioonide hea õnne peale ja katsetamine.

Omariisiko % on olnud kõrgem üldiselt vas. kindlustusseltsel, ainult 1925—1926 a. oli ta veidi suurem aktsiaseltsel. Üksikuil kindlustusseltsel omariisiko % liikus 1927 a. 1,3 — 66,1% piirides (1926 a. 1,7 — 79%).

Kindlustuste arv:

			%	
	1927	1926	1927	1926
Otsekoheste kindlustuste arv:				
Üldse	103 389	82 094	125,9	100
Sellest: aktsiaseltsid	66 793	51 186	130,5	100
„ vast. kindlustusselts.	36 596	30 908	118,4	100
Keskmine ühe kindlustuste summa (kr)				
Üldse	5 025	5 490	91,5	100
Sellest: aktsiaseltsid	5 412	6 180	87,6	100
„ vast. kindlustusselts.	4 318	4 540	93,5	100

Otsekoheste kindlustuste arv 1927 a. samuti nagu eelmisel aastal, suurenes intensiivsemalt kui kindlustuste üldsumma (esimesel oli juurekasv 25,9%, teisel 15,9%). Arv üldse suurenes 21 295 võrra, 1926 a. — 11 976; sellest langes aktsiaseltsile 15 607, 1926 a. — 6 132 ja vastast. kindlustusseltsile 5 688, 1926 a. — 5 844, ning sellest tuleb järeldada, et juuretunud uued kindlustused olid enamuses väiksemasummalised. Kuna suurema väärtusega varad, nagu tehased ja nende sisseseaded, linna hooned jne. enamasti juba kindlustatud, siis suurkindlustuste juuretulek võib sündida ainult väiksel määral, uute varade tekkimise puhul. Kui veel arvesse võtta, et kindlustussummade tõstmisi nüüd vähem ette tuleb kui esimesil pärastsoojaajegsil aastail (tol ajal põhjustas seda eestkätt raha väärtuse langemine), siis mainitud asjaoludel keskmine kindlustuste summa (otsekohe) pidi alanema. Järjekindel alanemine algas 1926 a., ning oli mõlemil aastal (1926 ja 1927 a.) intensiivsem aktsiaseltside rühmas, mille järeldusel nende keskmise summa ülekaal 1 990 kr 1925 a. langes 1 094 kr 1927 a.

Vaatamata kindlustussumma languse peale, näitab saadud preemiasumma siiski tõusu üldsummas kui ka mõlemil seltside rühmal.

Vastast. kindlustusseltsel suurem osa tõusust langes edasikindlustuste arvele, seega oli kooskõlas kindlustuste summa tõusuga, kuna aktsiaseltsel suurenes ainult saadud edasikindlustuspreemiasumma, otsekoheste kindlustuste preemiad summalt aga ei muutunud, 1926 a. võrreldes. Sellest tuleb järeldada esiteks, et edasikindlustuste vähenemine aktsiaseltsel pidi aset leidma 1927 a. lõpul, ning seetõttu aruande aasta tulusummat ei mõjutanud, ja teiseks, et otsekoheste kindlustuste preemiad suhteliselt tunduvalt alanesid (otsekohe. kindlustuste summa suurenes ja vastav preemiate summa kas üldse

Tulekindlustuste preemiate ja kahjude summa:

	Brutto				Netto			
	1000 kr		%%		1000 kr		%%	
	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926
Preemiat ja poliisimaksud								
Üldse	3319	3126	108,2	100	1647	1636	100,7	100
Sellest: aktsiaseltsid	2489	2417	108,0	100	1216	1279	95,1	100
„ vast. kindlustuselts.	830	709	117,1	100	431	357	120,7	100
Kahjud								
Üldse	1742	1676	(% preemiasummast)	52,5	53,6	687	650	(% preemiasummast)
Sellest: aktsiaseltsid	1217	1222	48,9	50,5	513	510	42,2	39,9
„ vast. kindlustuselts.	525	454	63,2	64,0	174	140	40,4	39,2

ei muutunud või vähemal määral suurenes, nagu vastast. kindlustuseltsel).

Keskmine preemia- ja kahjusumma kindlustussumma 1000 kr kohta (31.XII.):

	Preemiat		Kahjud	
	1927	1926	1927	1926
Otsekoheised kindlustused				
Üldse	4,97	5,52	2,49	2,83
Sellest: aktsiaseltsid	5,33	6,03	2,42	2,83
„ vast. kindlustuselts.	4,16	4,32	2,66	2,83

Tulekindlustuskahjud suurenesid üldsummas 3,9%, vastast. kindlustuseltsel 15,6% võrra, ning aktsiaseltsel vähenesid 0,4% võrra 1926 a. võrreldes; suhteliselt kahjud alanesid aga mõlemal rühmal, kuid see vähenemine läks tervena edasikindlustuse ärvele, sest nagu vastavaist arvudest näha võib, netto või omariisiko kahjud kerkisid nii aktsia- kui vastast. kindlustuseltsel, esimesil 39,9%-ist 1926 a. — 42,2%-ni 1927 a., ning teistel vastavalt 39,2%-ist—40,4%-ni preemia ja poliisimaksusummast.

Otsekoheste tulekindlustuste kahjude arv ja keskmine kahjusumma:

	Otsekoheste tulekindl. kahju- de arv		Keskmine ühe kahju summa kr	
	1927	1926	1927	1926
Üldse	825	860	1569	1481
Sellest: aktsiaseltsid	570	592	1533	1511
„ vast. kindlustuselts.	255	268	1651	1416

Otsekoheste kindlustuskahjude arv vähenes 1927 a. üldse 35, aktsiaseltsel 22 ja vastast. kindlustuseltsel 13 võrra, ning kuna samal ajal järe-
lust tõusis kindlustuste arv, siis selle järeldusel kahjude arvu langus suhteliselt kujunes suureks, nimelt 1000 otsekoheste tulekindlustuse kohta tuli kahjujuhtumisi 1927 a. üldse 8,0, aktsiaseltsel 8,5, ja vastast. kindlustuseltsel 7,0, kuna 1926 a. vastavad arvud olid 10,5, 11,6 ja 8,7.

Otsekoheste kindlustuskahjude arvu ja summa osalt vastupidise liikumise suuna ning osalt mitte ühtilase liikumise kiiruse järeldusel, kerkis keskmine kahjusumma (aktsiaseltsel 22 ja vas-

tast. kindlustuseltsel 235 kr võrra), milles avaldub 1927 aastal juhtunud suurkahjude mõju.

Kuna ühelt poolt keskmine ühe kindlustuse (otsekoheste) summa 1927 a. langes, teiselt poolt aga vastav kahjusumma tõusis, siis keskmine kahjutasu protsent (keskmisest kindlustussummast) samuti tõusis, nimelt — üldse 27,0%-ist 1926 a. — 31,2%-ni 1927 a., ning vastavalt aktsiaseltsel 24,4% — 28,3%-ni, vastast. kindlustuseltsel 32,6% — 38,2%-ni.

5. Veokindlustus.

Assurances sur les transports.

Vastuvõetud veokindlustused (1000 kr):

	Üldse		Otsekoh. kindlust.	
	1927	1926	1927	1926
Üldse	84 857	53 693	64 481	50 669
Sellest kasko	16 836	9 655	14 949	9 015
„ kaubad	62 719	39 333	44 327	36 950
„ väärtusaadetised	5 252	4 705	5 155	4 704

Kaks aastat (1925 ja 1926 a.) järjest kestnud veokindlustuse vähenemisele järgnes 1927 a. järsk tõus; see riivas peamiselt kaudset äri, kuid ka otsekoheste suurenes tähelepanuvääriliselt. Kindlustussummade juurekasv 1927 a. võrreldes eelmise aastaga oli üldse 58%, otsekohestel kindlustusil 27,2% - ja edasikindlustusil 575,5%; otsekohestest kui ka edasikindlustusist oli tõus suhteliselt suurim kasko kindlustuse alal.

Veokindlustuste kahjud:

	Üldse 1000 kr	Sellest otsek. kindl. kahjud		
		Arv	Summa 1000 kr.	Kesk- m. ühe kahju sum- ma (kr)
1927				
Üldse	466,4	708	387,3	547
Sellest kasko	308,7	524	289,4	552
„ kaubad	159,6	182	97,8	537
„ väärtusaadetised	0,1	2	0,1	50
1926				
Üldse	340,6	382	260,7	682
Sellest kasko	230,9	149	197,5	1325
„ kaubad	108,4	228	61,9	271
„ väärtusaadetised	1,3	5	1,3	238

Saadud preemia ja poliisimaksu ning kahjude summad suurenemises jäid maha kind-

lustussummest, eriti kahjude summa. Brutto-preemiate (incl. poliisimaks) summa 409 tuh. *kr* 1926 a. tõusis 574 tuh. *kr* 1927 a. (+40,8%) ja bruttokahjude summa 340,6 tuh. *kr* 1926 a. kerkis 466,4 tuh. kroonini 1927 a. (+36,9%). Selle liikumise tagajärjel kahjude protsent preemiasummast alanest 1927 a. — üldse ja edasikindlustuste alal. Mainida tuleb, et kahjud edasikindlustusist suhteliselt alanestid, otsekohesest aga tõusid.

6. Elukindlustus.
Assurances sur la vie.

Jõudsa edenemise tagajärjel elukindlustus kolmandalt kohalt 1926 a. tõusis teisele kohale 1927 a. preemiasissetuleku suuruse poolest. Juurekasvust (preemia) umbes 2/3 langes kahe juba pikemat aega sel alal tegutsenud seltsi arvele ja 1/3 jagunes 6 seltsi vahel.

Elukindlustuste arv ja summa aasta lõpul oli:

	Arv	Üldsumma 1000 <i>kr.</i>	Keskml. ühe
			kindl. summa <i>kr.</i>
1927			
Surma puhuks	9 140	11 388	1 246
Määrusaegse elam. puhuks	274	350	1 277
1926			
Surma puhuks	6 714	7 661	1 141
Määrusaegse elam. puhuks	232	301	1 297

Kindlustuste summa, surma ja määrusaegse elamise puhuks kokku, 1927 a. kasvas 47,4% (otsekohesed kindlustused 60,6%) ja kindlustuste arv 35,5%-di võrra (otsekohesed kindl. 45,9%). Preemiate summa 361,5 tuh. *kr* 1926 a. kerkis 547,6 tuh. *kr* 1927 a. (+51,5%) ja kahjude summa vastavalt 30,3 tuh. *kr* — 64,7 tuh. *kr* (+113,5%).

7. Muud kindlustusalad.
Autres assurances.

Õnnetuskindlustuste arv 1927 a. jäi ligikaudu endiseks, samuti tekkinud kahjude summa püsis endisel kõrgusel, kuna preemiad aga tunduvalt alanestid.

ning selle järeltulusel nende summa, mis eelmisel aastal enam-vähem oli võrdne kahjude summale, 1927 a. ületas viimast summat 15,8%-di võrra.

Murdvarguste kindlustuste arv ja summa 1927 a. kerkis, esimene 33,0 ja teine 13,6%-di võrra. Samal ajal preemiate summa jäi endiseks, kahjude summa aga samuti kerkis (9,1%).

Klaasikindlustuste alal suurenesid 1927 a. kindlustuste arv ja summa, ning preemiate summa, kuna kahjud summalt ei muutunud, mille tõttu preemiate ja kahjude vahekord, mis ka 1926 a. soodne oli, paranes veelgi 1927 a.

Koduloomade kindlustuste summa 1927 a. langes (19,2%), kuna ühtlasi preemiate summa suurenes, siis kindlustuste seis kas vähenes ainult aasta lõpul ehk jälle leidis aset preemiatariifi tõstmine, mis iseendast oleks õigustatud, sest kahjud, mis 1926 a. olid suhteliselt võrdlemisi suured, 1927 a. koguni ületasid preemiaid.

Järsuim oli suurenemine rahetkahjude kindlustusalal, mille põhjuseks oli 3 seltsi juuretulek. Kindlustus- ja preemia-summad kasvasid mitmekümne kordseks. Preemiate ja kahjude suurusvahekord oli soodne, nimelt moodustasid kahjud 11,5% preemiaist (1926 a. polnud kahju üldse).

1927 a. meie seltsid maksid väljam. kindlustusseltsile edasikindlustuspreemiana jne. üldsummas 2 431 tuh. *kr*, ning samal ajal said neilt kahjutasuna jne. 2 340,2 tuh. *kr*, seega tuli meie seltsel juuremaks 90,8 tuh. *kr*. Väljamaa kindlustusseltside teenistus eesti seltselt vastuvõetud edasikindlustuste pealt oli 234,2 tuh. *kr*, kuna väljamaalt vastuvõetud edasikindlustused andsid ülejääki meie seltsile 143,4 tuh. krooni. Vastavad summad 1926 a. olid 6,8 ja 35,0 tuh. krooni, ning mainitud aastal tuli väljamaa seltsel juuremaks 28,2 tuh. *kr* meie seltsile.

Kindlustusseltside tegevuse kohta enim Keskkriiu väljaandels ilmunud artiklid ja andmed:

- Kindlustusseltside tegevus 1926 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 74 (1), lk. 35—49, 1926 a.
Kindlustusseltside tegevus 1924—25 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 64 (3), lk. 134—148, 1927 a.
Kindlustusseltside tegevus 1923 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 42 (9), 1925 a.
Kindlustusseltside tegevus 1920—22 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 29 (8), 1924 a.

Tab. 3. KINDLUSTUSSELTIDE TEGEVUSE TULEMUSED 1927 a. — FONCTIONNEMENT des SOCIÉTÉS d'ASSURANCE en 1927.

	Saadud nettopreemiamid, poliisi- ja portomaksud <i>Prim. nettes encaiss., polices et port</i>		Sellest poliisi- ja portomaksud <i>Dont polices et port</i>		Nettokahjud <i>Pertes nettes</i>		Netto ärikulud <i>Frais généraux</i>		Preemia tagavara suuremine ehk vähenemine <i>Augmentation ou diminution de la réserve des primes</i>		Kasu ehk kahju (—) <i>Bénéfice ou perte (—)</i>		Kasu ehk kahju (—) 1926 a. <i>Bénéfice ou perte en 1926</i>		
	1000 kr.		1000 kr. % ¹⁾		1000 kr. % ¹⁾		1000 kr. % ¹⁾		1000 kr. % ¹⁾		1000 kr. % ¹⁾		1000 kr. % ¹⁾		
a) Tulekindlustus—Assurances contre l'incendie.															
Eka	504,0	57,5	11,4	206,6	58,8	206,8	41,0	—	15,2	—	3,0	15,8	3,2	53,1	9,2
Polaris	205,3	90,8	44,2	33,9	16,5	102,2	49,8	—	20,7	10,1	—	46,5	23,8	8,4	4,1
Eesti Loid	152,8	61,3	40,1	31,2	20,4	98,1	64,2	—	5,0	3,2	—	28,5	18,6	32,7	19,4
Oma	127,3	49,5	38,9	49,5	38,9	86,8	65,2	—	11,3	8,9	—	2,3	1,8	1,7	1,0
Põhja Kinnitusselts	77,4	25,1	32,4	28,1	36,3	28,3	36,6	—	6,2	3,0	—	14,8	19,1	16,8	18,7
Turis	97,4	12,3	12,6	49,9	51,2	41,8	42,9	—	9,9	10,2	—	4,2	4,3	7,3	14,8
Eesti Union	30,3	12,0	39,6	7,3	24,1	20,3	67,0	—	3,2	10,6	—	4,5	1,7	0,6	3,5
Hansa	19,4	17,7	91,2	3,2	16,5	12,4	63,9	—	1,3	6,7	—	2,5	12,9	2,2	13,6
Põhja-Saksa kinnitusselts	1,5	0,7	46,7	0,0	—	1,1	73,3	—	—	—	—	0,4	26,7	0,5	53,7
Aktiseltsid kokku	1215,4	326,9	26,9	499,7	41,1	597,8	49,2	—	9,8	0,8	—	108,1	8,9	117,2	9,2
1926 a.	242,8	309,1	24,2	505,1	39,5	537,1	42,0	—	119,1	9,8	—	117,2	9,2	—	—
Eesti kindlustuss.	138,0	61,5	44,6	36,4	26,4	96,9	70,2	—	4,4	3,2	—	0,3	0,2	0,2	0,1
Eeks	141,0	32,5	23,0	66,7	47,3	52,3	37,4	—	6,3	4,5	—	15,2	10,8	11,1	9,8
Eesti Ühisteg. kindl. keskselts	93,1	9,0	9,7	46,1	49,5	42,2	45,3	—	3,2	3,5	—	1,6	1,7	1,2	1,5
Talu	56,0	11,8	21,1	22,5	40,2	22,5	40,2	—	9,8	17,5	—	1,2	2,1	0,7	2,3
Tallinna Kinnitusselts	1,4	1,3	92,8	—	—	0,5	35,7	—	—	—	—	0,9	64,3	0,2	22,2
Tugi	0,2	0,0	—	—	—	0,2	100	—	—	—	—	—	—	0,0	—
Eesti koguduste kinnitusselts	8,8	2,9	32,9	0,1	1,1	6,6	75,0	—	2,3	26,1	—	0,2	2,2	—	—
Eesti apteekrite vast. kindl. selts	0,5	0,5	100	—	—	—	—	—	—	—	—	0,9	180,0	—	—
Vast. kindlust. s. kokku	439,0	119,5	27,2	171,8	39,1	221,3	50,4	—	26,0	5,9	—	19,9	4,6	10,6	3,2
1926 a.	357,3	104,3	29,2	138,8	38,9	167,6	46,9	—	39,3	11,0	—	11,6	3,2	—	—
Üldse	1654,4	446,4	27,0	671,5	40,6	819,1	49,5	—	35,8	2,2	—	128,0	7,7	127,8	7,8
1926 a.	1635,8	413,4	25,3	643,9	39,4	704,7	43,1	—	158,4	9,7	—	128,8	7,8	—	—
b) Veokindlustus—Assurances sur les transports.															
Eka	48,6	6,6	15,1	34,3	78,7	10,3	23,6	—	10,7	24,5	—	11,7	28,8	0,8	2,9
Polaris	80,7	6,8	8,4	24,1	29,9	50,1	62,1	—	37,3	46,2	—	30,8	38,2	17,3	36,4
Eesti Loid	3,6	0,4	11,1	—	2,5	69,4	1,6	44,4	—	—	—	4,5	125,0	1,3	21,2
Põhja Kinnitusselts	25,2	9,9	39,3	8,8	34,9	19,4	77,0	—	7,0	27,8	—	10,0	39,7	1,8	13,4
Turis	30,0	1,6	5,3	18,9	63,0	8,3	27,7	—	0,8	2,7	—	3,6	12,0	9,0	40,7
Eesti Union	8,2	2,0	24,4	1,0	12,2	7,2	87,8	—	1,8	21,9	—	1,8	21,9	0,1	1,8
Aktieüh., Hansa ¹⁾	15,6	8,7	23,7	9,9	68,5	5,0	32,1	—	0,1	0,6	—	0,6	3,8	7,0	49,6
Eesti Ühisteg. kindl. keskselts	3,0	0,8	26,6	1,1	38,7	1,2	40,0	—	0,1	3,3	—	0,8	26,6	1,7	46,3
Kokku	209,9	31,8	15,2	95,6	45,5	103,1	49,1	—	56,0	26,7	—	44,8	21,3	1,6	1,1
1926 a.	137,8	22,8	16,8	87,9	63,8	58,6	42,5	—	10,3	7,4	—	1,6	1,1	—	—
c) Elukindlustus—Assurances sur la vie.															
Eka	258,8	10,1	3,9	19,9	7,7	130,9	50,6	—	114,7	44,9	—	6,7	2,8	31,7	17,5
Eesti Loid	138,7	8,2	6,1	19,0	14,2	69,5	52,0	—	61,3	45,8	—	16,1	12,0	8,4	8,7
Oma	21,1	0,6	2,8	4,7	22,3	8,0	37,9	—	9,9	46,9	—	1,5	7,1	1,8	9,2
Põhja Kinnitusselts	2,8	2,8	100	—	—	3,7	132,1	—	—	—	—	6,5	232,1	1,0	62,3
Eesti Union	18,3	1,0	7,5	—	—	7,5	56,4	—	5,2	39,1	—	0,6	4,5	0,7	17,0
Eesti kindlustuss.	8,1	0,9	11,1	2,3	28,4	8,3	102,5	—	2,4	29,6	—	4,9	60,5	2,2	41,5
Eeks	4,9	0,6	12,2	—	—	2,3	46,9	—	3,2	65,3	—	0,6	12,2	0,6	107,8
Eesti koguduste kindlustusselts	1,0	0,2	12,5	—	—	1,3	81,2	—	0,8	50,0	—	0,5	31,2	—	—
Kokku	444,3	24,4	5,5	45,9	10,3	224,1	50,4	—	197,5	44,5	—	23,2	5,2	45,0	14,6
1926 a.	309,0	16,9	5,5	22,3	7,2	208,2	65,8	—	128,5	41,0	—	45,0	14,6	—	—
d) Õnnetuskindlustus—Assurances contre les accidents.															
Eka	12,5	1,0	8,0	13,6	108,8	2,8	22,4	—	0,1	0,8	—	3,8	30,4	0,2	1,0
Eesti Loid	4,9	0,2	4,1	3,8	77,6	2,9	57,1	—	0,5	10,2	—	1,2	24,5	2,5	41,8
Põhja Kinnitusselts	0,8	0,3	50,0	0,1	16,7	0,1	16,7	—	0,5	33,4	—	0,9	150,0	0,1	5,7
Eesti Union	0,1	—	—	0,9	90,0	0,1	100	—	0,0	—	—	0,0	90,0	0,2	52,3
Eesti Ühisteg. kindl. keskselts	0,7	0,1	14,3	0,7	100	0,2	28,6	—	0,4	57,2	—	0,2	28,6	1,1	64,6
Kokku	18,8	1,6	8,5	19,1	101,6	6,0	31,9	—	1,5	8,0	—	4,8	25,5	3,7	14,8
1926 a.	24,7	1,5	6,1	21,3	86,1	6,2	25,0	—	0,9	3,7	—	3,7	14,8	—	—
e) Murravarguste kindlustus—Assurances contre le vol avec effraction.															
Polaris	0,7	0,5	71,4	0,0	—	0,2	28,6	—	—	—	—	0,5	71,4	0,7	89,0
Põhja Kinnitusselts	0,8	0,4	50,0	0,1	12,5	0,1	12,5	—	0,1	12,5	—	0,7	87,5	1,1	101,0
Eesti Union	1,0	0,3	30,0	—	—	0,5	50,0	—	0,2	20,0	—	0,3	30,0	0,1	16,0
Eesti Kindlustusselts	0,9	0,3	33,3	0,2	22,2	0,6	66,7	—	0,3	33,3	—	0,2	22,2	0,6	118,8
Eeks	1,3	0,3	23,1	1,6	123,0	0,4	30,8	—	0,5	38,5	—	1,2	92,3	0,5	59,2
Eesti Ühisteg. kindl. keskselts	3,6	0,6	16,7	3,5	97,2	0,9	25,0	—	0,8	22,2	—	—	—	0,8	18,1
Kokku	8,3	2,4	28,9	5,4	65,1	2,7	32,5	—	0,1	1,2	—	0,1	1,2	1,0	12,2
1926 a.	8,1	2,3	28,6	4,1	49,9	2,1	26,3	—	0,9	11,6	—	1,0	12,2	—	—
f) Klaaskindlustus—Assurances contre la casse des glaces et vitres.															
Polaris	1,9	0,2	10,5	0,4	21,0	0,3	15,8	—	0,6	31,6	—	0,8	31,6	0,7	47,3
Turis	1,0	0,1	10,0	0,2	20,0	0,3	30,0	—	0,1	10,0	—	0,6	60,0	0,2	14,0
Eesti Union	1,3	0,1	7,7	0,1	7,7	0,6	46,2	—	0,1	7,7	—	0,5	38,4	0,4	35,2
Eesti Kindlustusselts	1,6	0,1	6,3	1,1	68,8	0,7	43,7	—	0,0	—	—	0,2	12,5	0,6	42,6
Eeks	0,9	0,0	—	0,3	50,0	0,2	33,3	—	0,0	—	—	0,1	16,7	0,2	42,9
Kokku	6,4	0,5	7,8	2,1	32,8	2,1	32,8	—	0,6	9,4	—	1,6	25,0	1,3	23,5
1926 a.	5,5	0,4	7,9	1,6	29,4	2,0	36,6	—	0,6	10,5	—	1,3	23,5	—	—
g) Koduloomad kindlustus—Assurances des animaux domestiques.															
Põhja Kinnitusselts	3,8	0,5	13,2	3,0	78,9	0,9	23,7	—	1,9	50,0	—	1,3	47,4	0,6	9,7
Turis	0,5	—	—	3,0	60,0	0,2	40,0	—	0,6	120	—	2,1	420,0	0,8	38,2
Eesti kindlustuss.	3,7	0,5	13,5	2,0	54,1	1,8	48,6	—	1,1	29,7	—	1,2	32,4	1,1	71,9
Eeks	6,3	0,6	18,2	2,2	66,7	1,3	39,4	—	0,3	9,1	—	0,5	15,2	0,6	24,7
Eesti Ühisteg. kindl. keskselts	6,4	0,4	6,2	7,5	117,2	2,0	31,2	—	0,3	4,7	—	3,4	53,1	3,4	63,2
Talu	2,3	1,0	43,5	0,9	39,1	1,5	65,2	—	0,3	13,0	—	0,4	17,3	0,4	25,7
Eesti Union	0,1	0,0	—	0,1	100	0,0	—	—	0,1	100	—	0,1	100	—	—
Eesti koguduste kindlustusselts	0,8	0,1	33,3	—	—	0,3	100	—	0,1	33,3	—	0,1	33,3	—	—
Kokku	20,4	3,1	15,2	18,7	91,7	8,0	39,2	—	0,3	1,5	—	6,0	29,4	6,9	32,4
1926 a.	19,2	2,8	14,4	15,5	80,9	6,9	36,0	—							

Easti Union	1	474	1 728	294	1 623 93,3	474	239 16,9	54	6,4	17	6,0 93,7	54	1,0 15,6
	2	276	331	36	226 68,3	276	81 24,5	15	3,7	15	3,3 89,2	52	0,5 19,5
	3	168	784	168	784 100	30	61 9,9	2	2,7	2	2,7 100	2	0,5 18,5
	4	30	613	30	613 100	30	61 9,9	—	—	—	—	—	—
Aktiehd. „Hansa“	1	1 667	19 451	1 663	17 447 89,8	1 667	3 890 20,6	59	31,9	59	31,9 100	59	6,3 19,7
	2	12	943	12	49 20,2	7	49 20,2	7	22,1	7	22,1 100	7	4,4 19,9
	3	1 549	18 518	1 545	16 514 89,2	1 549	3 708 20,6	52	9,8	52	9,8 100	52	1,9 13,4
	4	1 066	690	1 066	690 100	106	138 20,0	—	—	—	—	—	—
Easti ühist. kindl. keeka.	1	856	1 133	844	1 177 99,5	—	314 26,5	12	3,7	3	3,5 94,6	—	1,1 29,7
	2	18	45	7	39 86,7	—	24 53,3	10	0,5	2	0,3 60,0	—	0,3 60,0
	3	837	1 138	837	1 138 100	—	290 25,5	2	3,2	2	3,2 100	—	0,3 25,0
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	1	84 867	—	—	64 431 75,3	—	27 169 32,0	—	466,4	708	357,3 83,0	—	94,9 30,3
	2	16 888	—	—	14 949 88,5	—	1 275 7,5	524	306,7	524	289,4 94,4	—	29,5 9,6
	3	62 719	—	—	44 327 70,7	—	24 690 39,4	182	159,6	182	97,8 61,3	—	65,3 40,9
	4	5 252	—	—	5 155 98,1	—	1 204 22,9	2	0,1	2	0,1 100	—	0,1 100
Üldse 1926 a.	1	53 628	11 059	—	50 669 94,4	—	13 168 24,5	382	340,6	382	260,7 76,5	—	89,7 26,3
	2	9 655	307	—	9 015 93,4	—	8 488 8,8	149	230,9	149	197,5 85,5	—	23,2 14,4
	3	39 533	8 086	—	36 659 93,3	—	10 675 27,1	228	108,4	228	61,9 57,1	—	35,7 31,4
	4	4 706	2 716	—	4 704 100	—	1 637 35,0	5	1,3	5	1,3 100	—	0,8 62,8

Elukindlustus—Assurances sur la vie.

Eka: Surma puhuks	1	5 943	2 825	—	3 229 54,3	5 606	5 474 92,1	61	20,2	36	10,8 53,5	61	19,9 98,5
Määruseag. elam. puh.	2	10	20	—	10 100	20	10 100	—	—	—	—	—	—
Easti Loid: En cas de décès	1	3 202	1 891	—	2 934 91,6	2 134	2 041 63,7	48	33,1	42	31,2 94,3	48	18,9 57,1
En cas de vic à terme	2	202	291	—	291 100	202	291 100	3	0,1	3	0,1 100	3	0,1 100
Oma	1	464	594	—	464 100	528	360 77,6	5	5,0	—	5,0 100	5	4,7 94,0
	2	7	7	—	2 100	7	2 100	—	—	—	—	—	—
Põhja kinnitus s.	1	248	371	—	248 100	—	—	1	3,8	1	3,8 100	—	—
Easti Union	1	228	370	—	333 90,9	228	216 58,4	—	—	—	—	—	—
Easti kindlustusselts	1	176	362	—	362 100	176	156 43,1	5	2,5	5	14,0 100	5	7,2 51,4
	2	16	18	—	18 100	—	13 72,2	—	—	—	—	—	—
Eeks	1	139	161	—	161 100	33	76 47,2	—	—	—	—	—	—
Easti kog. kindl. s.	1	25	15	—	15 100	—	10 66,7	—	—	—	—	—	—
	2	29	29	—	29 100	29	29 100	—	—	—	—	—	—
Üldse	1	11 988	6 025	—	8 369 73,5	—	8 338 73,2	120	64,6	89	53,3 82,5	119	45,8 70,9
	2	274	274	—	350 100	—	345 98,6	3	0,1	3	0,1 100	3	0,1 100
Üldse 1926 a.	1	7 661	4 085	—	5 129 66,9	6 500	5 945 77,6	66	29,8	36	26,5 85,6	66	20,6 69,1
	2	301	232	—	301 100	215	294 97,8	7	0,5	7	0,5 100	7	0,2 48,9

Ünnetuskindlustus—Assurances contre les accidents.

Eka: Tööliste kindlustus	1	68	—	—	—	63	—	—	—	—	—	—	—
Üsikutute isikute kindl.	2	17	—	—	20 29,0	17	20 29,0	246	49,0	238	46,9 99,8	246	14,8 30,2
a) Surma juhul	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Invaliiduse juhul	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Easti Lloid: Assurances ouv.	1	88	—	—	—	68	—	—	—	—	—	—	—
Assurance personnelle	2	14	—	—	21 10,4	14	21 10,4	246	5,3	8	0,4 7,5	246	5,0 94,3
En cas de décès	3	—	—	—	25 10,3	—	25 10,3	—	—	—	—	—	—
En cas d'invalidité	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põhja kinnitus s.	1	67	881	—	881 100	—	88 10,6	12	1,8	12	1,8 100	12	0,8 8,8
Easti Union	1	21	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—

Tab. 4. Kindlustuste arv ja summa ning preemiad ja kahjud (üht) - Nombre et montant des assurances, primes et pertes sur les opérations d'assurance. Saadud preemiad ja kahjud 1927 a. - Primes et pertes 1927.

	Kindlustuste arv ja summa 31. XII. 1927 a.				Kindlustuste arv ja summa 31. XII. 1927 a.				Saadud preemiad ja kahjud 1927 a.				Saadud preemiad ja kahjud 1927 a.			
	Kindlustuste arv ja summa		Oma riskikoole jätitud kindlustuste arv ja summa		Kindlustuste arv ja summa		Oma riskikoole jätitud kindlustuste arv ja summa		Kokku - Total		Oisekohesed kindlustused		Oma riskikoole jätitud kindlustused		Kokku - Total	
	arv	1 000 kr	arv	1 000 kr	arv	1 000 kr	arv	1 000 kr	Preem. 3)	Kahjud	Preem. 3)	Pertes	Preem. 3)	Kahjud	Preem. 3)	Kahjud
Eesti ühisteg. kindl. k. s.	3	—	3	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	160	831 100	160	88 10,6	508	56,6	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	98	271 100	98	41 15,1	12	1,3	50,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	300 100	—	45 15,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	157	—	157	—	834	57,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	88	—	88	—	14	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	248	228 91,9	248	37 14,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	304	284 93,4	304	43 14,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse 1926 a.	78	688	78	34 4,9	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	173	947	173	133 14,0	3,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	92	335	92	74 22,1	1,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	97	929	97	171 18,4	2,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	477	435	477	233 53,6	2,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	149	338	149	250 70,6	3,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	766	3 670	766	895 24,4	16,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	578	3 225	578	800 26,3	16,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polaris	87	71 100	87	71 100	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põhja kinanü. sels	114	89 78,1	121	64 56,1	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti Union	69	26 37,7	74	69 100	1,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti kindlustusselts	88	126	126	88 100	1,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peaks	32	31 96,9	39	32 100	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	447	374	447	324 86,6	6,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	366	286	366	255 89,2	5,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polaris	87	71 100	87	71 100	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turis	121	89 78,1	121	64 56,1	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti Union	74	26 37,7	74	69 100	1,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti kindlustusselts	88	126	126	88 100	1,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peaks	39	31 96,9	39	32 100	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	447	374	447	324 86,6	6,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	366	286	366	255 89,2	5,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põhja kinanü. sels	125	102 100	125	55 53,9	5,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turis	125	125	125	13 100	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti kindlustusselts	341	69 55,2	341	85 63,0	4,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peaks	352	118	352	80 67,8	4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti ühisteg. kindl. kesks.	406	170 101	406	170 100	6,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti Union	2	12	2	1 100	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti koguduste kindl. s.	27	19 97	27	1 100	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tallu	297	136	297	39 25,2	5,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	2 074	704	2 074	445 63,2	28,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	871	—	549 69,0	25,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rahetajade kindlustus (aasta jooksul vastu võetud kindlustused)	178	178 100	178	44 24,8	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polaris	306	135	306	135 100	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti Union	313	888	313	84 21,6	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eesti koguduste k. s.	410	602	410	308 51,2	7,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse	1 207	1 203	1 207	790 59,0	15,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	32	41	32	13 31,7	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

3) Kindlustuste üldsummad. 4) Ilma poliisi ja portomaksuta. 5) Preemiade üldsummad. 6) Kahjude üldsummad.

Murtvarguste kindlustus - Assurances contre le vol avec effraction.

Klaaskindlustus - Assurance contre la casse des glaces et vitres.

Koduloomad kindlustus - Assurances des animaux domestiques.

Rahetajade kindlustus (aasta jooksul vastu võetud kindlustused) - Assurances contre la grêle (souscriptions réalisées au cours de l'exercice).

Tab. 5. ESTI KINDLUSTSELTSIDELT VALJAMAA KINDLUSTSELTSIDELE MAKSTUD JA NEILT SAADUD SUMMAD 1927 a. (1000 kr)
OPERATIONS ENTRE LES SOCIÉTÉS D'ASSURANCE ESTONIENNES et ÉTRANGÈRES en 1927 (1000 kr).

	Valjamaa kindlustusseltsidele makstud Versements pour les sociétés étrangères				Valjamaa kindlustusseltsidelt saadud Sommes reçues de sociétés étrangères				Väljamaa seltsidele rohkem makstud (-) ehk neilt rohkem saadud (+) Surplus (-)	
	Kahjul vastuõeld euskindlus- tustest Pertes sur réassurance	Edasikind- lustus preemiald Primes sur réassurance	Makstud komisjonid Commiss. pour réassurance	Kokku Total	Edasikind- seltside kaljuete osa Parteniers pour réas- surance	Edasikindl. preemiald Primes sur réassurance	Saadud komisjonid Commiss. sions reçues	Kokku Total	1927 a.	1926 a.
1) Assurances contre l'incendie.										
2) Assurances sur les transports.										
Eka: Kokku	227,8	228,8	126,7	588,8	115,0	448,9	607,4	+ 28,6	+ 12,0	
Sellest: tulekindlustus ¹⁾	196,6	193,1	54,3	400,5	41,3	306,6	376,6	+ 28,9	+ 8,3	
veokindlustus ²⁾	21,3	42,6	3,1	67,0	44,0	14,8	67,6	+ 0,6	+ 38,4	
Polaris: Kokku	26,8	479,9	9,2	515,9	259,8	54,8	414,6	- 101,3	+ 41,0	
Sellest: tulekindlustus	—	993,3	—	399,3	21,2	94,8	139,0	+ 139,0	+ 48,7	
veokindlustus	26,8	84,4	9,2	120,4	114,6	33,6	152,9	+ 32,5	+ 1,2	
Resti Lloidi: Kokku	1,9	216,0	2,3	220,2	190,0	11,0	260,9	+ 40,7	+ 23,8	
Sellest: tulekindlustus	—	174,2	—	174,2	175,6	—	222,7	+ 14,2	+ 14,2	
veokindlustus	—	1,1	—	1,1	—	—	0,1	+ 1,0	+ 1,8	
Oma: Kokku	—	130,6	—	130,6	50,5	—	85,9	- 44,7	+ 29,7	
Sellest: tulekindlustus	—	123,0	—	123,0	50,0	—	83,7	- 39,3	+ 32,3	
Põhja kin. selts: Kokku	15,5	287,8	9,1	312,4	207,4	26,4	308,7	+ 2,7	+ 7,9	
Sellest: tulekindlustus	14,6	142,3	9,1	166,5	83,3	25,9	146,1	+ 20,4	+ 20,0	
veokindlustus	—	86,1	—	86,1	116,7	—	136,2	+ 44,1	+ 29,6	
Turis: Kokku	59,1	68,2	25,7	151,0	55,9	105,8	179,2	+ 28,2	+ 17,8	
Sellest: tulekindlustus	41,2	48,8	24,4	114,4	37,5	78,6	129,5	+ 16,2	+ 11,6	
veokindlustus	14,9	17,3	1,1	39,3	18,3	26,4	48,7	+ 16,4	+ 6,1	
Resti Union: Kokku	—	58,8	0,8	59,4	20,4	1,9	37,5	- 21,8	+ 16,3	
Sellest: tulekindlustus	—	47,2	—	47,2	17,5	11,7	29,2	- 18,0	+ 9,3	
veokindlustus	—	3,4	—	3,4	2,9	0,2	3,1	- 0,3	+ 6,8	
Hansa: Tulekindlustus	—	75,6	—	75,6	100,9	—	117,0	+ 41,4	- 45,7	
A. B. Hansa: Veokindlustus	—	62,6	—	62,6	25,5	—	33,3	- 29,3	+ 25,0	
Põhja Saaksa k. s.: Tulekindlustus	—	2,5	—	2,5	0,0	—	0,5	- 2,0	- 1,5	
Esti kindlustusselts: Kokku	—	201,9	—	201,9	152,7	—	198,8	+ 5,1	+ 38,2	
Sellest: tulekindlustus	—	193,3	—	193,3	152,0	—	195,5	+ 2,2	+ 38,9	
Peaks: Kokku	—	56,5	—	56,5	32,5	—	47,4	+ 9,1	+ 83,2	
Sellest: tulekindlustus	—	52,6	—	52,6	31,1	—	44,3	+ 8,3	+ 34,0	
Esti ühisteg. k. keaks: Kokku	3,7	52,3	2,6	58,6	26,8	10,3	49,9	+ 8,7	+ 13,8	
Sellest: tulekindlustus	3,7	47,9	2,6	54,2	24,2	10,3	46,5	+ 7,7	+ 10,2	
veokindlustus	—	4,4	—	4,4	2,6	—	3,4	+ 1,0	+ 3,6	
Uude kokku—Grand total	334,3	1 920,3	176,4	2 431,0	1 237,4	654,1	2 340,2	+ 90,8	+ 28,2	
Sellest: tulekindlustus	256,1	1 450,3	90,9	1 737,3	957,7	442,6	1 652,0	+ 145,3	+ 89,7	
veokindlustus	63,0	301,9	13,4	378,3	324,6	74,3	438,3	+ 61,0	+ 2,7	
Uude 1926 a.	343,7	1 654,5	154,3	2 152,5	1 256,1	533,0	2 180,7	+ 28,2	+ 2,7	
Sellest: tulekindlustus	282,8	1 298,4	64,5	1 645,7	978,9	387,1	1 685,3	+ 39,7	+ 1,1	
veokindlustus	51,3	245,1	3,1	299,5	236,2	85,5	302,2	+ 2,7	+ 1,1	

ÜHINGUD JA SELTSID 1926—28 a. UNIONS et SOCIÉTÉS de 1926—28.

Sis: 1) Registreeritud seltside arv, lhk. 354. 2) Tegelik seltside arv 1. I. 1929 a., lhk. 355. 3) Seltside asukoht, lhk. 357.

Käesolevas ülevaates toome arvulise kokkuvõtte kõigi — kuni 1 jaanuarini 1929 a. Eestis ametlikult registreeritud: a) ühistegeliste organisatsioonide ja b) muude, ainelist kasu mittetaotlevate, seltside-ühingute kohta. Kokkuvõtte baseerub rahukogude registreerimisosakondade (kuni 1926 a. maini) ja siseministeeriumis peetavate registrite andmeil (kuni 1926 a. mai kuuni lahendasid registreerimisavaldusi rahukogud, 1926 a. maiast alates aga kuulub ühingute, seltside ja nende liitude registreerimine, Rihigikogu poolt 26.III.1926 a. vastuvõetud seaduse põhjal, siseministri võimkonda). Seltside tegevuse sisuline uurimine üleriklikkus ulatuses, mis ainult tegevusaruannete põhjal võiks sündida, pole meil nähtavasti mõeldav ei praegu, ega ka lähemas tulevikus. Ka seltside tegeliku arvu selgitamine on suuresti raskendatud ja seda võib ainult ligikaudselt kindlaks teha, nagu allpool näeme. Täpsema kokkuvõtte saame tuua vaid registreeritud seltside arvu kohta.

1. Registreeritud seltside arv. *Nombre des unions enregistrées.*

Üldse on Eesti vabariigis kuni 1 jaan. 1929 a. registreeritud seltsi ja ühistegelisi organisatsioone — väljaarvatud aktsiaseltsid ja osahühisused — 9774: kuni 1. I. 1926 a. 6820 (ühistegel. 3129, muid — 3691) ja järgneva kolme aasta — 1926—28 a. — jooksul 2954 (1122, 1832). Registreeritud seltside arvu juurekasv viimase kolme aasta kestel võrdub 43,3% -le.

1 jaan. 1929 a. seis is ametlikes registreis üldse:

Ühistegelisi organisatsioone . . . . . 4251 — 43,5%
Muid seltsi (ilma aktsiaseltsi ja osahühisusteta). 5523 — 56,5%.

a) Ühistegelised organisatsioonid. Ühistegelisi organisatsioone oli registreeritud kuni 1. I. 1926 a. 3129. 3 aasta — 1926—28 — kestel on juure registreeritud 1122 organisatsiooni, kasv 35,9%.

Registreeritud ühistegeliste organisatsioonide — üksikute rühmade järgi — üldarvu suhteline vahekord 1. I. 1929 a. annab järgmise pildi (sulgudes viimase 3 a. — üldarv, 1. I. 26 a. = 100 — juurekasv ja sama juurekasvu suhteline vahekord):

Põllumajanduslikud ühingud	83,8%	(41,6%, 76,4% = 358)
Vastastikku kindlustusseltsid	11,0%	(16,5%, 5,9% = 68)
Tarvitajate- ja majandusühingud	10,4%	(14,8%, 5,1% = 57)
Ühispannad	6,8%	(41,0%, 7,6% = 85)
Mitmesug. muud organisatsioonid	3,0%	(71,8%, 5,0% = 56)

Üksikute aastate järgi väljendub ühistegeliste organisatsioonide viimase 3 a. juurekasv järgmiselt:

1926 a. 100 %	(417 organ.)
1927 a. 67,6%	(282 ")
1928 a. 101,4%	(423 ")

b) Muud ühingud. Ainelist kasu mittetaotlevaid ühinguid, seltsi ja nende liite oli 1. I. 1926 a. 3691. See arv on suurenenud viimase 3 a. jooksul 1832 võrra (49,6%), 1926—28 a. juurekasv tähtsamais seltside rühmes oli järgmine (sulgudes viimase 3 aasta juurekasvu — 1926—28 a. juurekasv = 100 — suhteline vahekord):

Ühiskondliku heakorraseltsid	89,5%	(10,8%)
Ühingud majanduse alal	46,8%	(16,2%)
Ühingud tervishoiu, spordi ja karskuse alal	41,9%	(5,2%)
Ühingud vaimlise kultuuri alal	27,3%	(14,2%)
Kutselised ühingud	21,5%	(6,8%)
Hoolekandehingud	19,4%	(2,3%)
Usulised ja rahvuslikud ühingud	449,0%	(24,0%)

Usuliste ja rahvuslike seltside arvu erakordne tõus — 1926—28 a. jooksul 449,0% = 440 seltsi — on tingitud sellest, et usuühingute ja nende liitude seaduse põhjal (R. T. Nr. 183/184 — 1925 a.) 1926 a. umbes 400 kogudust olid sunnitud end — juriidilise isiku õiguste saamiseks — ametlikult registreerima usulise ühingu (selle tõttu kasvas usuliste seltside arv 56 pealt (1. I. 26 a.) järsult 486 peale = 868% võrra).

Seltside-ühingute 3 viimase aasta juurekasvu vahekord üksikute aastate järgi (sulgudes, tõelisema vahekorra saamiseks, arvud ilma 1926 a. reg. usul. ühinguteta):

1926 a. 100 %	= 918 üh.	(100 % = 520 üh.)
1927 " 43,4%	= 398 "	(76,5% = 398 ")
1928 " 56,2%	= 516 "	(99,2% = 516 ")

Seltside arvu liikumine 1926—28 a. — *Mouvement du nombre des unions et des sociétés 1926—28.*

1.	Registreeritud seltside arv: Nombre des sociétés et unions enregistrées:						Tegelik seltside arv — Nombre actuel des sociétés.			
	Kuni 1. I. 26 a. Jusqu'à 1. I. 26			Kokku kuni 1. I. 1929 Jusqu'à 1. I. 29			Liikvideer. suletud ehk Keskbüroo andmeil tegevuse lõpetanud 1919—28 *)			
	Arv	Nombre	%	1927	1928	Paale selle registreer. jaan.—märtsis 1929 a. Enregistr. de janvier— mars 1929	Arv	Nombre	%	
A. Ühingud ja seltsid — Unions et sociétés	3691	1832	49,6	5523	43,4	56,2	140	326	5,9	5197
Sellest—Dont:										
1. Ühingud majanduse alal—Unions économiques	632	296	46,8	928	100,0	90,2	16	63	6,8	865
2. Ühingud vaimlise kultuuri alal—Unions ayant un but de développement de culture	956	261	27,3	1217	52,6	72,4	34	50	4,1	1167
3. Ühingud tervishoiu, spordi ja karskuse alal—Unions de santé, de sport et de tempérance	229	96	41,9	325	89,2	70,2	7	6	1,8	819
4. Hoolekandehingud—Unions d'assistance	216	42	19,4	258	60,0	50,0	5	14	5,4	244
5. Ühiskondliku heakorraseltsid—Sociétés de bien-être publique	220	197	89,5	417	55,3	76,5	21	34	8,2	383
6. Kutselised ühingud—Unions professionnelles	558	120	21,5	678	128,5	129,4	3	117	17,3	561
7. Usulised ja rahvuslikud ühingud—Unions religieuses et nationales	98	440	449,0	538	6,2	3,5	2	15	2,8	523
8. Mitmesugused muud ühingud—Unions diverses	761	370	48,6	1131	59,2	149,2	52	24	2,1	1107
9. Segatüüpi liidud—Unions mixtes	21	10	47,6	31	166,7	66,7	—	3	9,7	28
B. Ühistegelised organisatsioonid—Organisations coopératives	3129	1122	35,9	4251	67,6	101,4	56	1280	30,1	2971
Sellest—Dont:										
1. Ühistegelised keskasutised—Unions centrales coopératives	11	8	72,7	19	—	60,0	—	2	10,5	17
2. Tarvitajate- ja majandusühingud—Unions de consommateurs et sociétés économiques	384	57	14,8	441	66,7	104,8	9	170	38,5	271
3. Ühispannad—Banques coopératives	203	85	41,9	288	127,3	159,1	5	70	24,3	218
4. Vastastikku kindlustusseltsid—Sociétés d'assurance mutuelle	400	66	16,5	466	60,7	75,0	—	63	19,5	403
5. Põllumajanduslikud ühingud—Associations d'agriculture	2064	358	17,3	2922	65,0	98,2	38	923	31,6	1999
6. Kalameestehingud—Unions de pêcheurs	18	9	50,0	27	50,0	75,0	—	—	—	27
7. Valmistusühingud ja töötartellid—Coopératives de travail	10	8	80,0	18	200,0	500,0	—	13	72,2	5
8. Mitmesugused muud ühistegel. organisatsioonid—Autres organisations coopératives	39	31	79,5	70	70,0	140,0	4	39	55,7	31
Üldse—Total	6820	2954	43,3	9774	50,9	70,3	196	1606	16,4	3168

2. Tegelik seltside arv 1. I. 1929 a.

Nombre actuel des sociétés au 1. I. 1929.

faktiliselt tegevuse lõpetanud seltside arv. See osutub, meie olusid ja seltside tegutsemise iseloomu arvesse võttes, praegu võimatuks. Ainelist kasu mittetaotlevad seltsid-ühingud pole üldse kohustatud ametivõimudele teatama oma tegevuse lõpetamisest. Selle tõttu on ka möödunud 10 a. jooksul ametlikkude andmete järgi liikvideerunud õige väike arv sellise:

Registr. ühisteg. organisats. üldarv 1. I. 1929 a. oli 4 251; liikvideerunud kuni 1. I. 29 a. 150 = 3,5%, registr. seltside-ühingute üldarv 1. I. 1929 a. — 5 523, liikvideerunud kuni 1. I. 29 a. 80 = 1,4%

Suur hulk sellise, kuigi nad pole põhikirja kohaselt liikvideerunud, ei tegutse faktiliselt, on juba aastaid varjusurmas. Keskbüroo andmeil oli niisuguseid 1. I. 1929 a. (sulgudes reg. seltside üldarv):

Ühistegelisi organisatsioone 1 190 (4 251)
Muid sellise-ühinguid 146 (5 523)

a) Ühistegelised organisatsioonid. Mittetegutsevate ühistegeliste organisatsioonide üldarv on võimalik enam-vähem täp-

Tegeliku — faktiliselt tegutsevate—seltside arvu kättesaamiseks on vajalik täpselt kindlaks määrata kõigi

selt kindlaks määrata, tuges ühistegeliste revisjoniliitude andmeile. Seaduse järgi („R. T.“ nr. 32 — 1926 a.) korraldatakse ühistegelisis asutisis revisjoniliitude poolt, mis siseministri loal ühistegeliste asutiste eneste poolt loodud, perioodiliselt sunduslikke välisrevisjone. Iga ühistegelise ettevõtte peab olema ühe revisjoniliidu liikmeks, kus juures uuesti asutatavad ühingud on kohustatud revisjoniliitu astuma hiljemalt 3 kuu jooksul tegevuse algusest arvates. Toetudes revisjoniliitude liikmete nimekirjadele, mis kokkuseatud 1. XII. 1928 a., olemegi kõik ühistegelised organisatsioonid, kes enne 1 sept. 1928 a. ametlikult registreerunud, kuid 1. XII. 1928 a. — 3 kuu jooksul — veel pole revisjoniliitu astunud, mittetegutsevate hulka arvanud. Selle tõttu on ühisteg. organisatsioonide tegelik arv 1. I. 1929 a. — 2 971 — ligikaudselt õige. Ühistegelisi organisatsioone oli 1. I. 1929 a. registreeritud üldse 4 251; maha arvates ametlikult liikvideerunud (150) ja faktiliselt mittetegutsevad (1 190), milliste arv moodustab 1. I. 1929 a. 1 280 (30,1% registreeritute üldarvust), saame ühistegeliste organisatsioonide tegeliku arvu 1. I. 1929 a. 2 971 = 1 organisatsioon iga 376 elaniku kohta.

*) Unions et sociétés liquidées fermées, ou ayant terminé leur activité d'après les données du Bureau Central au cours de 1919—28.

Ühingud, seltsid ja organisatsioonid registreerimisaja järgi.
Unions, sociétés et organisations en Estonie (d'après la date de l'enregistrement).

2.

	Registreeritud kuni 1. I. 1926 a. Enregistrement jusqu'au 1. I. 1926	Registreeritud: Enregistrement en:			Registreeritud seltside ja organisatsioonide arv 1. I. 1929 a. Nombre de sociétés et organisations enregistrées au 1. I. 1929
		1926	1927	1928	
A. Ühingud ja seltsid (üldarv)—Unions et sociétés (nombre total)	3691	918	398	516	5523
I. Ühingud majanduse alal—Unions économiques	632	102	102	92	928
1. Tööstusettevõtjate ühingud—Unions d'entrepreneurs industriels	110	9	10	17	146
2. Kaupmeeste ühingud—Unions de commerçants	24	6	—	4	50
3. Majaomanikkude ühingud—Unions de propriétaires	40	3	2	1	30
4. Põllumajanduslikud ühingud—Unions agricoles	409	80	85	62	636
a) Põllumeeste seltsid—Sociétés d'agriculteurs	170	54	70	49	343
b) Seemneviljaseltsid ja ühingud—Sociétés et unions pour l'achat de semences	3	—	—	1	4
c) Aianicus- ja mesindusseltsid—Sociétés horticoles et apicoles	18	1	1	2	22
d) Maaparandusseltsid—Sociétés d'améliorations foncières	11	4	2	1	18
e) Hobustekasvatusseltsid—Sociétés d'élevage des chevaux	18	2	—	1	21
f) Sarvloomakasvatusseltsid—Sociétés d'élevage des bestiaux	169	15	12	6	202
g) Sulg- ja väikeloomakasv. ühingud—Sociétés avicoles et d'élevage du menu bétail	20	4	—	2	26
5. Kalandusühingud—Unions de pêcheurs	49	4	5	8	66
II. Ühingud vaimulise kultuuri alal—Unions ayant un but de développement de la culture	956	116	61	84	1217
1. Haridusühingud—Unions d'instruction	59	45	27	21	370
2. Kasvatusseltsid—Sociétés d'éducation	59	19	3	18	99
3. Koolide ülalpidamise seltsid—Sociétés pour l'entretien des écoles	29	1	1	1	32
4. Noorsoo- ja enesearendajate seltsid—Unions de jeunesse et d'autodidactes	112	11	6	20	149
5. Kunstiseltsid—Sociétés de beaux-arts	187	29	11	10	237
6. Teaduslikud ühingud—Unions scientifiques	27	4	6	7	44
7. Raamatukoguseltsid ja lugemisringid—Sociétés de bibliothèques et réunions de lecture	252	7	7	7	273
8. Keelte õppimise seltsid—Sociétés pour l'étude des langues	18	—	—	—	13
III. Ühingud tervishoiu, spordi ja karskuse alal—Unions de santé, de sport et de tempérance	229	37	33	26	325
1. Tervishoiuühingud—Unions de santé	12	3	—	2	17
2. Spordiseltsid—Unions de sport	145	24	23	20	212
3. Karskusseltsid—Unions de tempérance	72	10	10	4	96
IV. Hoolekandehingud—Unions d'assistance	216	20	12	10	258
1. Haige, surma- ja abianumiskassad—Cais. d'assur. en cas de maladie, de décès et cais. de sec.	63	3	1	1	68
2. Abiandmis- ja hoolekandeseltsid—Sociétés de secours et de prévoyance	143	17	9	7	176
3. Lastekaitseühingud—Unions de protection de l'enfance	10	—	2	2	14
V. Ühiskondliku heakorraseltsid—Sociétés de bien-être publique	220	65	47	65	417
1. Tuletõrjeseltsid—Sociétés de pompiers	208	81	45	64	398
2. Heakorraseltsid—Bien-être publique	12	4	2	1	19
VI. Kutselised ühingud—Unions professionnelles	558	34	42	44	678
1. Töölise ja teenijate ühingud—Unions d'ouvriers et de service	287	10	22	16	335
2. Ametnikkude ja teenijate ühingud—Unions d'employés et de service	47	7	11	9	74
3. Õpetajate ühingud—Unions d'instituteurs	140	3	1	8	152
4. Vabakutseliste ühingud—Unions de personnes exerçant une profession libérale	64	10	5	6	85
a) Arstide ja farmatseutide seltsid—Unions de médecins et de pharmaciens	38	5	3	4	49
b) Muude vabakutseliste ühingud—Unions d'autres professions libérales	26	5	2	2	45
5. Muud kutselised ühingud—Autres unions professionnelles	20	4	3	5	32
VII. Usulised ja rahvuslikud ühingud—Unions religieuses et nationales	98	401	25	14	598
1. Usulised seltsid—Sociétés religieuses	56	398	21	11	486
2. Rahvuslikud ja rahvaste lähendam. seltsid—Unions nationales et à but d'approchement des nationalités diverses	42	3	4	3	52
VIII. Mitmesugused muud ühingud—Unions diverses	761	120	71	179	1131
1. Põllumeeste kogud—Unions politiques des paysans	367	22	11	33	433
2. Üürikkude ühingud—Unions de locataires	19	2	—	1	22
3. Demobiliseeritud sõjaväelaste ühingud—Unions de guerriers démobilisés	8	10	1	2	16
4. Vigastatud sõjameeste ühingud—Unions de guerriers mutilés	33	—	—	1	34
5. Üliõpilaste seltsid ja korporatsioonid—Unions et corporations d'étudiants	111	22	8	5	146
6. Naisseltsid—Sociétés féminines	40	6	21	43	115
7. Jahimeesteseltsid—Sociétés de chasseurs	65	12	11	54	142
8. Loomakaitseseltsid—Sociétés de protection des animaux	3	1	3	4	11
9. Mitmesugused klubid ja seltskondl. ühingud—Divers clubs et unions mondaines	70	23	11	13	117
10. Muud—Autres	50	22	5	18	95
IX. Segatüüpi liidud—Unions mixtes	21	3	5	2	31
1. Omavalitsusasutiste liidud—Unions d'institutions des administrations publiques	2	—	—	—	2
2. Muud liidud—Autres unions	19	3	5	2	29
B. Ühistegelised organisatsioonid (üldarv)—Organisations coopératives (nombre total)	3129	417	282	423	4251
1. Ühistegelised keskasutised—Unions centrales coopératives	11	5	—	3	19
2. Ärviijate- ja majandusühingud—Unions de consommateurs et sociétés économiques	384	21	14	22	441
3. Ühispangad—Banques coopératives	203	22	23	35	283
4. Vastastikkü kindlustusseltsid—Sociétés d'assurance mutuelle	400	28	17	21	466
5. Põllumajanduslikud ühingud—Associations d'agriculture	2064	326	212	320	2922
a) Piimaühingud—Laiteries coopératives	393	79	25	52	549
b) Kartulühingud—Sociétés de cultivateurs de pomme de terre	191	7	6	8	212
c) Masinatarvitajate ühingud—Sociétés pour l'exploit. coopér. de machines agricoles	790	104	38	92	1024
d) Turbaühingud—Sociétés pour l'exploitation des tourbières	243	68	99	118	528
e) Tõuloomade ja loomakasv. ühingud—Sociétés d'élevage du bétail de race	95	20	10	10	135

(Ühingud, seltsid ja organisatsioonid registreerimisaja järgi. (järg).
Unions, sociétés et organisations en Estonie (d'après la date de l'enregistrement). (suite).

	Registreeritud Kuni 1. I. 1926 a. Enregistrement jusqu'au 1. I. 1926.	Registreeritud Enregistrement en:			Registreeritud seltside ja organisatsioon. arv 1. I. 1929 a. Nombre de sociétés et organisations enregistrees au 1. I. 1929
		1926	1927	1928	
f) Kontrollühingud— <i>Sociétés de contrôle</i>	186	30	23	35	274
g) Maa- ja sooparanduse seltsid— <i>Sociétés d'amélioration du sol</i>	72	8	4	7	25
h) Maaharijate ühingud— <i>Sociétés de culture des terres</i>	126	—	—	—	126
i) Linaharijate ühingud— <i>Sociétés de culture du lin</i>	76	5	7	—	22
j) Muud põllumajand. ühingud— <i>Autres associations d'agriculture</i>	72	5	6	4	27
6. Kalameestühingud— <i>Unions de pêcheurs</i>	18	4	2	3	27
7. Valmistusühingud ja tööbattelid— <i>Coopératives de travail</i>	10	1	2	5	18
8. Mitmesugused muud ühistegelised organisatsioonid— <i>Autres organisations coopératives</i>	39	10	7	14	70
a) Ehitisühingud— <i>Sociétés de construction</i>	13	2	3	7	25
b) Töö- ja tööstusühingud— <i>Sociétés de travail</i>	6	2	—	4	12
c) Elektriparvitajate ühingud— <i>Sociétés de consommateurs d'électricité</i>	6	1	—	7	8
d) Muud ühingud— <i>Autres organisations</i>	14	5	4	2	25
Üldse—Total: A. Ühingud ja seltsid—Unions et sociétés	3691	918	398	516	5523
B. Ühistegelised organisatsioonid—Organisations coopératives	3129	417	282	423	4251
Kokku—Total	6820	1335	680	939	9774

Ühistegeliste organisatsioonide — pearühmes — tegeliku arvu suhteline vahekord 1. I. 1929 a. (sulgudes 10 a. jooksul — 1919—28 a. — väljalangenud organisatsioonide suhteline vahekord, 10 a. arv = 100):

Põllumajanduslikud ühingud . . . 67,3% (72,1%)
Vastastikku kindlustusseltsid . . . 13,6% (4,8%)
Tarvitajate- ja majandusühingud . . 9,1% (13,3%)
Ühispangad 7,3% (5,5%)

b) Muud ühingud. Kuna ühistegeliste organisatsioonide mittetegutsevate üksuste arv moodustab 1. I. 1929 a. võrreldes registreeritud ühist. organ. arvuga samaks momendiks, tegelikult 30,1% ehk ligikaudu 1/3, näitab arviliselt suurem muude seltside-ühingute rühm keskmiselt ainult 5,8%-list, 5 korda vähemat, kahanemist.

Võib oletada, et faktiliselt mittetegutsevate seltside % (5,8) on kindlasti mitu korda suurem, et ta peaaegu ületab ühisteg. organisats. kohta saadud enam-vähem kindla keskmise (30,1%). Kuid arvesse võttes, et nende seltside, mis ei ole seotud ainelise kasu taotlemisega, tegevust ei saa kontrollida mingisugune välisvõim ega üldine keskkohat üleriiklikus ulatuses, tuleb paratamatult leppida sellega, et osa neist olles varjusurmas fiktiivselt suurendab tegutsevate seltside üldarvu.

Seltse, väljaarvatud ühisteg. organisatsioonid, oli registreeritud 1. I. 1929 a. üldse 5 523. Kuni 1. I. 1929 a. on langenud välja 326, neist ametlikvideerunud 80, ametivõimude korraldusel

suletud 100 (tööliste ametiühingud) ja koha-pealsete andmete järgi tegutsemise faktiliselt lõpetanud 146. 1. I. 1929 a. jääks siis tegelikult 5 197 seltsi ehk, rahva üldarvuga võrreldes, 1 selts 215 elaniku kohta.

Seltside-ühingute — ilma ühisteg. organisatsioonideta — tähtsamate rühmituste tegeliku arvu suhteline vahekord 1. I. 1929 a. oli järgmine:

Ühingud vaimlise kultuuri alal 22,5%
" majanduse alal 16,6%
Kutselised ühingud 10,8%
Usulised ja rahvuslikud ühingud 10,1%
Ühiskondl. heakorraseltsid 7,4%
Ühingud tervishoiu, spordi ja karskuse alal 6,1%
Hoolekandeühingud 4,7%

3. Seltside asukoht. Vaadeldes seltside tegelikku arvu nende juhatuste asukoha järgi, saame järgmised maa- ja linnaseltside arvu vahekorrad 1. I. 1929 a.:

	Linn %	Maa*) %	Kokku
Ühisteg. organ.	238 7,8	2 738 92,2	2 971
Muud seltsid	1 997 88,4	3 200 61,6	5 197
Kokku	2 230 27,3	5 938 72,7	8 168

a) Ühistegel. organisatsioonid. Iga ühisteg. organisatsiooni kohta tuli 1. I. 1929 a. elanikka: linnas — 1 895, maal (ühes alevitega) 289, keskmiselt üleriigi 376.

*) Maad ühes alevitega.

Ühisteg. organisatsioonide jaotus maa ja linna vahel 1. I. 1929 a.:

	Maad*) %	Linnad %	Kokku
Põllumajandust. ühingud	1 969 98,5	30 1,5	1 999
Vastastikkü kindlustusseltsid	386 95,8	17 4,2	403
Tarvitajate- ja majandusühingud	217 80,1	54 19,9	271
Ühispaigad	135 61,9	83 38,1	218
Muud ühist. organ.	31 49,2	32 50,8	63
Ühisteg. keskasutised	—	17 100,0	17

b) Muud ühingud. Vahekordi maa- ja linna seltside vahel 1. I. 1929 a. selgitavad järgmised arvud:

	Linnad %	Maad*) %	Kokku
Kutselised ühingud	355 63,3	206 36,7	561
Ühingud valmisel kult. alal	337 28,9	830 71,1	1167
" majanduse alal	284 32,8	581 67,2	865
Usulised ja rahvusl. ühingud	228 43,5	295 56,4	523
Hoolekandeühingud	221 90,0	23 9,4	244
Ühingud tervishoiu, spordi ja karskuse alal	81 25,4	238 74,6	319
Ühiskondl. heakorraseltsid	41 10,7	342 89,3	383
Mitmesug. muud ühingud	450 39,6	685 60,4	1135

1 seltsi peale—ilma ühisteg. organis.—langes-elanikka 1. I. 1929 a.: linnas 163, maal (ühes-alevitega) 247, keskm. üleriigi 215.

Ühingute ja seltside kohta ennem Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid ja andmed:
Ühingud ja seltsid Eestis 1921—26 a., A. Lepp, Eesti Statistika Nr. 61—1926 a.

A. Tuisk.

AVALIKUD RAAMATUKOGUD 1926 ja 1927/28 a. BIBLIOTHÈQUES POPULAIRES en 1926 et 1927/28.

Sisur: 1) Raamatukogude arv, lhk. 358. 2) Kogude asutamiseaeg ja asutaja, lhk. 359. 3) Raamatute arv, lhk. 359. 4) Kogude koosseis sisult, lhk. 360. 5) Kogude kasutamine, lhk. 362. 6) Lastekirjandus, lhk. 363. 7) Tulud ja kulud, lhk. 363. 8) Raamatukogu juhatajad, lhk. 365.

Avalikke raamatukogusid asutatakse ja peetakse ülal omavalitsuste ning eraorganisatsioonide ja -isikute poolt riigi ainelisel toetusel. On kujundatud üleriiklik aval. raamatukogude võrk sihiga teha raamat kättesaadavaks võimalikult igale kodanikule nii linnas kui maal. Nimetatud võrgu loomisele asuti 1921 a. haridusministeeriumi vastaval korraldusel koolivalitsuste poolt. Aluseks jäid rahvaraamatukogud, milliseid oli 1920 a. 272. 1927 a. aruannud aval. raamatukogudest on asutatud enne 1920 a. 179.

Avalikkude raamatukogude kohta on ilmunud seadusi ja määrusi: 1. Avalikkude raamatukogude seadus (R. T. 77/78 1924 a.) 2. Haridusministeeriumi määrus avalikkude raamatukogude kohta (R. T. 93/94 1925 a.) ja seda muutev Haridusministeeriumi määrus avalikkude raamatukogude kohta (R. T. 92. 1927 a.).

Varem on ilmunud statistilisi teateid Eesti raamatukogude kohta kirjutisid: 1. Vaba haridustöö ¹⁾, 2. Riikline rahvaraamatukogude võrk, A. Kurvits ²⁾, 3. Raamatukogud Eestis 1921 a., V. Schmidt ³⁾ 4. Rahvaraamatukogud, H. Anso ⁴⁾.

Käesolevaks ülevaateks kasutatud aruanded on kogutud haridusministeeriumi poolt. Osa aruandjaid on tarvitanud 1925 a. ja osa 1927 a. määrusega nõutavat teatelehe vormi, mis ei ühtu kõigis küsimusis. Andmete läbitöötamisel on aluseks võetud 1927 a. maksev aruande leht ja tarvitatud materjalist vaid see osa, mis mõlemil vormil ühine.

1926 a. aruanded on koostatud kalendriaasta kohta. 1927 a. aga on teostatud avalikkudes raamatukogudes üleminek riigi majandusaastale, mille töitu aruanded käsitavad aega 1. I. 1927 a. kuni 31. III. 1928. Kuna aruande ajavahemik on aastast pikem 3 kuu võrra ja raamatukogude tegevus pole ühtlane läbi aastat, ei ole viimase aasta ülevaade kõigis andmets võrreldav eelmiste aastatega.

Aruandeid on saadud 1926 a. 524 ja 1927/28 a. 569 kogult, seega juuretuinud 45 aruannet. Kvaliteeditilt on aruanded võrd-

lemisi puudulikud, eriti 1926 a. Puudulikkuse peapõhjuseks on aruandjate teadete järgi haridusministeeriumi määruse kohased ümberkorraldustööd kogudes. Samuti pole avalikkude raamatukogude võrk veel jõudnud kujuneda kindlaks, jääb välja ennem võrku kuulunud kogusid ja hoogsalt arvatakse juure ning asutatakse uusi. Mitmel puhul on esitatud aasta algul teine raamatute arv kogus, kui oli eelneva aasta lõpul, raamatute juurekasvu protsent kõigub võrdlemist suurelt. Kassa aruanded on teateis puudulikumad, kuna aruandjail sageli pole olnud selge, missuguseid summasid esitada ja kuidas neid rühmitada.

Järgnev ülevaade on peamiselt 1927 a. kohta; andmeid 1926 a. on toodud vaid võrdluseks. Kus pole eriti nimetatud aastat, tuleb mõista 1927 a.

1. Raamatukogude arv ⁵⁾.

Nombre des bibliothèques.

Avalikkude raamatukogude võrku kuuluvate kogude arvu pole võimalik määrata täpselt. Nii

1926 a. kui ka 1927 a. on saadud aruandeid 494 kogult. Esimesel aastal aruannud kogudest pole teinud seda järgneval aastal 30, uusi aruandjaid on tulnud juure 75 kogu; üldse pole aruannud, kuid esineb haridusministeeriumilt toetust saanute nimestikus 39 kogu. Oletades, et eelloetletud kogud kuuluvad siiski kõik avalikkude raamatukogude võrku, oleks nende üldarv 31. III. 1928 a. 638. Neist asub linnades 38 kogu ehk 6% ja maades 600 kogu ehk 94%.

Aruandeid on saatnud üldarvust 89,2%, linna kogudest 97,4% ja maa kogudest 88,7%. Võrreldes üksikuid maid on aruandvate kogude protsent suurim Pärnumaal (98,8%) ja väikseim Läänemaal (76,3%).

^{*)} Maad ühes alevitega.

¹⁾ Eesti demograafia vihik I, lhk. 263 ja 271.

²⁾ Ajakiri „Raamatukogu“ Nr. 1, 1923 a., lhk. 17.

³⁾ Ajakiri „Raamatukogu“ Nr. 1, 1923 a., lhk. 39.

⁴⁾ Koguteos Eesti, Maa, rahvas, kultuur, lhk. 1017.

⁵⁾ Harukogud linnades on arvestatud iseseisvate ühikutena.

2. Kogude asutamisaeg ja asutaja.

Dates de fondation et fondateurs.

Aval. rmk. asutamisaaja kohta on teated 37 linna ja 523 maa kogult, üldse 98,4% aruannud kogude arvust. Asutamisaeg ulatub läinud sajandisse 3,0% kogudest, linnades 8,1% ja maades 2,7%. Kümne iseselsvusaasta jooksul on asutatud kogudest 75,5%.

Hoogsaim oli asutamine 1925 a., mil asutatud 74 kogu. Vaneimaks koguks osutub Tartu linna vene häätegeva seltsi raamatukogu (asut. 1862 a.), järgmisiks vanuselt on Laeva muusika-laulu seltsi kogu (Tartumaal, asut. 1867 a.) ja Tori „Salme“ seltsi kogu (Pärnumaal, asut. 1878 a.). Läinud sajandil on asutatud kogusid ainult Tartu-, Viljandi-, Pärnu- ja Võrumaal ning Tartu, Narva ja Haapsalu linnas. Petserimaal on kõik kogud asutatud peale 1910 a.

Asutaja kohta on teated kõigilt linna ja 529 maa kogult, üldse 99,5% kogude arvust.

Eraorganisatsioonid on asutanud 68,4%, omavalitsused 21,0% ja eraisikud 10,0% kogudest. Linnades on asutanud eraorganisatsioonid 64,0%, omavalitsused 35,1% kogudest; eraisikute asutatud kogusid linnades ei leidu. Maades on eraorganisatsioonid asutanud 68,6%, omavalit-

sused 20,6% ja eraisikud 10,8% kogudest. Maades eraalgatusel üldse asutatud seega 79,4% kogudest; eraalgatus on olnud kogude asutamisel intensiivsem Järvamaal — 96% ja nõrgeim Petserimaal — 27,8%.

3. Raamatute arv.

Nombre des livres.

Raamatute arvu kohta on 1927 a. teated kõigilt aruannud linna ja 530 maa kogult, ehk üldse 99,6% aruandeid saatnud kogudest. 31 märtsiks sisaldasid nimetatud kogud 380 462 raamatut, neist linnades 126 121 ehk 33,1% ja maades 254 341 ehk 66,9%. Peale selle on Tallinna linna keskraamatukogu juures asuvas käsikogus 3 248 ja sama avamata harukogudes 697 raamatut (arhiiv pole arvestatud); kirjeldataval aastal aruannet mitte saatnud ühes linna kogus 459 ja 29 maa kogus 7 419 raam. — 1926 a. aruande järgi. Nimetatud arvudega kokku oleks avalikkudes raamatukogudes üldse 392 285 raamatut, linnades 130 525 ja maades 261 760. Lugesed aruannet üldse mitte saatnud 39 kogu suuruseks, allpool arvatud keskmise, tõuseks raamatute arvatav üldarv ca 411 000. Raamatute arvu jagunemist territoriaal-ühikute vahel käsitab tab. 1.

Raamatute arv ja juurekasv kogudes — *Nombre des livres et complètement des bibliothèques.*

1.	Kogude arv <i>Nombre des bibliothèques</i>		Raamatute arv <i>Nombre des livres</i> 31. III. 1928	Raamatuid keskmiselt <i>Moyenne des livres</i>		Raamatute juurekasv % arvust aruande aasta algul <i>Accroissement en comparaison avec le nombre au commencement de l'année</i>	
	Üldine <i>Total</i>	Neist teatanud raamatute arvu		Ühe kogu kohta <i>Par une bibliothèque</i>	100 elaniku kohta <i>Par 100 habitants</i>	1927/28	1926
Linnad—Villes:	38	37	126 121	3 408	39	16,4	15,5
Tallinn	4	4	34 146	8 537	26	20,7	24,4
Haapsalu	3	2	1 419	710	32	2,1	8,9
Kuressaare	3	3	1 939	646	57	31,5	—
Narva	3	3	20 566	6 855	76	8,1	2,3
Nõmme	1	1	2 244	2 244	19	29,1	6,0
Paide	1	1	1 415	1 415	41	7,2	—
Paldiski	1	1	740	740	61	11,1	52,5
Petseri	2	2	2 856	1 428	79	42,8	43,3
Pärnu	5	5	10 337	2 067	47	17,1	31,4
Põltsamaa	1	1	1 590	1 590	54	2,3	7,2
Rakvere	2	2	4 179	2 089	34	12,5	32,1
Tapa	1	1	914	914	28	42,5	58,0
Tartu	4	4	31 933	7 983	52	17,3	7,3
Tõrva	1	1	1 370	1 370	51	17,5	8,8
Türi	1	1	971	971	32	100,0	—
Valga	2	2	2 359	1 179	18	25,8	23,1
Viljandi	1	1	4 307	4 307	30	8,9	4,1
Võru	2	2	2 836	1 418	47	18,2	59,7
Maad—Arrondissement.	600	530	254 341	480	33	22,2	16,8
Viru	57	49	34 169	697	31	19,7	25,9
Järva	66	51	28 431	459	48	16,9	16,9
Harju	70	67	31 591	471	40	23,3	12,0
Lääne	38	29	12 573	433	17	27,1	23,3
Saare	39	33	14 402	436	26	26,3	25,8
Pärnu	70	69	35 913	520	50	20,4	17,5
Viljandi	56	49	23 072	471	38	14,1	11,0
Tartu	95	84	37 802	450	32	28,1	10,9
Valga	28	23	8 650	376	38	22,0	21,2
Võru	60	58	25 034	431	32	21,2	14,4
Petseri	21	18	7 704	428	13	44,0	15,7
Kokku—Total	638	567	380 462	671	35	20,2	16,4

Raamatuid ühe kogu kohta tuleb keskmiselt 671. Linnades on keskmine raamatute arv kogu kohta 7,1 korda suurem kui maades, elanik-

kude arv ühe kogu kohta aga linnades 6,1 korda suurem, kui maades. Kõige rohkem raamatuid ühe kogu kohta tuleb Tallinnas ja Vi-

rumaal, kõigevähem aga Kuressaares ja Valgamaal. Raamatuid 100 kodaniku kohta tuleb keskmiselt 35, linnades 39 ja maades 33. Järelikult on elanikud linnades raamatute suhtes vähe paremini varustatud. Kõigerohkem raamatuid 100 elaniku kohta tuleb Petseri linnas ja Pärnumaal ning kõigevähem Valga linnas ja Petseri- ning Läänemaal. Võttes aluseks raamatute arvatava üldarvu tuleks 100 elaniku kohta keskmiselt 37 raamatut.

Muretsetud on üldse 1926 a. 44 298 ja 1927/28 a. 66 437 raamatut. Maades on raamatuid juuresoetatud tunduvalt rohkem (tab. 2), kui linnades, võrreldes arvuga aasta algul.

Samuti on maades raamatuid rohkem kullunud ja tarvitamiselt kõrvaldatud. Lõpulik juurekasvu protsent jääb suuremaks maades. Üldse on raamatute arv tõusnud 1926 a. 16,4% ja järgneval 20,2% võrra. Raamatute juurekasvu

Raamatute arvu muutumine (% aasta alguse arvust).
Fluctuation du nombre de livres (en % au nombre au commencement de l'année).

2.	1927/28			1926		
	Muretsetud	Kõrvaldatud	Juurekasv	Acquis	Exclus de l'usage	Accroissement
Üldse—Total . . .	21,0	0,8	20,2	17,0	0,6	16,4
Linnades—En villes . . .	16,7	0,3	16,4	15,6	0,1	15,5
Maades—Dans les arrondissements . . .	23,2	1,0	22,2	17,7	0,9	16,8

üksikute linnade ja maade vahe) näitab tab. 1. Linnades on juurekasvu protsent kõikumav, maades võrdlemisi ühtlane, peale Petserimaa, kus juurekasv viimasel aastal võrdlemisi väga jõudne püüdes katta mahaajääki teistest maadest.

Kogude suuruse kohta on teated kõigilt linna ja 530 maa kogult, üldse 99,8%. Kogude suuruse maksimum on 30 000 raamatut.

Avalikkude raamatukogude suurus % 31. III. 1928.—Grandeur des bibliothèques en % le 31. III. 1928.

3.	Kogude arvu järgi—Nombre des bibliothèques									Raamatute arvu järgi—Nombre des livres								
	Kuni 50 r. Jusqu'à 50 l.	51—200 r. I	201—500 r. II	501—1 000 r. III	1 001—2 500 r. IV	2 501—5 000 r. V	5 001—10 000 r. VI	10 001—20 000 r. VII	20 001—30 000 r. VIII	30 001—30 000 r. IX	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Linnad—Villes	—	2,7	8,1	13,5	45,9	18,9	2,7	5,5	2,7	—	0,1	0,8	3,0	21,7	19,6	6,0	26,3	22,5
Maad—Arrondissements	0,9	13,8	49,8	28,7	6,4	0,4	—	—	—	0,1	3,9	35,3	40,3	15,3	2,1	—	—	—
Kokku—Total	0,9	13,0	47,0	27,7	9,0	1,6	0,2	0,4	0,2	0,1	2,6	23,9	27,9	19,4	8,0	2,0	8,7	7,4

Linnades kõigub suurus 51 kuni nimetatud ülempiirini, maades kuni 5 000 raamatuni. Suurimaks koguks linnades, ja ka üldse, on Tallinna keskraamatukogu 28 277 raamatuga (arvamata käsikogu) asut. 1907 a. Maa kogudest kaks suuremat — VI rühma ulatuvat — asuvad Virumaa: Vihula haridusseltsi aval. rmk. 2 647 raamatuga, asut. 1917 a. ja Narva-Jõesuu alevi aval. rmk. 2 569 raam., asut. 1924 a. Kogusid alla 50 raamatuga on kolmes maas üldse 5. Kõige rohkem, (47%), leidub kogusid suurusega 201—500 raamatut. Linnades on kõigerohkem kogusid V rühmas (45,9%), maades aga enamuses III rühma kuuluvad kogud (49,8%).

Kõige raamaturikkam on IV rühm, kuhu kuulub 27,9% raam. üldarvust. Linnades on raamatuid kõigeenam VIII rühmas (26,3%), maades aga esikohal IV rühm (40,3%).

Võrreldes eelneva aastaga on kogude üldine suuruse ülempiir jäänud endiseks. Väikeste, alla 50 raam. sisaldavate kogude arv maades on kahanenud 16 kogult 5 peale. Samal ajal on maal kogud suurusest nihkunud ühe rühma võrra edasi. Kõige koguderikkam suurusrühm on püsinud endisena kuna raamaturohkuse poo-

lest on saanud esimeseks ühe võrra kõrgem rühm.

4. Kogude koosseis sisult.
Répartition des livres d'après le contenu.

Andmed jaotusest sisu järele on 33 linna kogult 118 512 raamatuga ja 520 maa kogult 250 089 raamatuga, üldse 97,5% aruannud kogude ja 96,9% teadaolevast raamatute arvust.

Raamatud on jaotatud sisujärgi kolme liiki: ilu- ja teaduslik kirjandus ning laste kirjandus kitsamas mõttes.

Ilukirjandust on kogudes kõigerohkem, nim. 56,8%, teaduslikku kirjandust 40,4% ja lastekirjandust ainult 2,8%. Võrreldes linna ja maa kogusid on esimesis rohkem teaduslikku- ja laste kirjandust, kuna viimaseis eelistatakse enam ilukirjandust. Eriti palju teaduslikku kirjandust leidub Tartus ja Tallinnas, ka Tõrvas on viimase protsent kõrgem, kui ilukirjandusel.

Keelte kohta on teateid 35 linna kogult 121 706 raamatu kohta ja 520 maa kogult 247 517 raamatuga, üldse 97,7% kogudest ja 97,0% raamatutest. Eestikeelseid raamatuid on 78,5% ja võõrakeelseid üldse 21,5%. Võõrakeelsete

Raamatute jaotus % üldarvust 31.III.1928. — Répartition des livres en % au nombre total le 31.III.1928.

4.	Sisu järgi—D'après le contenu			Keelte järgi—D'après les langues					
	Ilukirjandus Belles-lettres	Teaduslik kirjandus Littérature scientifique	Laste kirjandus Littérature d'enfants	Eesti Estoniens	Saksa Allemands	Läti Lettons	Rootsi Suédois	Vene Russes	Muud Autres
Linnad—Villes	51,1	44,2	4,7	45,7	16,6	0,0	0,0	35,3	2,4
Tallinn	48,0	49,8	2,2	45,5	19,2	0,0	0,0	30,2	5,1
Haapsalu	00,7	39,3	—	65,2	10,6	—	—	24,2	—
Kuressaare	06,0	31,5	2,5	83,9	10,3	—	—	5,8	—
Narva	48,6	37,3	14,1	17,8	10,4	—	—	70,3	1,5
Nõmme	73,5	25,7	0,8	66,1	0,5	—	—	33,0	0,4
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	58,0	41,2	0,8	72,0	—	—	—	28,0	—
Petseri	67,3	32,4	0,3	37,9	—	—	—	62,1	—
Pärnu	53,6	44,1	2,3	74,3	8,4	—	—	16,3	1,0
Põltsamaa	66,4	33,6	—	67,7	24,4	—	—	7,9	—
Rakvere	73,5	26,5	—	44,1	40,4	—	—	15,4	0,1
Tapa	67,2	32,8	—	99,3	0,2	—	—	—	—
Tartu	43,3	51,4	5,3	40,5	20,8	0,0	0,0	37,0	1,7
Tõrva	48,3	49,4	2,3	100,0	—	—	—	—	—
Türi	72,2	26,4	1,4	85,5	2,4	1,3	0,0	10,8	—
Valga	63,4	34,8	1,8	73,3	26,1	—	—	0,4	0,2
Viljandi	60,3	37,2	2,5	79,9	12,1	—	—	5,4	2,6
Võru	59,4	33,5	7,1	40,2	28,6	—	—	30,0	1,2
Maad—Arrond.	59,5	38,5	2,0	94,7	0,4	0,0	0,4	4,5	—
Viru	59,8	38,2	2,0	90,1	0,1	—	—	9,7	0,1
Järva	59,5	37,3	3,2	99,5	0,1	0,0	—	0,4	0,0
Harju	57,6	41,2	1,2	93,6	0,4	—	1,6	2,4	0,0
Lääne	55,5	41,9	2,6	96,3	0,0	—	3,3	0,4	0,0
Saare	54,7	41,7	3,6	99,6	0,0	—	—	0,4	0,0
Pärnu	61,1	37,3	1,6	87,6	1,7	—	—	0,7	0,0
Viljandi	57,3	40,6	1,6	99,0	0,4	—	—	0,6	0,0
Tartu	63,2	35,7	1,1	92,4	0,2	0,0	—	7,4	0,0
Valga	64,7	33,0	2,3	99,4	0,2	—	—	0,4	0,0
Võru	58,0	40,8	1,2	99,4	0,2	0,0	—	0,4	0,0
Petseri	62,2	31,9	5,9	50,0	0,1	1,5	—	48,4	—
Kokku—Total	56,3	40,4	2,3	78,5	5,8	0,0	0,2	14,6	0,9

hulgas seisab esimesel kohal venekeel 68,2%, saksa 26,3%, rootsi 1,1%, läti 0,2% ja muud — peamiselt inglise, prantsuse ja esperanto keel — 3,7%.

Linna kogudes on rohkem võõra kui eestikeelseid raamatuid: esimesi 54,3%, viimaseid 45,7%. Maa kogud aga, vastuoksas, sisaldavad peamiselt eestikeelseid nimelt, 94,7%. Rohke-

mal määral lätikeelseid raamatuid leidub Petseri- ja rootsikeelseid Harju- ning Läänemaal. Saksakeelseid on suuremal arvul Pärnu ja venekeelseid Viru-, Tartu- ning Petserimaal, viimases ligi pooled raamatud venekeelsed.

Ülevaate kogude koosseisu muutumisest % raamatute arvust aasta algul annab tab. 5.

Kogude koosseisu muutumine (% raamatute arvust aasta algul).

Changement de contenu des bibliothèques en % au nombre des livres au commencement de l'année.

5.	1927/28				1926			
	Muretsetud	Kõrvaldatud	Seis aasta lõpul	Juurekasv	Acquis	Exclus de l'usage	Situation à la fin de l'année	Accroissement
A. Sisu järgi—D'après le contenu.								
Kokku—Total	21,4	0,8	120,6	20,6	19,3	0,7	118,5	18,5
Ilukirjandus—Belles lettres	24,3	0,9	123,4	23,4	20,4	0,8	119,6	19,6
Teaduslik kirj.—Ouvrages scientifiques	17,7	0,5	117,2	17,2	18,3	0,6	117,7	17,7
Lastekirj.—Livres pour la jeunesse	16,8	2,9	113,9	13,9	12,4	0,6	111,8	11,8
B. Keelte järgi—D'après les langues.								
Kokku—Total	21,0	0,7	120,3	20,3	19,2	1,0	118,2	18,2
Eesti—Estoniens	22,9	0,9	122,0	22,0	20,6	1,2	119,4	19,4
Saksa—Allemands	18,2	0,4	117,8	17,8	13,1	0,1	113,0	13,0
Läti—Lettons	23,7	0,9	123,7	23,7	8,7	0,0	108,7	8,7
Rootsi—Suédois	18,8	2,5	116,8	16,8	7,3	0,0	107,3	7,3
Vene—Russes	18,2	0,5	112,7	12,7	12,6	0,2	112,4	12,4
Muu—Autres	13,7	0,0	113,7	13,7	45,0	0,0	145,0	45,0

Muretsetud on kõigerohkem ilu- ja kõige-vähem lastekirjandust. Samas järjekorras esinevad ka lõpliku juurekasvu protsendid. Kõrvaldatud on 1926 a. ilukirjandust, muuga võr-

reides natuke rohkem, järgneval aastal aga lastekirjandust tunduvalt enam.

Viljandimaal on laste raamatute arv kahe-nend viimasel aastal.

Selgub, et kiiremini on kasvanud 1926 a. muu- ja eesti- ning järgneval aastal läti- ja eesti-keelsete raamatute arv. Kõigevisamalt on kasvanud esimesel aastal rootsi- ja järgneval vene-keelsete raamatute hulk. Tarvitusest kõrvaldatud on esimesel aastal kõigeenam eesti- viimasel—eriti palju rootsikeelseid raamatuid. Kahanenud viimase aasta jooksul on saksakeelsete raamatute arv Põltsamaal ja venekeelsete Lääning Virumaal.

5. Kogude kasutamine.

Utilisation des bibliothèques.

Lugemiseks võetud raamatute arv on teada 36 linna kogu kohta 124706 raamatuga ja 510 maa kogu kohta 246278 raamatuga, mis 96,3% kogude ja 97,5% raamatute arvust.

Üldse on loetud 1317424 raamatut, neist linnades 52% ja maades 48%.

Lugejate arvu on teatanud 35 linna kogu 124535 raam. ja 685124 lugeda võetud raamatuga, üldse 99% kogude, 98,8% raam. ja 98,9% loetud raam. arvust. Lugejaid on kogudes üldse 64090, neist linnades 30,8% ja maades 69,4%. Kirjeldatava 530 kogu lugejaskond moodustab ümmarguselt 6% rahvaarvust linnades ja maades peaaegu ühtlaselt.

Lugejate ja loetud raamatute arv 1927/28 a.—Nombre des lecteurs et des livres prêtés en 1927/28.

6.	Lugejaid keskmiselt ühe kogu kohta <i>Moyenne des lecteurs par une bibliothèque</i>	Raamatuid keskmiselt ühe lugeja kohta <i>Moyenne de livres par un lecteur</i>	Loetud kirjandust %—Livres prêtés %			Loetud eestikeelset kirjandust <i>Livres estoniens prêtés</i>
			Ilu <i>Belles-lettres</i>	Teaduslikku <i>Ouvrages scientifiques</i>	Laste <i>Livres pour la jeunesse</i>	
Linnad—Villes	560	6	71,6	25,9	2,5	59,8
Tallinn	1614	5	70,0	29,3	0,7	61,1
Haapsalu	57	12	90,6	9,4	—	100,0
Kuressaare	71	12	86,4	12,8	0,8	86,4
Narva	424	16	73,4	9,8	16,8	30,1
Nõmme	288	8	93,3	6,2	0,5	77,5
Paide	...	...	...	...	...	...
Paldiski	114	6	74,7	25,2	0,1	87,9
Petseri	230	6	91,2	8,7	0,1	21,6
Pärnu	220	9	70,6	29,9	0,1	63,9
Põltsamaa	159	10	87,2	12,3	—	95,1
Rakvere	430	4	86,9	13,1	—	68,4
Tapa	113	8	92,9	7,1	—	100,0
Tartu	1643	4	65,7	29,1	5,2	53,5
Tõrva	247	6	68,4	24,7	6,9	100,0
Türi	307	3	93,3	6,3	0,4	96,4
Valga	210	5	73,4	26,0	0,6	95,7
Viljandi	652	7	78,7	19,8	1,5	88,0
Võru	174	8	75,3	24,0	0,7	72,0
Maad—Arrondissements	89	5	80,8	16,7	2,5	95,7
Viru	136	5	82,2	15,9	1,9	96,1
Järva	60	7	78,2	18,1	3,7	99,7
Harju	79	6	82,6	16,3	1,1	97,4
Lääne	94	4	83,6	13,3	3,1	98,7
Saare	116	4	78,8	18,3	4,9	100,0
Pärnu	88	6	81,8	15,9	2,3	99,2
Viljandi	91	5	84,5	14,0	1,5	99,8
Tartu	78	6	83,8	15,2	1,0	91,8
Valga	90	5	81,2	16,0	2,2	98,8
Võru	76	5	72,3	27,1	0,6	98,2
Petseri	108	4	72,4	12,3	15,3	38,8
Kokku—Total	120	6	76,1	21,4	2,5	76,9

Arvestatud on ainult raamatute kojulaenajad, kohapeal- sed tarvitajad tuleks märkida eraldi.

Ühe kogu kohta tuleb keskmiselt 120 lugejat, kusjuures ühe maa kogu ümber koondunud lugejaskond on keskmiselt 6 korda väiksem, kui linna. Kõigerohkem lugejaid kogu kohta on linnades Tartus¹⁾ ja Tallinnas ning maadest Virus, kõige vähem aga linnades Haapsalus ja maadest Järvas. Raamatute arv kogus ühe lugeja kohta on keskmiselt 6 ja kõigub linnades 3 kuni 16 ning maades 4 kuni 7-ni.

Sisu järgi: on loetud raamatud jaotatud 32 linna kogus 115 658 raam. ja 652 190 loetud raamatuga ja 499 maa kogus 241 125 raamatuga ja 622 996 loetud raamatuga, üldse 97,3% kogudest, 96,2% raam. ja 96,8% loetud raamat.

Loetud on kõigerohkem ilukirjandust, kuna lastekirjanduse lugemine viimasel kohal. Võr-

reldes linnu ja maid selgub, et linnades loetakse rohkem teaduslikku, maades aga tunduvalt enam ilukirjandust. Laste kirjanduse lugemisprotsent on mõlemis peaaegu võrdne, kuigi maa kogud laste kirjanduse poolest varustatud vähem.

Loetud eestikeelsete raamatute arvu on märkinud 35 linna kogu 124556 raam. ja 685381 lugeda võetud raamatuga ning 503 maa kogu 241894 r. ja 622001 loetud raamatuga, kokku 98,5% kogude, 98,8% raam. ja 99,2% loetud raam. arvust.

Raamatute hulgaast on loetud eestikeelseid 76,8%. Linna kogudes on loetud raamatutest üle poole eestikeelsed, kuigi raamatute hulgas eestikeelseid alla poole (46,7%). Maa kogudes on loetud peaaegu ainult eestikeelseid, väljaarvatud väike arv võrkeelseid kogusid, peale Petserimaa, kus eestikeelseid loetud ainult 38,8%.

¹⁾ Tartu linna keskraamatukogu teatas 1926 aastal laenajate ja kohapeal lugejate arvu koos, (pole teada kuidas on toimetatud järgneval aastal), seep. arvestatud kõik lugejad laenajatena.

Lõpuks on huvitav vastata küsimusele, kui võrra leiavad kasutamist avalikud raamatukogud üldse, kui hoogne, intensiivne on lugemine. Kogude kasutamise intensiivsus oleneb nende ümber koondunud lugejaspere suurusest, nende kasutusse kuuluvate raamatute ja nende poolt lugemiseks võetud raamatute arvust.

Kui palju raamatuid aga tõepoolest loetud, pole võimalik kontrollida, kuna sageli seisab lugejate nimestikus vaid üks perekonna liige, loevad aga mitmed.

Eelkirjeldatud küsimust on püütud selgitada raamatute liikuvuse ja loetavuse ning lugemise intensiivsuse koefitsiendi arvutamise kaudu.

Nimetame loetud raamatute arvu ühe kogus leiduva raamatu kohta raamatute liikuvuse koefitsiendiks, loetud raamatute arvu ühe lugeja kohta — raamatute loetavuse koefitsiendiks ja nimetatud arvude korrutise — lugemise intensiivsuse koefitsiendiks.

Koefitsiendid mõlema aruande aasta kohta on paigutatud tab. 7.

Kogude kasutamise intensiivsus
Intensité de l'utilisation des bibliothèques.

	1927/28			1926		
	Koefitsiendid			Koefitsiendid		
	1	2	(1×2)	1	2	(1×2)
	Liikuvus (leitud raamatute arv ühe kogu raam. kohta)			Démouvement (nombre de livres prêtés par une bibliothèque)		
	Loetavus (loet. raam. arv ühe lugeja kohta)			De la lisibilité (nombre de livres prêtés par un lecteur)		
			Intensiivsus (1×2)			Intensiivsus (1×2)
Linnad—Villes.	4,4	27,9	122,8	3,2	25,4	81,3
Tallinn	7,0	37,4	261,8	4,1	26,7	109,5
Haapsalu	0,5	6,4	3,2	0,3	11,0	3,3
Kuressaare	1,0	13,2	13,2	...	...	...
Narva	2,2	35,9	79,0	2,2	28,4	62,5
Nõmme	2,5	19,4	48,5	1,3	20,2	26,3
Paldiski	1,9	12,2	23,2	3,1	19,5	60,8
Petseri	3,9	24,5	95,6	2,1	13,2	27,7
Pärnu	3,9	88,6	345,3	1,9	20,5	39,0
Põltsamaa	2,6	26,0	67,6	1,8	28,4	76,7
Rakvere	5,7	28,9	164,7	4,9	30,9	151,4
Tapa	4,3	35,0	150,5	3,7	13,6	50,3
Tartu	3,3	18,6	70,7	3,5	25,5	89,3
Tõrva	4,5	24,6	110,7	4,0	31,4	125,6
Türi	3,4	10,6	36,0	...	...	...
Valga	5,0	29,8	149,0	3,0	24,9	74,7
Viljandi	4,0	26,8	107,2	4,0	24,2	96,8
Võru	2,1	15,1	31,7	2,0	16,0	32,0
Maad—Arrondissements	2,1	11,1	23,3	2,0	10,4	20,8
Viru	2,4	12,3	29,5	2,0	12,0	24,0
Järva	1,7	11,8	20,1	1,7	14,4	24,5
Harju	2,1	11,5	24,2	1,7	11,4	19,4
Lääne	2,1	9,4	19,7	2,2	9,0	19,8
Saare	2,3	10,6	24,2	2,6	10,2	26,5
Pärnu	2,2	14,2	31,2	2,1	9,0	18,9
Viljandi	1,9	9,9	18,8	2,0	15,3	30,6
Tartu	1,8	10,4	18,7	1,9	10,2	19,4
Valga	2,1	10,7	22,5	2,7	10,2	27,5
Võru	1,9	10,9	20,7	1,9	9,3	17,7
Petseri	2,0	8,2	16,4	2,3	5,0	11,5
Kokku—Total.	2,9	16,2	47,0	2,4	14,1	33,8

Koefitsiendid 1927/28 a. kohta on taandatud kordajaga 0,8 arvestades 15 asemel 12 kuuga.

Raamatud linnades on liikuvad, kui maa- des keskmiselt kaks korda viimasel aastal, eelneval märksa vähem. Samuti langeb iga lugeja kohta linnades keskmiselt 2,5 korda rohkem loetud raamatuid, kui maades. Keskmise lugemise intensiivsuse koefitsient võrdub viimasel aastal 47,0 eelneval — 33,8, seega, kui usaldada 1927/28 a. redutseeritud andmeid, on kogude tarvitamine muutunud elavamaks. Viimasel aastal on kogude kasutamine linnades umbes 5 korda intensiivsem kui maades. Eelneval aastal aga umbes 4 korda, järelikult on linnades lugemise intensiivsus, võrreldes maadega, kasvanud rohkem. Kiiremini on kasvanud raamatute liikuvuse koefitsient kuna loetavuse koefitsient peaaegu endine. Linnades kõigub intensiivsuse koefitsient laias vahemikus minnes viimasel aastal veelgi avaramaks. Maades püsib nimetatud koefitsient ühtlasemana ja viimasel aastal vahemik tõmbub koomale. Võrreldes raamatute liikuvust sisu järgi, osutab ilukirjandus kõige liikuvamaks kuna teaduslikud raamatud on kõige vähem tarvitavad. Maades on ilukirjanduse liikuvus võrreldes teaduslikuga suurem, kui linnades, mis kinnitab maa lugejaskonna suuremat sümpaatiat ilukirjanduse vastu.

6. Lastekirjandus. Lastekirjandust avalikkude Littérature pour la jeunesse. raamatukogude juures eraldi osakondadesse ei ole

koondatud. Leidub ainult üks noorte osakond Narva haridusseltsi aval. rmk. juures 750 raamatuga. Lastekirjandust sisaldab üldse 553 aval. raamatukogust 57,5%, linna kogudest 63,6% ja maakogudest 57,1%. Lasteraamatuid nimetatud kogudes leidub vähe: üldse 10 441 raamatut, neist 53,3% linna ja 46,7% maa kogudes. Keskmiselt ühe kogu kohta tuleb 33 lasteraamatut, linnades 26,4, maades 16. Seega on maades lasteraamatute arv keskmiselt kogu kohta eriti väike.

Kõigerohkem lasteraamatuid ühe kogu kohta on linnades Narvas ja Tartus, maadest Petseri- ja Järvamaal. Viimases tõuseb lasteraamatute arv kõrgemaks ka absoluutselt.

Raamatute üldarvust on lasteraamatuid ainult 2,8%; linnades ja maades vahekorras 3:2. Lageda võetud lasteraamatute arv võrdub 2,5% vastavast üldarvust, linnades ja maades ühtlaselt. Maades on lasteraamatute poolest kogud eriti korraldamata, kuigi tarve nende järgi elav.

7. Tulud ja kulud. Ülevaade tulude ja kulude kohta Recettes et dépenses.

on 33 linna kogult 13 915 lugejaga ja 492 maa kogult 44 130 lugejaga, üldse 92,2% kõigist kogudest.

Paljud aruandajast pole eraldanud raamatukogu tulusid ja kulusid ülalpidaja asutise omadest. Eriti tihti juhtub see era-

organisatsioonide ülaapeetavaks kogudes; sagedamini maa, aga ka linna kogudes. Seetõttu ei kuulu kokkuvõttes leiduvad tulud ja kulud terveni raamatukogudele ja olukord võib aja-
jooksul muutuda tunduvalt ning siin esitatud ülevaade ei anna kogude rahalisest olukorrast täpset pilti. Kõigevähem usutavaiks osutuvad tulude hulgas summad eraasutisilt ja isikult, lugemismaksud ja muud tulud. Lugemismaksuga on tihti liidetud liikmemaks.

Kuludest on inventari soetamiseks kulutatud summad, üür, kütte ja valgustus ning muud kulud kahtlased.

Paljult aruandest paistab, et pole selge sõna „bilansi“ mõte. Aritmeetiliste vigade protsent on suur ja tihti paistavad vead olevat tehtud meeeldi tulude ja kulude tasakaalu viimiseks.

Raamatukogude tulud ja kulud on 31. III. 28 a. tasakaalus 288 968 kr, missugusest summast kuulub linnadele 51,7%. Aasta (15 kuu) jooksul on tulusid 261 983 kr ja ülejääk eelnevast aastast 26 985 kr.

Kulusid on aasta jooksul 254 492 kr, ülejääk järgneavaks aastaks 84 477 kr.

Ligemalt vaatleme vaid neid tulusid ja kulusid, mis tõenäolisemad. Toetust on saanud riigivalitsuselt 42 697 kr ja omavalitsuselt 121 026 kr.

Raamatukogude tulud ja kulud 96% bilansist.—*Recettes et dépenses des bibliothèques en 96% aux montants.*

8.	Tulud— <i>Recettes</i>				Kulud— <i>Dépenses</i>						
	Saldo 1. I. 1927.	Haridusminis- teeriumilt <i>Ministère de l'Instruction publique</i>	Omavalitsusilt <i>Administra- tion locale</i>	Muud <i>Autres</i>	Raamatute ostmiseks <i>Achats de livres</i>	Ajalehtede ja ajakirjade ostm. <i>Achats de journaux</i>	Kõitmis- kulud <i>Relecture de livres</i>	Palkadeks <i>Salaires du personnel</i>	Muud <i>Autres</i>	Saldo 31. III. 1928.	
Linnad—Villes	10,0	5,2	56,5	28,3	18,3	5,5	7,3	27,5	27,4	14,0	
Tallinn	14,7	5,3	56,9	29,1	15,6	4,0	7,0	28,5	27,9	17,0	
Haapsalu	—	44,6	—	55,4	47,8	—	—	45,0	4,5	2,7	
Kuressaare	12,4	24,7	36,9	26,0	49,7	14,2	9,1	5,5	14,7	6,8	
Narva	22,7	5,8	15,5	56,0	22,3	3,9	9,9	20,1	26,0	17,8	
Nõmme	8,0	18,2	48,2	25,6	32,3	—	15,5	17,7	12,9	21,6	
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Paldiski	0,7	—	88,2	11,1	70,4	—	22,1	—	6,2	1,9	
Petseri	—	30,1	26,0	43,9	65,5	—	19,8	7,2	19,5	—	
Pärnu	4,0	5,0	55,9	35,1	24,9	6,4	8,2	27,0	24,0	8,6	
Põltsamaa	—	—	80,1	39,9	13,1	7,5	7,2	27,1	45,1	—	
Rakvere	—	10,1	50,1	39,8	40,4	—	9,0	32,5	15,6	2,5	
Tapa	3,7	6,3	39,3	50,7	68,8	—	6,9	14,6	1,7	8,0	
Tartu	3,9	1,4	65,7	29,0	12,7	7,6	7,2	29,8	31,5	11,2	
Tõrva	—	35,5	37,3	27,2	72,4	—	—	21,4	3,3	2,9	
Türi	0,9	16,6	17,9	64,6	54,5	3,8	9,6	—	32,0	0,1	
Valga	6,5	6,4	66,2	20,9	21,9	12,2	0,1	23,3	31,6	10,9	
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Võru	—	11,4	72,8	15,8	25,1	15,5	5,7	28,3	21,7	3,7	
Maad—Arrondissements	8,6	25,1	26,3	40,0	44,7	2,8	9,3	6,6	26,9	9,7	
Viru	6,6	27,4	33,0	38,0	48,6	4,5	11,0	10,0	18,4	7,5	
Järva	11,5	16,8	15,2	56,5	36,9	2,2	8,2	4,7	35,8	12,2	
Harju	9,8	34,8	33,9	22,0	54,4	3,2	13,5	5,8	12,4	10,7	
Lääne	8,7	36,5	32,3	22,5	61,7	4,5	8,1	6,7	12,6	6,4	
Saare	6,3	27,1	30,9	35,7	52,3	2,9	9,5	7,4	20,8	7,1	
Pärnu	9,5	20,6	23,8	46,1	40,9	4,3	11,6	8,9	26,1	8,5	
Viljandi	15,4	15,2	26,9	42,5	37,5	1,5	9,6	8,4	29,0	14,0	
Tartu	6,6	30,9	29,8	32,7	55,9	2,4	7,4	6,7	19,5	8,1	
Valga	3,3	13,3	7,9	75,5	22,5	0,4	4,4	1,9	62,6	7,9	
Võru	7,7	23,9	22,0	46,4	33,9	1,5	6,1	4,3	41,6	12,6	
Petseri	11,7	38,4	42,0	7,9	57,5	5,2	15,6	3,7	6,8	11,2	
Kokku—Total	9,3	14,8	41,9	34,0	31,1	4,2	8,3	17,4	27,1	11,9	

Seega on kõigerohkem toetanud raamatukogusid omavalitsused. Eriti suur, võrreldes teiste toetustega, on nimetatud summa linnades. Maades püsivad riigi- ja omavalitsuse toetussummad peaaegu võrdseina. Muude tulude alla on koondatud toetused eraasutisilt ja isikult ning lugejaskonnalt kogutud summad. Nende hulgas tõuseb esikohale linnades tagatismaks — 21,8% ja trahvirahad — 1,5%. Toetused eraasutisilt ja isikult on linnades väikesed. Maades vastupidi, moodustavad viimased valdava osa muudest tuludest. Kirjanduse—raamatute, ajakirjade ja ajalehtede—ostmiseks on kulutatud 101 983 kr. Kõitmis- ja raamatukulud võrduvad 23 897 kr. Palka on makstud üldse 50 162 kr, millisest summast kuulub linnadesse kaugelt suurem osa. Kuludest üldiselt on esikohal, nagu

näha tab. 8 raamatute ostmiskulud. Maades langeb selleks iseäranis suur protsent. Linnades aga tõusevad palgakulud esikohale. Ajakirjanduse peale kulutatud summa on tunduvalt suurem linnades, kui maades.

Tab. 9 on osa tuludest ja kuludest võrreldud kogude ja lugejate arvuga. Nagu näha, on omavalitsuste toetus ligi kolm korda suurem, kui riigi toetus vaadeldes üldiselt. Ses tabelis on eraldi käsitatud trahvirahadid: iga lugeja maksab aastas keskmiselt 4 snt trahvi, linnades — 12 snt ja maades — 1 snt. Kirjanduse soetamiseks üldse on kulutatud keskmiselt 2 kr lugeja kohta aastas, linnades märksa rohkem keskmisest, maades vastupidi. Raamatute ostmiskulud on 1 lugeja kohta, nii linnades kui maades, peaaegu võrdsed. Ajalehtede ja aja-

Tulud ja kulud kogude ja lugejate kohta 1927/28 a. — *Recettes et dépenses par une bibliothèque et par un lecteur en 1927/28.*

9.	Tulud—Recettes			Kulud—Dépenses				
	Riigivalit- suselt <i>Gouvernement</i>	Omavalit- suselt <i>Administ. locales</i>	Trahvidest <i>Amandes</i>	Kirjanduse muretsemi- seks <i>Acquisition de livres</i>	Sellest—Dont			Palkadeks <i>Salaires du personnel</i>
					Raamatute ostmiseks <i>Achats d'ouvrages</i>	Ajakiri, ja ajalehede tellim. ja ost. <i>Journaux et périodiques</i>	Kõitmiseks <i>Retenue</i>	
kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr	
1 kogu kohta — Par une bibliothèque								
Üldse—Total	81,32	230,52	—	239,75	170,91	23,33	45,51	95,54
Linnades—Villes	233,04	2555,42	—	1409,25	827,87	250,66	330,72	242,68
Maades—Arrondissements	71,15	74,58	—	161,51	126,85	8,06	26,38	18,60
1 lugeja kohta — Par un lecteur								
Üldse—Total	0,68	1,92	0,04	2,00	1,42	0,20	0,38	0,79
Linnades—Villes	0,41	4,46	0,12	2,45	1,44	0,43	0,58	2,16
Maades—Arrondissements	0,79	0,83	0,01	1,79	1,41	0,09	0,29	0,20

kirjade peale on linnad kulutanud ühe lugeja kohta ligi viis korda rohkem, kui maad. Samuti kõitmiskulusid tuleb linnades lugeja kohta kaks korda rohkem kui maades. Palga kulu ühe lugeja kohta tuleb keskmiselt 79 snt. Vahe on linnade ja maade vahel iseäranis suur — linna-

des üle 10 korda suurem summa, kui maades.

Lõpuks olgu märgitud, et riigivalitsus on toetanud avalikke raamatukogusid järjekindlalt suurendades toetussummat aastast aastasse. 1927/28 a. ulatub toetussumma 5 miljoni sendini, mis teeb elaniku kohta 4,5 snt.

Haridusministeeriumi toetus ¹⁾ — *Subvention du Ministère de l'Instruction Publique.*

10.	1927/28	1926	1925	1924	1923	1922	1921
Miljon sentides—Millions de cents	5,000	3,500	2,800	2,800	1,805	0,750	0,700
1 elaniku kohta sentides—Par 1 hab. en cnt.	4,5	3,1	2,5	2,5	1,6	0,7	0,6

Raamatukogu juhatajate sugu ja haridus (%) 1927/28 a. — *Instruction et sexe des bibliothécaires en % en 1927/28.*

11.	Sugu—Sexe		Üldharidus <i>Instruction</i>				Eriette- valmistus <i>Formation professionnelle</i>	
	M—H.	N—F.	Kõrgem <i>Supérieure</i>	Kesk <i>Secondaire</i>	Alg- Ehkmen- laine	Kursus <i>Cours spécial</i>	Tööprak- tika	Praktique
Linnad—Villes	62,9	37,1	15,2	48,5	36,3	63,6	36,4	
Tallinn	75,0	25,0	—	50,0	50,0	50,0	50,0	
Haapsalu	50,0	50,0	—	—	100,0	—	—	
Kurressaare	66,7	33,3	33,3	66,7	—	—	—	
Narva	33,3	66,7	33,4	33,3	33,3	50,0	50,0	
Nõmme	—	100,0	—	—	100,0	100,0	—	
Paide	100,0	—	100,0	—	—	—	—	
Paldiski	100,0	—	100,0	—	—	100,0	—	
Petseri	100,0	—	—	50,0	50,0	50,0	50,0	
Pärnu	80,0	20,0	20,0	60,0	20,0	33,3	66,7	
Põitsamaa	—	100,0	—	—	100,0	—	100,0	
Rakvere	—	100,0	—	100,0	—	100,0	—	
Tapa	100,0	—	—	100,0	—	—	—	
Tartu	100,0	—	50,0	—	50,0	100,0	—	
Tõrva	100,0	—	100,0	—	—	—	—	
Türi	100,0	—	—	100,0	—	100,0	—	
Valga	50,0	50,0	—	100,0	—	50,0	50,0	
Viljandi	—	100,0	—	—	100,0	100,0	—	
Võru	50,0	50,0	—	100,0	—	100,0	—	
Maad—Arrondis	77,3	22,7	0,2	35,3	64,5	30,8	69,2	
Viru	53,1	46,9	—	51,2	48,8	22,6	77,4	
Järva	57,7	42,3	—	40,9	59,1	37,8	62,2	
Harju	83,3	16,7	1,8	32,1	66,1	20,0	80,0	
Iääne	79,3	20,7	—	25,0	75,0	47,1	52,9	
Saare	87,1	12,9	—	3,7	96,3	68,4	31,6	
Pärnu	79,4	20,6	—	28,8	71,2	21,4	78,6	
Viljandi	85,7	14,3	—	30,2	69,8	30,8	69,2	
Tartu	84,5	15,5	—	43,2	56,8	31,0	69,0	
Valga	76,2	23,8	—	52,9	47,1	—	100,0 ²⁾	
Võru	86,2	13,8	—	26,7	73,3	27,8	72,2	
Petseri	64,7	35,3	—	62,5	37,5	27,3	72,7	
Kokku—Total	76,4	23,6	1,2	36,2	62,6	32,9	67,1	

S. Raamatukogu juhatajad. — *Bibliothécaires.*

Aruanded sisaldavad andmeid raamatukogude juhatajaskonna soo, üld- ja erihariduse, tööala ja töötasu kohta.

Soo kohta on andmeid 35 linna ja 524 maa kogult, üldse 98,2% kogudest. Mehi on umbes kolm korda rohkem, kui naisi juhataja kohal. Linnades on mehi alla ja maades üle keskmise protsendimäära. Juhatajate üldharidus on märgitud 33 linna ja 448 maa kogu poolt, üldse 84,5% kogude arvust. Kõrgema ja keskhariduse rühma kuuluvad vastava täieliku haridusega isikud. Suurem hulk juhatajaist on algharidusega, kõrgema haridusega ainult 1,2%. Linnades on enamuses keskharidusega isikud ja kõrgema haridusega isikute protsent on keskmisest tunduvalt suurem. Maades on suures enamuses algharidusega juhatajad, kõrgema haridusega leidub ainult üks, Harjumaal.

Küsimusele erihariduse ja ettevalmistuse kohta on vastanud 22 linna ja 312 maa kogu, üldse 58,7%. Vastuste vähesus on tingitud sellest, et osaj, nimelt vanemaj, aruande lehtedel puudub küsimus üldse. Erilist ettevalmistust on omatud kursuste ja tööpraktika kaudu. Kursusist on osavõtnud ligikaudu üks kolmandik juhatajaist. Linnades on kursustel ettevalmistunud rohkem, kui tööpraktika kaudu vilumust omanuid, maades vastuoks.

¹⁾ Andmed H. Ansoilt.

²⁾ Teated ainult 20% kogudest.

Kõigerohkem keskharidusoga juhatajaid leidub, võrreldes maid, Petserimaal ja kursustel ettevalmistuse poolest asub esikohal Saaremaal.

Raamatukogu juhatajate tööala kohta on aruandeid 32 linna ja 503 maa kogult, üldse

94%. Elukutselt raamatukogu juhatajaid on vähe, ainult 5 isikut, neist linnades 4 ja maades nimetab end elukutselt rmk. juhatajaks 1, kes 75 aastane ja vanemaid kirjeldatud alal.

Raamatukogu juhatajate peatööala ja juhutamistasu %69 1927/28 a.
Occupation principale et rémunération du bibliothécaire en %69 en 1927/28.

Raamatukogu juhataja Bibliothécaires	Peatööala—Occupation principale											Juh. tasu Rémunération du bibliothécaire		
	Õpetaja Instituteurs	Valla- ja alevi sekretär Secrétaires des administrations de communes et de bourgs	Muu riigi- ja omavalitsuse teenija Autr. employés d'état et des administrations locales	Talupidaja Agriculteurs	Põllutöölaine Ouvriers agricoles	Kodumaja-pidaja Service domestique	Ariomanik Entrepreneurs commerciaux	Käsitöölaine Artisans	Lihutöölaine Ouvriers	Muu Autres	Tasuline Salarié	Tasuta Non salarié		
Linnad—Villes.	125	40,6	—	25,0	—	—	—	—	—	21,9	55,9	44,1		
Tallinn	50,0	25,0	—	—	—	—	—	—	—	25,0	100,0	—		
Haapsalu	—	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0		
Kuressaare	—	86,7	—	33,3	—	—	—	—	—	—	—	100,0		
Narva	—	50,0	—	50,0	—	—	—	—	—	—	66,7	33,3		
Nõmme	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	100,0	—		
Paide	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0		
Paldiski	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0		
Petseri	—	50,0	—	50,0	—	—	—	—	—	—	50,0	50,0		
Pärnu	25,0	—	—	25,0	—	—	—	—	—	50,0	60,0	40,0		
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	100,0	—		
Rakvere	—	50,0	—	50,0	—	—	—	—	—	—	50,0	50,0		
Tapa	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—		
Tartu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	100,0	—		
Tõrva	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	100,0	—		
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	—	100,0		
Vaiga	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	50,0	50,0		
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	—		
Võru	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	50,0	50,0		
Maad—Arrond.	0,2	45,1	13,9	4,2	3,9	12,9	3,0	2,8	3,8	1,6	3,8	33,0	67,0	
Viru	—	43,9	10,6	12,8	12,3	6,4	6,4	—	—	—	2,1	44,9	55,1	
Järva	—	54,2	2,1	—	12,5	16,7	10,3	—	2,1	—	2,1	15,1	84,9	
Harju	—	39,7	15,9	1,6	12,7	14,3	—	6,3	—	3,2	6,3	23,4	71,6	
Lääne	—	55,2	20,7	—	3,4	13,9	—	3,4	3,4	—	—	27,8	72,4	
Saare	—	43,3	3,3	6,8	13,4	23,3	3,3	—	—	3,3	3,3	39,4	60,6	
Pärnu	—	37,3	22,4	1,5	11,9	13,4	—	—	—	6,0	3,0	—	43,5	56,5
Viljandi	—	40,4	17,0	2,1	8,5	14,9	—	—	—	4,3	—	12,8	38,3	61,2
Tartu	—	45,6	11,4	5,1	6,3	12,6	—	7,6	—	5,1	3,8	2,5	31,0	69,0
Vaiga	—	61,9	14,3	—	4,2	9,5	—	—	—	9,5	—	—	23,8	76,2
Võru	1,8	37,5	19,6	5,4	1,8	10,8	5,4	3,4	7,1	1,8	5,4	34,5	65,5	
Petseri	—	62,5	6,3	18,6	6,3	—	—	6,3	—	—	—	27,3	72,2	
Kokku—Total	0,9	44,9	13,1	5,4	3,4	12,1	2,3	2,6	3,4	1,5	4,9	34,4	65,6	

Raamatukogu juhatamine kõrvaltööna on 99,1% juhatajast. Viimaste hulka kuuluvad peamiselt õpetajad, nii linnades, kui maades üldse 240 isikut. Neljas maas ulatub õpetajate arv üle poole, kõige rohkem Petserimaal.

Õpetajate kõrval võtavad rohkel määral osa rmk. juhatamisest valla sekretärid, kokku 70 isikut. Elukutselt talumajandusesse kuuluvaid rmk. juhatajaid on üldse 23,3%, eriti palju Järva- ja Saaremaal. Peale nimetatud elukut-

Avallikud raamatukogud 1. I. 1927—31. III. 1928 (täielikud ekstrapoolitud arvud).
Bibliothèques populaires au 1. I. 1927—31 III. 1928 (chiffres complétés par extrapolation).

Kogude üldarv Nombre total des biblioth.	Arusaanud kogude arv Biblioth. ayant fourni des données	Sisalduv köidete arv (tuhandaes) Nombre des volumes (en 1000)			Ostetud—Acquis	Kogude kasutamine Utilisation des bibliothèques				
		Laste- raamatud Littérature d'enfants	Ilukirjan- dust Belles- lettres	Teaduslikke töid Littérature scientifique		Tavaliselt avatud Temps habituel d'ouverture		Lugejate arv (tuh.) Nombre des lecteurs (en 1000)	Aastas lae- natud raa- matute arv (tuh.) Nombre de volumes prêts (en 1000)	
						Päevi aastas Nombre des jours pen- dant l'année	Tunde pöevas Nombre des heures par jour			
Linnad—Villes	38	37	6,1	64,5	35,5	18,1	150	2	20,2	893,2
Maad—Arrondis.	600	530	5,0	151,5	97,9	48,4	100	2	47,1	653,4
Kokku—Total	638	567	11,1	216,0	133,4	66,5	100	2	67,3	1351,6

sete leidub veel äriomanikke, käsi- ja lihttöölisi ja ainult paaril korral muid juhtuvaid elukutseid.

Juhatamistasu kohta on teateid 34 linna ja 580 maa kogult, üldse 99,1%. Ümmarguselt 2/3 rmk. juhatajaist töötab tasuta. Linnades tasulisi on üle poole, maades vaid üks kolmandik. Maid võrreldes on tasuliste protsent kõrgem Viru, üsna madal aga Järvamaal.

Tab. 13 sisaldab rahvusvahelise intellektu-

aalse koostöö instituudi nõuete kohaselt koostatud andmeid. Aruanded ei võimalda, nagu soovib nimetatud instituut, näidata kogudes leiduvat romaanide arvu ja kogude kasutamist kohapeal. Tabelisse on paigutatud arvatav kogude arv ja nende kogude arv, kellelt teada raamatute hulk, Kõik teised andmed on ekstrapoolitud viimase arvu kohaselt, et täielikke arvusi saada.

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV MAIS 1929 a.
NOMBRE DE PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN MAI 1929.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispassidega						
Passeports pour l'étranger						
Riiklõukuse järgi D'après la sujétion						
Eesti — <i>Estonie</i>	930	659	1595	1323	731	2054
Ameerika — <i>États-Unis</i>	24	9	33	26	5	31
Austria — <i>Autriche</i>	20	2	22	18	2	20
Belgia — <i>Belgique</i>	4	—	4	4	1	5
Helveetsia — <i>Suisse</i>	10	6	16	14	9	17
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	8	1	9	12	1	13
Inglise — <i>Angleterre</i>	05	12	77	61	9	70
Itaalia — <i>Italie</i>	14	3	17	14	2	16
Leedu — <i>Lithuanie</i>	45	10	55	45	9	54
Läti — <i>Lettonie</i>	323	96	419	358	114	472
N. S. V. L. (Vene) — <i>U. R. S. S.</i>	122	6	128	127	16	143
Hollandi — <i>Pologne</i>	41	21	62	49	5	54
Prantsuse — <i>France</i>	15	3	18	22	2	24
Rootsi — <i>Suede</i>	69	13	82	56	14	70
Saksa — <i>Allemagne</i>	220	06	286	293	57	290
Soome — <i>Finlande</i>	998	521	1519	510	212	722
Taani — <i>Danemark</i>	51	11	62	44	7	51
Cehhoslovakkia — <i>Tchécoslovaquie</i>	20	3	23	65	4	69
Ungari — <i>Hongrie</i>	5	1	6	5	2	7
Mund riigid — <i>Autres états</i>	24	8	32	24	5	29
Riiklõukusest — <i>N'ayant auc. sujét.</i>	35	12	47	169	45	214
Sissepassidega — Passeports ordin.						
Eesti — <i>Estoniens</i>	...	...	12 836	...	...	13 007
Läti — <i>Lettons</i>	...	...	7 037	...	...	6 984
Välispassidega						
Passeports pour l'étranger						
Piiripunktide järgi — D'après les cordons de la frontière.						
Tallinn	1919	1111	3030	1714	856	2569
Valga	794	208	1062	998	304	1302
Narva	151	36	187	163	35	198
Mõisaküla	28	11	39	30	12	42
Hapsalu	24	—	24	105	—	105
Paldiski	—	—	—	7	2	9
Pärnu	7	—	7	21	4	25
Kuressaare	—	—	—	1	—	1
Koikküla	—	1	1	—	—	—
N. Jõesuu	—	1	1	2	—	2
Kärda	—	—	—	7	1	8
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière.						
Kokku — <i>Total</i>	3049	1463	4512	3179	1246	4425
Sissepassidega — Passeports ordinair.						
Valga *)	...	...	1340	...	...	1331
Mõisaküla	...	...	359	...	...	350
Pärnu	...	...	—	...	...	—
Kuressaare	...	...	3	...	...	45
Koikküla	...	...	156	...	...	143
Mõniste	...	...	93	...	...	81
Piirivalvepunktid	...	...	17 922	...	...	18 038
Kokku — <i>Total</i>	...	...	19 873	...	...	19 991
Üldse — <i>Gr. total</i>	...	...	24 385	...	...	24 416
1/1 — 31/V 1929	...	...	94 489	...	...	95 110
Aprill 1929	...	...	20 258	...	...	21 238
Mai 1928	...	...	23 932	...	...	24 505

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRGI
1925—1929 a. — CÔÛT DES DENRÉES ALIMENTAIRES
À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925—1929.

	1000 kalori maksumus (sentides) — <i>Coût par 1000 calories (en cents)</i>				
	Keskmiselt Moyenne			1929	
	1925	1928	1929	II	III IV V
1-2. Sealiha — <i>Vlande de porc</i>	54	54	44	51	49 54 59 59
3. Seapekk — <i>Lard</i>	22	21	16	19	20 21 23 23
4-5. Loomaliha — <i>Vlande de boeuf</i>	59	66	53	55	59 62 66 70
6-7. Vasikaliha — <i>de veau</i>	50	55	48	50	46 40 34 42
8-9. Lambaliha — <i>de mouton</i>	34	37	35	36	39 42 43 43
10. Searasv sulatam. — <i>Graisse de porc</i>	22	21	16	19	18 21 21 21
11. sulat. — <i>Saindoux</i>	22	19	18	20	21 21 21 22
12. Loomarasv sulatam. — <i>Grais. de boeuf non fondue</i>	14	14	12	12	13 13 16 14
14. Teevorst — <i>Saucisson</i>	77	83	80	80	82 82 91 91
15. Sink — <i>Jambon</i>	43	43	38	40	41 44 44 44
16. Rätmed, värsked — <i>Petits harengs baltiques, frais</i>	57	59	53	53	68 55 43 60
17. Kilud, värsked — <i>Esprots frais</i>	52	72	48	48	— 40 30 34
18. Haugid — <i>Brochets</i>	142	118	118	128	162 173 135 114
19. Ahvenad — <i>Perches fraiches</i>	102	104	96	107	145 133 167 111
Tursad — <i>Morues</i>	89	68	53	61	74 — 61 57
21. Rätmed, soolat. — <i>Pet. har. balt. salés</i>	48	50	52	58	58 58 58 58
22. Kilud — <i>Esprots salés</i>	35	43	36	30	34 29 29 29
23. Heeringad — <i>Harengs</i>	36	37	37	37	38 38 38 38
29. Rukkijahu — <i>Farine de seigle</i>	7	5	6	7	7 8 8 8
Rukkijahu — <i>de froment blutée</i>	10	8	9	9	10 11 11 11
30. Sepikjahu — <i>de froment blutée</i>	12	11	11	11	11 11 11 11
Nisupüü — <i>d'orge</i>	18	17	16	16	15 15 15 14
32. Odrajahu — <i>d'orge</i>	9	9	9	9	11 11 11 11
34. Odratangud — <i>Gruau d'orge</i>	11	11	10	11	11 11 11 11
35. Krubid — <i>Orge perlé</i>	12	12	12	12	13 13 13 13
36. Rukkileib — <i>Pain de seigle</i>	9	8	9	9	9 9 9 9
37. Peenleib — <i>demi-bl. de seigle</i>	15	14	14	14	14 14 14 14
38. Sepik — <i>de froment blanc</i>	16	16	15	15	15 15 15 15
39. Naelasai — <i>blanc</i>	18	17	18	19	19 19 19 19
40. Rõõskpilm — <i>Lait frais</i>	22	22	21	23	28 27 21 21
42. Hapukoore — <i>Crème aigre</i>	33	32	31	35	49 49 49 46
43. Kohupiim — <i>Caillebotte</i>	37	38	47	44	46 51 43 46
44. Või, meierei — <i>Beurre de table</i>	38	35	35	39	42 38 35 35
45. kõõgi — <i>de cuisine</i>	32	31	31	34	38 34 30 29
Taimevõi — <i>végétal</i>	16	17	17	17	17 17 17 17
Juust sveitsi — <i>Fromage suisse</i>	54	54	54	55	55 55 55 55
46. Kanamunad — <i>Oeufs de poule</i>	112	107	99	112	132 156 96 94
47. Kartulid — <i>Pommes de terre</i>	10	8	12	15	13 17 11 11
48. Porgandid — <i>Carottes</i>	37	47	83	48	97 139 125 139
49. Peedid — <i>Betteraves</i>	41	52	58	54	118 206 176 176
50. Kaalikad — <i>Navets</i>	43	62	69	65	72 90 90 90
51. Hersed — <i>Pots séchés</i>	13	13	13	15	15 14 14 14
52. Oad — <i>Fèves</i>	12	14	11	12	17 — — —
53. Kapsad, hapud — <i>Choucroute</i>	124	276	249	187	285 285 321 321
54. värsked — <i>Choux frais</i>	78	172	132	83	250 250 300 400
55. Sibulad — <i>Oignons</i>	215	166	145	137	156 156 187 234
56. Riis — <i>Riz</i>	14	14	14	14	14 14 14 14
57. Manna — <i>Manne</i>	18	18	17	17	17 17 17 17
58. Makaronid — <i>Macarons</i>	25	24	21	21	21 21 19 19
59. Kartulijahu — <i>Péoule de pom. de terre</i>	15	13	12	15	15 15 15 15
60. Suhkur, peenike — <i>Sucre en poudre</i>	12	11	12	11	10 11 10 9
61. Mesi — <i>Miel</i>	65	76	65	64	65 65 67 67

*) Tähenatud arvud käivad ainult raudtee politsei piirkonnast läbikäinute kohta, kuma ülejäänud Valga piirivalve punktist ülepäärijad „piirivalvepunktide“ all on arvestatud.

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu aprillis 1929 a. —

Rühm, kohus- kultus en- dieses klas- sifikatsioon.	Dans les chiffres de tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Traffic de perfectionnement, réexportation et ré- importation sont compris.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Inglise Angle- terre	Läti Leto- nie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola- Danzig Polo- ne- Danzig	Pranti- suse France	Rootsi Suède	Saksa Alle- magne	Čeh- hoslo- vakia Tcheco- slovag.	Ühis- riigid Etats- Unis	Muud riigid Autres pays
Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie											
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes.											
5	I. 1. Elusloomad (arv—nombre)										
	II. Toidu- ja maitseained, joogid	639,3	1,0	2 635,5	1 895,6	11,8	245,6	18 023,1	66,0	2 013,0	1 756,6
1	2. Tera- ja jahvatatud villi	241,5	0,9	5,0	655,8	7,4	245,3	18 261,0		1 768,4	1 023,1
1,4	3. Aia- ja juurvilli			178,8	40,8		0,2	53,0	1,6	84,8	610,3
2	4. Karjasaadused					0,0				49,3	21,6
3	5. Kaia, kalasaadused ja vähid	298,8				0,1		0,3			20,0
4	6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid	98,8	0,1	1 881,0	1 202,1	4,2	0,0	442,3	64,4	10,4	61,4
1	7. Loomasööd	0,2		570,6				1 265,5		100,0	20,1
	III. Toores- ja poolvalmisained	6 197,6	658,8	1 368,8	304,8	307,7	500,5	1 617,3	0,5	753,4	5 086,1
8	8. Loomariistained (peale rasvade)		0,7					11,2	0,0		82,6
4,7	9. Seemned, taimed ja nende osad	0,2	34,3	74,4	39,1	4,5	1,8	347,3	0,1	26,2	570,5
8	10. Metsamaterjal		482,1		132,2			0,7			24,8
9	11. Paberitooresained										26,3
10	12. Tekstiiltooresained	25,0	2,3	7,3					12,7	0,3	487,7
12	13. Ärsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	1,4		0,0				0,3	293,7		
14	14. Mineraalid peale ärsaide	6 032,5		676,6				1,9	42,1		0,1
17,18	15. Keemiatõstuse tooresained:	138,6	139,3	610,6	134,5	308,1	495,7	909,8	0,2	239,4	3524,0
19—21	a) sellest õlid, rasvad, vaigud, kummi toorelt	138,3	3,3	609,7	134,5	3,0	76,4	122,8	0,2	239,4	96,6
19	b) väetisained		136,0			300,0	419,0	782,6			3427,0
20	IV. Valmisasjad	435,1	688,5	131,9	346,9	407,4	259,0	2 081,2	66,8	112,4	806,5
6	16. Nahad töötatud ja nahkaup	0,9	0,6		0,0	0,1	0,0	12,2	0,4		0,4
8	17. Prütõstussaadused	0,4	4,9	3,3	1,6	0,0		15,4	0,0	0,1	60,6
9	18. Paberitõstussaadused	3,5	20,3	1,1	0,0	0,6	24,7	64,9	6,8	0,2	73,1
11	19. Tekstiilõstussaadused	30,1	2,6	1,8	1,2	19,9	1,2	47,3	14,6	0,7	25,0
12,13	20. Metallid	268,5		0,0	15,5		30,1	44,9	871,9	11,0	0,2
14	21. Põllumajandusmasinad ja riistad 1)		76,3				250,7	51,9	94,5	8,9	48,7
15	22. Jõu- ja töomasinad	33,1	6,5	0,1		4,0	15,5	118,9	0,1	15,9	8,4
13	23. Metallkaup	17,7	152,0	3,0	16,9	9,5	26,1	390,6	16,7	3,9	38,5
15	24. Elektrimasinad—aparaadid ja tarbeasjad	2,1	0,0	7,9		0,3	2,7	25,8	0,1	1,3	8,7
16	25. Instrumendid, aparadid 2)	4,7	0,0			0,1	1,2	15,8	0,4	0,4	2,9
15	26. Transportabinud	6,8	2,9			10,8	7,1	60,1	0,0	37,1	22,4
17	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	2,7	389,6	66,2	0,4	0,2	0,8	71,1	6,5	0,0	9,5
19,21	28. Keemiatõstussaadused	39,5	32,7	48,5	311,3	80,7	83,0	287,3	1,1	8,8	82,5
22	29. Muud eraldi nimetatava kaubad	0,2	0,1		0,0	0,3		5,4	0,2	0,0	2,9
12,13,22	V. 30. Kallismetallid ja -liivid					0,0	0,1	0,0	0,0		0,0
	Kokku { kg	7 272,0	1 348,3	4 136,2	2 550,9	726,9	1 005,2	21 721,6	133,3	2 878,8	7 640,2
	Märts 1929	14,7	2,7	8,4	5,2	1,5	2,0	43,9	0,3	5,8	15,5
	1/I—30/IV 1929	8 135,2	2 589,9	5 409,3	3 431,6	985,5	1 807,4	4 470,4	55,5	2 470,1	2 078,3
		19 021,5	9 242,0	15 681,7	12 182,8		6 716,0	42 892,3	842,3	11 545,5	16 699,3
B. Sisseveda kroonides — Importation en kr. (couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ grammes de l'or pur (100 marks antérieurs).											
6	I. 1. Animaux vivants										
	II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	179 864	445	347 658	404 337	11 671	51 714	3 032 670	17 860	465 593	540 983
1	2. Céréales et produits de minoterie	64 622	241	1 341	118 424	2 013	51 606	2 764 215		339 312	230 853
1,4	3. Produits des potagers et des vergers			57 404	13 077		66	17 644	807	46 748	224 261
2	4. Produits de l'élevage du bétail					132				56 223	18 202
3	5. Poissons, leurs produits et écailles	77 677				355		80			3 059
4	6. Autr. denrées aliment. et coloniales et boissons	37 432	204	219 372	274 836	9 171	42	64 338	17 053	2 812	61 172
1	7. Fourrage	133		69 181				185 873		10 998	3 436
	III. Matières premières et demi-fabriquées	233 528	41 860	184 735	43 027	39 346	59 203	409 019	1 130	814 942	1 769 789
6	8. Produits animaux (non compr. graiss. et huiles)		512			49	802	40 338	490		192 036
4,7	9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	669	26 636	79 901	12 016	8 256	29 13	128 225	303	27 038	236 635
8	10. Produits forestiers		2 880		13 744			517			14 353
9	11. Matières pour papier										3 863
10	12. Matières textiles	34 526	3 826	4 532				51 096	297	732 792	828 341
12	13. Minéraux et métaux bruts	5 741		36			589	36 622			
17,18	14. Minéraux (non compris minéraux)	118 702		10 925			232	6 118		2	1 531
19—21	15. Matières chimiques	25 690	8 006	89 391	17 267	31 041	54 667	295 603	90	54 510	493 236
19	a) dont huiles, graisses, résine et caoutch. brut	25 097	915	38 149	17 267	2 743	14 088	74 174	75	54 498	81 133
20	b) engrais		7 091			27 863	39 649	149 774			411 080
	IV. Produits fabriqués	767 265	260 402	132 503	78 881	581 513	319 986	2 296 049	266 874	239 784	685 123
6	16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	7 013	8 413		776	2 487	18	158 198	7 623		7 229
8	17. Ouvrages en bois	2 059	3 434	1 520	1 011	125		25 641	29	175	33 650
9	18. Articles en papier et imprimés	6 137	15 638	11 000	10	2 382	10 213	80 825	6 701	1178	52 475
11	19. Articles textiles	408 371	16 372	10 498	21 893	356 554	18 821	464 585	204 777	9 673	192 100
12,13	20. Métaux ouvrés	79 777		50	3 000	3 044	19 260	220 932	1 902	80	61 165
14	21. Outillage et machines agricoles		29 801			87 332	50 246	63 830	5 444	66 080	16 616
15	22. Machines motrices et machines industrielles	76 208	6 550	217		8 231	34 277	166 963	719	31 503	32 053
13	23. Articles en métaux non spécialement dénommés	17 176	24 735	4 646	4 561	5 849	31 094	345 106	18 626	7 926	30 605
16	24. Machin. et appareils électriques et leurs parties	6 023	29	83 154		2 151	8 955	99 498	128	4 959	28 093
16	25. Instruments, appareils et armes à feu	37 739	68			1 416	7 093	95 084	4 273	3 927	29 355
17	26. Moyens de transport	31 278	13 565			33 545	33 364	198 866	34	85 190	97 312
15	27. Céramique et autres produits minéraux	5 483	91 003	6231	386	590	474	76 189	9 009	65	13 980
19,21	28. Produits chimiques	85 979	50 451	25 987	47 188	74 294	101 178	234 503	3 783	28 980	75 503
22	29. Autres articles non spécialement dénommés	4 022	209		50	3 160		47 782	2 776	37	22 987
12,13,22	V. 30. Métaux et pierres précieuses, perles et coraux					186	3613	4 344	40		4 629
	Total { kr	1 180 657	302 707	664 896	526 245	632 716	434 516	5 832 082	283 954	1 520 319	3 000 518
	Mars 1929	8,2	2,1	4,6	3,7	4,4	3,0	40,6	2,0	10,6	20,8
	1/I—30/IV 1929	583 544	193 715	856 073	447 000	242 470	177 489	1 918 259	177 221	940 380	1 082 914
		3 167 513	813 110	2 575 640	2 069 077	1 426 143	1 498 027	13 087 147	1 076 199	4 962 455	7 737 590

1) Siin ka piimatall. sisseaad. 2) Peale eiektriparaadide.

Importation et exportation en avril 1929.

Kokku Total	%	Aprill April 1928	1/1-30/IV 1929	Belgia Belgi- que 1)	Hol- landi Pays- Bas	Inglise Angle- terre	Läti Letto- nie	N.S.V.L. U. R.S.S.	Rootsi Suède	Saksa Alle- magne	Soome Fin- lande	Taani Dane- mark	Maud- rid- gid Aut- res pays	Kokku Total	%	Aprill April 1928	1/1-30/IV 1929
11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A. Väljavedu tonnides - Exportation en tonnes.																	
27 290,5	55,2	13 260,6	70 173,2	0,3	0,0	908,4	506,5	0,1	7,9	124,6	88,5	---	176,2	1 812,8	7,7	9 716,3	491,1
20 208,4	40,9	6 710,7	47 297,3	---	---	---	1,1	0,1	---	---	0,3	---	---	1,5	---	2,6	2,6
970,4	2,0	221,8	3 621,1	---	---	---	419,4	---	---	---	13,0	---	---	412,4	1,8	8 573,1	437,9
70,9	0,1	17,4	195,8	---	---	900,7	0,0	---	5,6	116,5	73,6	---	---	1 097,2	4,7	982,9	2 940,1
319,3	0,6	467,2	2 393,9	0,3	0,0	---	9,6	---	2,1	8,1	1,0	---	---	174,6	0,8	183,3	391,4
8 765,0	7,6	3 210,3	12 092,8	---	---	7,7	0,2	0,0	0,2	0,0	0,7	---	---	15,6	0,1	24,1	95,2
1 956,5	4,0	2 633,2	4 571,3	---	---	---	70,4	---	---	---	---	---	---	70,4	0,3	0,3	209,7
16 795,5	34,0	15 800,6	52 442,9	1 100,3	---	8 736,5	151,0	0,0	183,5	294,3	311,6	8,0	2 667,4	13 452,6	58,9	12 370,7	41 691,5
95,2	0,2	71,3	212,0	---	---	---	6,2	---	5,4	5,7	---	---	14,0	31,3	0,1	128,5	179,3
1 097,3	2,2	224,9	3 583,1	---	---	---	0,9	0,0	---	---	---	---	---	0,9	---	9,3	236,7
639,9	1,3	8,9	8 054,6	180,0	---	3070,2	---	---	---	52,2	1,1	---	1 711,0	5 894,6	25,0	8 718,1	21 840,0
20,3	0,1	40,1	234,7	803,1	---	3816,3	---	---	100,9	---	---	---	049,8	5 370,2	22,7	2 574,1	12 212,6
1 386,7	2,8	749,8	2 022,9	137,2	---	948,5	0,6	---	9,5	15,2	127,4	7,7	81,6	1 327,5	5,6	488,0	3 670,2
206,5	0,6	293,8	721,9	---	---	---	67,8	---	0,9	199,5	---	---	204,9	472,9	2,0	309,9	1 203,9
8 765,6	13,7	6 658,8	19 386,8	---	---	---	68,5	---	21,1	180,4	---	---	---	270,0	1,1	1,1	2 234,9
6 495,0	13,1	7 755,0	17 341,5	---	---	1,4	7,3	---	66,8	0,7	2,8	0,3	6,0	85,2	0,4	146,7	204,7
1 424,1	2,9	1 591,4	7 263,4	---	---	---	5,1	---	66,8	0,1	2,3	---	0,1	74,3	0,3	135,2	180,0
6 064,6	10,2	6 160,5	9 044,8	---	---	---	1,5	---	---	0,5	---	---	---	2,0	---	11,5	2,0
5 335,7	10,8	5 256,5	13 146,5	12,2	216,0	4 105,0	704,2	781,1	120,6	420,9	60,3	210,6	1 720,2	8 351,1	35,4	5 985,5	20 603,3
14,6	0,0	8,4	38,4	---	---	---	2,2	---	0,2	0,1	---	---	1,5	4,0	---	42,0	21,9
95,3	0,2	146,0	349,3	2,0	65,9	3 711,9	0,7	---	1,2	281,7	0,1	34,3	51,0	4 127,4	17,5	1 513,4	6 058,2
200,1	0,4	252,8	657,9	10,2	150,9	274,7	0,1	781,1	45,8	8,0	0,2	---	1 285,3	2 553,5	10,9	2 155,5	8 275,8
144,5	0,3	160,5	454,8	---	0,2	40,1	28,7	---	71,8	128,3	11,4	---	53,2	508,8	2,2	973,2	1 914,2
1 705,6	3,4	1 416,3	4 622,3	---	---	1,8	---	---	5,9	---	---	---	0,0	7,7	---	31,3	10,2
540,2	1,1	698,5	1 077,9	---	---	---	1,7	---	0,6	---	---	---	---	2,3	---	1,2	5,3
207,5	0,4	430,3	805,2	---	---	0,0	12,6	---	0,7	0,8	2,0	0,0	5,7	27,7	0,1	19,9	127,6
874,8	1,4	433,5	1 432,4	---	---	---	0,6	---	0,2	6,1	0,5	---	38,1	45,5	0,2	96,3	50,9
49,0	0,1	16,3	131,7	---	---	---	0,5	---	0,3	0,3	2,1	---	2,7	6,1	---	2,6	18,4
25,5	0,1	16,6	66,2	0,0	---	---	0,1	---	0,3	0,7	0,2	0,1	0,8	2,3	---	1,3	6,8
146,9	0,3	180,3	239,4	---	---	---	3,5	---	0,7	0,7	---	---	---	4,2	---	0,0	4,6
547,1	1,1	719,1	828,5	---	---	---	655,0	---	0,1	43,0	---	---	0,0	699,2	3,0	1 702,3	2 601,9
975,4	2,0	773,6	2 410,2	---	---	---	66,6	---	0,1	8,0	0,9	---	282,0	357,6	1,5	102,6	606,6
9,2	0,0	4,3	24,2	---	---	---	0,4	---	0,0	0,2	---	---	0,0	0,8	---	0,0	1,7
0,1	0,0	0,1	0,3	---	---	---	---	---	---	0,0	---	---	0,0	0,0	---	0,0	0,0
49 421,8	100	34 319,8	1 112,8	216,0	13 749,9	1 362,0	781,2	312,0	839,8	460,4	218,6	4 568,8	23 616,5	28 072,5	100	66 461,5	
25 471,2	51,4	13 762,9	3 284,2	1 484,0	34 406,4	5 007,7	3 958,7	663,1	3 538,9	3 612,1	685,6	6 131,3	10 267,9	36,8	100	---	---

B. Väljavedu kroonides - Exportation en kr.																	
1 000 kr										1 000 kr							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
5 052,8	35,1	2 747,6	13 022,1	215	300	2 294 062	15 710	45	9 953	311 352	1 750	---	103 617	17,4	0,2	33,4	76,3
3 571,1	24,8	1 463,4	8 682,1	---	---	---	80 232	15	---	---	85 118	---	---	2 834,9	29,9	3 390,5	7 172,7
360,0	2,5	95,8	1 246,1	---	---	---	226	---	---	---	72	---	---	0,3	---	1,0	0,6
74,6	0,5	19,3	209,9	---	---	2 268 208	48 372	---	7 322	304 032	74 922	---	2 209	56,5	0,6	853,4	58,3
81,2	0,5	129,5	625,1	215	300	---	80	---	1 898	7 250	1 377	---	100 447	180,5	1,3	95,1	336,6
687,3	5,0	619,2	2 333,6	---	---	25 854	2 774	30	735	70	626	---	961	31,0	0,3	41,3	116,3
276,6	1,9	420,4	925,3	---	---	---	9 775	---	---	---	---	---	---	9,9	0,1	0,0	50,8
3 686,6	25,7	2 606,4	9 758,7	338 856	---	2 206 909	52 556	110	30 673	80 221	174 820	1 876	263 068	3 149,4	32,7	2 078,4	10 084,9
294,7	1,7	175,4	506,9	---	---	---	45 851	110	4 680	28 261	---	---	38 454	117,1	1,2	306,8	326,4
523,2	3,8	286,1	1 829,3	---	---	---	89	---	---	---	---	---	---	0,2	---	3,7	99,0
31,5	0,2	5,5	112,1	5 000	---	203 898	---	---	17 788	4 230	65	---	67 545	282,7	2,9	586,3	1 486,8
3,7	0,0	11,2	65,3	140 549	---	870 356	---	---	---	---	---	---	117 040	945,7	9,8	456,8	2 159,7
1 705,4	11,9	1 162,4	4 592,4	193 307	---	1 328 455	189	---	1 700	21 972	168 931	1 629	24 352	1 740,5	18,1	682,8	5 250,7
43,0	0,3	45,5	82,2	---	---	---	2 220	---	390	24 354	---	---	7 565	34,5	0,4	24,6	88,7
1 354,1	1,0	141,0	376,3	---	---	---	1 573	---	6 180	846	324	247	8 112	7,6	0,1	0,0	67,2
1 009,7	7,0	779,3	2 203,2	---	---	---	3 154	---	6 180	846	302	---	150	21,1	0,2	15,4	56,4
358,1	2,5	318,0	1 273,5	---	---	---	890	---	6 180	6	302	---	---	7,5	0,1	14,3	22,0
635,5	4,4	456,0	392,3	---	---	---	30	---	---	---	22	---	---	0,1	---	1,1	0,1
5 628,4	39,1	5 193,0	14 873,4	3 278	54 829	1 088 228	175 225	191 519	263 929	564 964	58 736	390 125	783 167	5 584 000	37,2	2 723,0	10 615,5
189,8	1,3	157,4	545,0	---	---	---	466	---	---	1 000	570	---	---	4 126	0,2	15,3	87,5
67,6	0,5	66,9	190,4	900	15 200	893 577	80	---	600	84 620	8	9 100	27 680	1 001,8	10,4	521,1	1 806,7
1 767,1	1,2	130,6	485,6	2 318	38 974	100 219	1 315	191 519	10 432	3 535	270	---	328 165	676,8	7,0	544,8	2 111,6
1 723,9	12,0	1 508,9	4 034,8	---	655	74 836	127 066	---	248 387	450 735	32 885	380 395	226 641	1 541,6	16,0	1 399,3	5 835,1
359,2	2,7	268,8	367,0	---	---	---	460	---	---	724	---	---	25	1,2	---	2,9	8,7
318,9	2,2	498,1	752,7	---	---	---	5 950	---	950	---	---	---	---	6,9	0,1	2,5	2,6
356,8	2,5	560,6	1 402,1	---	---	12 000	7 841	---	1 200	2 220	1 100	100	2 520	27,0	0,3	20,5	121,9
490,5	3,4	385,9	1 240,0	---	---	---	1 091	---	1 100	5 672	500	---	23 100	31,5	0,3	28,3	36,3
283,0	1,6	170,0	692,5	---	---	---	655	3 550	---	2 836	18 818	---	27 919	53,8	0,6	18,0	126,0
179,0	1,2	108,8	655,8	80	---	---	105	510	1 280	6 987	1 592	410	1 880	12,6	0,1	9,5	31,5
498,2	3,5	595,6	768,8	---	---	---	1 787	---	---	1 155	---	---	---	2,9	---	0,1	4,2

Muud riigid — Autres pays.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
109. Alžäär—Algérie	29,4	7 842	—	—	15. Kreeka—Grèce	32,3	17 396	497,0	113807
168. Argentina—Argentine	5,6	2 680	139,3	37 441	141. Kuuba—Cuba	40,2	77 578	28,0	7 509
182. Austraalia—Australie	26,3	41 551	—	—	22. Leedu—Lithuanie	1,6	1 082	18,0	28 074
6. Austria—Autriche	0,1	58 603	16,1	5 935	93. Lõuna-Aafrika ühend. riigid— Union Sud-Africaine	26,7	12 684	0,8	2 209
7. Belgia-Luksemburgi majand. liit Belgo-luxembourg., Union écon.	2739,4	316 094	1112,8	342349	34. Lõunaslaavia—Yougoslavie	30,3	28 564	0,2	3 464
109. Boliivia—Bolivie	—	—	4,4	—	146. Mehhiko—Mexique	0,8	905	—	—
170. Brasiilia—Brésil	101,5	28 267	36,1	9 279	23. Norra—Norvège	15,2	4 297	33,6	127482
93-104. Briti-ida-Aafrika—Afrique d'Est Britannique	0,7	886	—	—	175. Peeru—Pérou	71,4	169094	9,1	3 308
150-153. Briti Kesk-Ameerika—Colonies	—	—	—	—	26. Poola-Danzig—Pologne-Dantzig	2550,3	526245	476,9	228344
155-161. Britanniques de l'Amérique Centrale	—	—	2,0	602	27. Portugaalia—Portugal	19,3	9 240	—	—
60. Briti-Malasia—Malaisie britannique	—	—	50,5	11 524	129-132. Portugaalia-Lääne-Aafrika—Afr. que Occidentale Portugaises	0,7	702	—	—
188. Briti-Samoa—Samoa britannique	1,7	2 141	—	—	14. Prantsuse—France	726,9	1 005,2	2 208,0	200023
8. Bulgaaria—Bulgarie	11,1	27 875	0,1	264	70. Prantsuse-India—Etablissements français de l'Inde	0,1	209	—	—
76. Egiptus—Egypte	80,2	169 584	20,6	4 687	80. Prantsuse-Marokko—Maroc; Zone française	0,2	283	—	—
173. Ekvador—Équateur	0,8	890	14,2	5 241	113. Prantsuse-Sudan—Soudan français	7,2	25 106	—	—
143. Guatemala—Guatemala	—	—	3,4	1 019	149. Saldvador—Salvador	—	—	2,1	438
144. Haiti—Haïti	—	—	1,0	377	142. So Damingo—Daminicaine, Ré- publique	—	—	3,6	1 349
95. Helveetsia—Suisse	7,3	72 124	0,0	600	18. Soome—Finlande	150,0	128426	460,4	321424
40. Hiina—Chine	18,1	58 507	30,6	31 141	9. Taani—Danemark	750,8	379357	218,6	392001
11. Hispaania—Espagne	188,1	74 105	18,7	5 527	62. Tseilon—Ceylon	1,0	2 009	—	—
25. Hollandi—Pays-Bas	508,4	220 751	216,0	55 120	56. Türgi—Turquie	18,9	14 348	4,1	6 986
72. Hollandi-India—Indes néerland- aises	5,2	8 155	11,3	2 588	171. Cillit—Chili	1 179,0	216815	38,7	24 795
64. Hong-Kong—Hong-Kong	0,1	309	—	—	16. Ungari—Hongrie	0,5	2 572	—	—
65. India—Inde	1194,4	592 632	417,6	68 316	176. Urugvai—Uruguay	—	—	30,6	11 316
19. Itaalia—Italie	245,8	157 356	—	—	177. Venezuela—Venezuela	—	—	14,4	5 250
46. Jaapani—Japon	1,0	6 880	—	—	134. Ühisriigid—Etats-Unis	2 878,8	1520319	371,6	190907
154. Jamaica—Jamaïque	5,0	4 039	—	—	Teadmata riigid—Pays inconnus	—	—	0,2	290
136. Kaanada—Canada	113,8	32 842	—	—					
172. Kolumbia—Colombie	11,5	30 333	10,8	3 187					

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu aprillis 1929 a.
Importation et exportation des principaux articles en avril 1929.

Järjek. nr. täielikus üksikalnete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Letonie	1000 kg		Järjek. nr. täielikus üksikalnete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	
		3	kr.			5	kr

SISSEVEDU

II. Toidu ja maitseained, joogid		27 290,5	5 052 795	III. Toores ja poolvalmisained		16 795 456	3 686 623
2. Tera- ja jahvatatud vili		20 208,4	3 571 127	8. Loomariigilised, peale rasvade		95,3	234 717
11. Rukis		9 776,2	1 681 509	237-241. Loomanhad kuivalt soolatud		56,4	153 881
Sel.: Saksa		8 981,3	1 544 778	Sel.: Hiina		16,9	55 831
Ühisriigid		744,9	128 131	Kuuba		11,7	33 106
12. Nisu		1 378,4	283 958	Kolumbia		11,5	30 333
Sel.: Ühisriigid		617,5	127 211	237-241. Loomanhad märjalt soolatud		32,9	52 844
Saksa		569,4	115 238	243-257. Karusnahad		0,3	24 694
13. Oder		1 445,5	257 800	9. Seemned, taimed ja nende osad	1 097,3	—	523 190
14. Kaer		6 113,4	992 323	274, 275. Linaseemned	687,3	—	184 709
16. Mais		453,1	74 307	Päevalilleseemned	—	—	—
21. Nisujahu		564,7	151 362	281. Kopra	101,1	—	45 525
Sel.: Inglise		240,6	64 476	285. Risikheinaseemned	79,8	—	35 778
Ühisriigid		180,9	43 134	305, 306. Tubak lehtedes, kasvudes	66,5	—	93 797
26. Manna		41,7	11 310	Sel.: Ühisriigid	21,1	—	25 095
Sel.: Rootsi		23,9	6 489	Taani	17,9	—	21 457
Saksa		10,4	2 808	Bulgaaria	11,1	—	27 875
27. Herkulo ehk kaeratangud		28,7	7 991	307. Humalad	2,9	—	1 662
30. Riis		880,6	101 311				
Sel.: India		380,6	101 611				
3. Ala- ja juurvili		970,4	380 007				
35. Herned		365,9	116 311	11. Paberitooresained	20,3	—	3 663
59. Apelsinid ja mandariinid		412,9	141 483	346. Paberimass kuiv	—	—	—
60. Sidrunid		30,0	10 737	347. Paberimass mürg	—	—	—
62. Banaanid		21,6	15 794	349. Tselluloos kuiv	20,3	—	3 663
69-75. Puuvill ja marjad kuivatatud		130,8	69 771	349. Tselluloos mürg	—	—	—
5. Kala, kalasaadused ja väht		319,2	81 171	12. Tekstiiltooresained	1 386,7	—	1 705 460
112. Heeringad		318,2	80 618	352. Puuvill toores	645,6	—	1 098 245
6. Mund toidu- ja maitseained ning loogid		3 765,0	687 312	Sel.: Ühisriigid	487,7	—	732 792
187. Kohv toores, ubades		3,8	8 681	Egiptuse	69,2	—	153 210
172, 175. Kakao ubades ja pulbris		13,0	12 128	357. Kanep	72,6	—	62 477
178. Tee igasugune		5,7	16 950	Sel.: Lõunaslaavia	39,1	—	28 428
178, 179. Subkur peenike ja rafinaad		2 343,4	552 227	India	30,3	—	25 690
Sel.: Poola—Danzig		1 189,2	274 176	359. Džuut	610,0	—	349 567
N. S. V. L.		779,5	182 479	363. VIII värvimata	28,8	—	128 234
Saksa		244,7	57 258	Sel.: Inglise	12,1	—	47 331
205, 206. Sool		1 238,8	27 247	Saksa	7,1	—	40 060
207. Kunstvõi		7,0	6 070	Austraalia	6,8	—	28 850
213-217. Viinad ja veinid		1,1	3 866	13. Artsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	295,5	—	42 988
221-224. Viinad ja veinid		1,9	2 932	376. Malm toores	285,2	—	30 328
7. Loomasööd		1 956,5	278 621	14. Mineraalid peale ärtside	6 765,6	—	135 410
231. Kiliid igasugused (loomatoit)		1 042,2	147 869	397, 398. Vabrik. ja ehit. tarvitav savi	—	—	—
Sel.: Saksa		1 042,2	147 869	447. Kivisüsi	6 690,4	—	126 052
232. Oliikoogid		—	—	Sel.: Inglise	6 030,4	—	116 302
233. Sooljatangud		300,1	53 687	N. S. V. L.	660,0	—	9 750
236. Muu loomatöit ern.		289,1	38 697				

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu aprillis 1929 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en avril 1929 (suite).

Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	1000 kg	kr	Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
15. Keemiatõstuse tooresained		6 495,0	1 009 701	21. Põllumajandusmasinad ja -riistad (siia ka pimataalit sisseseeded)		540,2	318 899
a) Üld. rasvad, valgud, kammal toorelt		1 424,1	358 144	809	Traktorid	35,1	54 944
462 Loomaravv tehniliseks tarbeks		23,0	15 001	810, 811	Viljapeksugarnituurid jõumasi-		
473 Palmiteraõli		40,0	31 252		naga ja ilma	13,2	16 600
474 Kookosõli		14,2	10 628	817, 818	Niidumasinad	5,9	5 397
Sel.: Saksa		12,1	9 428	820	Adrad	61,4	22 992
481 Kakaovõi		8,9	18 904	825	Vilkatid	0,3	1 068
483 Nafta toores		213,5	21 200	830—834	Separaatorid ja m. pimandus-		
Sel.: Poola-Danzig		113,5	11 200		masinad	7,4	19 342
N.S.V.L.		100,0	10 000	835	Põllutõmmasinate osad	49,5	40 983
484 Masuut		44,0	4 343	22. Jõu- ja töõmasinad		207,5	356 774
485 Petrooleum		373,4	40 979	836	Arumasinad ja lokomobiilid	—	—
Sel.: N.S.V.L.		285,1	29 166	837	Plahvatusjõumasinad	20,3	38 801
Ühisriigid		108,3	11 813	841	Veskite sisseseeded	0,5	960
487 Bensin		339,9	61 223	849	Kudumismasinad	65,5	69 803
Sel.: N.S.V.L.		164,3	32 860	850	Ombius- ja pilutusmasinad ja nende osad	7,8	25 357
Inglise		185,0	20 250	842—845, 851—864	Igasugused töömasinad ja abinõud rauast, malmist, terasest	65,6	99 601
498 Parafiin		2,0	1 131	865	Masinat ja aparateid osad	41,2	109 442
495 Määrdeõli ern.		128,0	42 371	23. Metallkaup		674,9	490 514
Sel.: Ühisriigid		29,6	12 877	872	Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	42,9	20 499
N.S.V.L.		39,6	12 000	876	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	136,4	43 241
Saksa		33,4	10 558	881, 885	Raudraatmaelad ja needid	3,7	2 184
498 Kivisõetõrv		63,8	7 848	875, 877	Muu treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	185,6	194 463
518 Kampol		63,1	22 227	880, 888	Raudplekk-kaup ern. lihtne	64,8	76 566
Sel.: Ühisriigid		61,9	21 780	887, 889	Okastraat	163,1	20 840
				892	Raud- ja terastraatkaup ern.	8,3	12 500
b) Väetisained		5 064,6	635 457	901—903	Noakaup igasugune	4,8	21 877
535 Cililaspceeter		1233,7	226 218	906—908, 911	Ern. käsitööriistad	19,9	33 629
537 Väevõhupu ammoniaak		328,7	74 250	912	Vaskaup igasugune	6,9	34 112
541 Superfosfaat		486,3	29 281	920	Alumiiniumkaup ern.	3,9	14 431
542 Toomassilakk jahvatatud		—	—	24. Elektrimasinad—aparaadid ja tarbeasjad		49,0	232 985
546, 547 Kaalisoolat		244,0	213 805	924, 925	EL-dünamod, -mootorid, transformatorid	5,4	23 255
c) Muud keemiatõstuse tooresained		6 495,0	1 009 701	932	EL-lambid metallilindiga	0,9	21 929
549 Väavel toores, tikkides		—	—	934	EL-kaablid metallpantseriga	9,3	9 108
				935	EL-juhed isoleeritud	9,1	20 757
				943	Raadioaparaadid, -osad ja -tarb.	1,3	19 271
IV. Valmissaadused.							
16. Nahad töötletud ja nahkkaup		14,6	189 755	25. Instrumentid, aparaadid (peale elektripar.) ja laskeriistad		25,5	172 955
568—568	Suured parknahad	8,8	88 214	953	Arstiriistad, -aparaadid ja -tarbed	0,5	7 415
569—576	Tõttletud peenesord. nahad	2,6	62 373	958—966	Kellad	0,8	9 674
580	Masinarühmad	1,4	10 998	973—980	Muusikariistad	14,1	90 224
				981—984	Laskeriistad	0,9	6 213
17. Puitõstussaadused		95,3	67 644	26. Transportabimõud		146,9	498 154
600—604	Aami- ja puusepatöö	70,7	30 398	986—992	Veesõiduriistad	—	—
609—612	Tisleri- ja treialitöö	10,6	19 200	993	Sõiduaudot	19,8	56 169
				1002	Veoaudote raamid ühes mootori ja ratastega	26,1	47 835
18. Paberitõstussaadused		200,1	176 715	1008	Jaigrattad	50,5	269 196
624	Puupapp värvimata	22,3	5 022	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad		547,0	204 910
	Sel.: Soome	22,5	4 950	1025	Kälad, tahud loomulikud	0,1	21
638	Paberossipaber	8,9	23 774	1035	Tulekindlad kivid ja tahviid (šamotkivid)	92,0	8 413
636, 637, 650	Kirjutus- ja trükipaber	34,7	24 626	1051—1053	Fajanskaup	11,0	9 866
645	Tapetid ja bordtürid	35,5	28 597	1054, 1055	Portselankaup	16,8	24 732
				1056—1073	Tahvelklaas ja klaaskaup	29,5	53 531
19. Tekstilitõstussaadused		144,5	1 723 949	28. Keemiatõstussaadused		975,4	724 899
667—670	Puuvillaniit ja -lõng	14,2	88 206	1103	Albumiin	44,5	27 325
671—676	Puuvillariie	47,7	437 121	1105—1109	Pehmest kummist asjad ühend. kiudainetega	21,4	92 379
	Sel.: Inglise	12,3	127 521	1110	Veoaudote massiiv-kummiõilindid	3,6	14 171
	Saksa	15,7	112 821	1113, 1114	Kummist jalanõud	25,0	163 117
	Cehhoslovakkia	9,6	101 142	1146	Väevõhupu alumiinium	—	—
686, 750	Sukad, sokid	3,0	69 537	1185	Pesusooda	389,5	43 928
687, 708, 751	Muu kujutud töö ern.	1,0	36 052	1186	Kaustiksooda puhastamata	70,6	17 920
699—701	Villane lõng	7,0	64 056	1231	Sõehape (vedel)	1,8	1 020
702, 703	Villane riie kangais	36,8	728 083	1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,7	13 129
	Sel.: Prantsuse	16,4	298 050	1321	Parkimisekstraktid	32,0	41 590
	Inglise	8,8	180 316	1323—1328	Mineraalvärvid	65,9	5 793
	Cehhoslovakkia	3,3	87 355	1336—1344	Alisariinvärvid ern.	25,7	17 428
718, 715	Siid- ja kunstsiidniit ja -lõng	3,4	33 340	1345	Saapamääre	8,1	24 478
716—719	Siidriie	0,7	41 546	1348	Trükimust	10,5	25 923
721, 731	Kõied ja nõõrid	11,8	10 974	1355	Prõnkspulber	3,3	10 789
749	Kalavõrgud	1,6	11 153	1360	Linoleum	0,4	1 108
762—767	Peakatted igasugused	1,0	42 839	1368		1,7	2 115
20. Metallid		1 705,6	389 210	29. Muud eraldi nimetatamata kaubad		9,2	81 017
768—772	Latt-, sordi- ja vormraud igasug.	822,9	108 414	1394—1396	Kirjutusmaterjal ern.	1,6	12 636
	Sel.: Saksa	494,2	67 526				
	Belgia	318,8	39 257				
773, 774	Lehraud ja raudplekk	510,0	121 001				
781—783	Sel.: Inglise	289,7	76 646				
	Belgia	117,1	20 422				
775—780	Teras	84,3	13 290				
	Sel.: Saksa	20,9	4 049				
	Rootsi	18,5	3 178				
784—785	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	70,9	13 547				
789—790	Vask	10,8	17 442				
	Sel.: Saksa	7,4	12 000				
	Rootsi	3,4	5 442				
792	Vaskaat isoleer-ta Ø 0,5—12,5 mm	33,7	63 746				
794, 795	Inglitina	0,0	6				

Tab. 6. Riigiraudteed märtsis 1929 a. — Chemins de fer unis en mars 1929.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — *Données principales d'après les districts du réseau.*

Rongide arv Nombre de trains	Arakasutud läbilaskevõime % de la capacité	Reisijate üldarv (tuhandeid) Voyageurs-km (miljoneid)	Sellest III kl. (tuhandeid) Dont III cl. (miljoneid)	Istekohade arv kasutamise % % des places occupées	Fühjade kaubavagunite üldarvust % des wagons non chargés au nombre total des wagons à marchandises	Laaditud kaubavag. keskmine teljekoorem*) Charge moyen d'essieux pour un wagon à marchand. chargé	Kaubarongi keskmine kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de marchandises	Kaubarongi keskmine telgede arv Nombre d'essieux pour un train de marchand.
a) Laalaroopalisel teel — Voie large								
Auru- ja mootorronges	—	18 927	12 961	38,0	33,66	4,93	451	67,89
Sel.: Paidiski—Keila auru-moot.	249	57,37	95	94	17,6	22,48	—	—
Haapsalu—Keila	246	39,67	842	824	31,8	22,35	191	34,89
Keila-Tallinn	432	84,04	907	896	60,1	21,71	300	47,36
Tallinn—Tapa	696	80,18	3 266	2 939	38,5	37,41	564	85,85
Tapa—Narva	449	48,27	2 238	2 102	30,8	49,84	411	64,42
Tapa—Kohtla	—	—	—	—	—	47,04	434	67,85
Tapa—Tartu auru-moot.	457	49,14	3 248	2 906	34,6	12,85	498	68,95
Tartu—Valga	736	54,52	2 156	2 062	38,6	20,91	423	55,91
Valga—Irboska	228	33,43	1 180	1 137	41,9	31,23	428	62,13
Elektrironges: Tallinn—Pääsküla	2 442	—	2 416	2 416	38,4	—	—	—
Kokku — Total	4 860	—	16 343	15 377	38,1	33,66	493	67,89
Veebruaris—Février 1929 a.	4 334	—	12 617	11 831	39,6	33,17	414	61,27
Märts—Mars 1928 a.	3 584	—	14 182	13 175	42,9	27,47	491	68,06
1/IV.—31. III. 1928/29 a.	50 704	—	217 860	204 278	42,1	28,98	406	63,36
1/I.—31. III. 1929 a.	18 836	—	44 116	41 423	35,4	31,75	424	63,67
b) Kitsaroopalisel teel — Voie étroite								
Sellest: Tallinn—Türi	679	—	1 815	1 489	46,8	3,37	194	82,97
Türi—Mõisaküla	352	—	843	744	34,8	4,95	118	41,15
Mõisaküla—Pärnu	301	—	391	360	28,3	3,76	131	55,53
Sellest: Liiva—Vääna	124	—	67	67	35,6	28,31	—	—
Lelle—Papiõid	377	—	459	318	40,5	34,00	155	64,92
Türi—Tamsalu	368	—	434	408	34,7	37,27	82	38,92
Riisela—Orajõe	88	—	80	80	58,4	50,36	138	68,53
Mõisaküla—Valga	130	—	208	186	26,3	19,37	164	59,77
Valga—Mõniste	146	—	138	138	36,5	39,59	168	52,39
Sonda—Mustvee	350	—	186	181	38,5	44,16	141	48,01
Kokku — Total	2 222	—	4 620	3 971	38,4	34,59	413	53,41
Veebruaris—Février 1929 a.	1 727	—	3 580	3 168	32,4	30,98	135	57,36
Märts—Mars 1928 a.	2 157	—	4 160	3 666	40,4	28,58	162	64,59
1/IV.—31. III. 1928/29 a.	27 427	—	59 110	52 912	43,8	29,54	139	62,30
1/I.—31. III. 1929 a.	5 705	—	12 880	11 397	36,1	32,33	136	57,62

	Laalaroopalisel teel — Voie large				Kitsaroopalisel teel — Voie étroite			
	Märtsis		1/IV-31/III 1928/29	1/I-31/III 1929	Märtsis		1/IV-31/III 1928/29	1/I-31/III 1929
	1929	1928			1929	1928		
2. Kaubavedu — Transport des marchandises								
Kõigi saadetiste kaal—poids (tuh. tn.)	182	185	1 825	482	92	83	816	205
tn.-km (tuh.)	22 197	21 066	193 672	53 922	8 404	6 972	62 952	18 020
Sellest maksulised saadetised (tuh. tn.)—Dont les marchandises payables (1000 tn.)	155	171	1 551	428	82	76	791	186
tn.-km (tuh.)	18 948	19 449	162 308	46 977	7 342	6 533	55 498	16 013
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées kaal — poids (tuh. tn.)	135	168	1 407	378	78	13	704	180
tn.-km (tuh.)	15 303	18 335	142 987	39 721	6 980	6 289	53 077	15 341
3. Pagasivedu — Transport des bagages								
Kaal — poids (tuh. tn.)	0,5	0,6	8,0	1,4	0,3	0,3	4,2	0,8
tn.-km (tuh.)	48	55	726	138	26	23	302	67
4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs								
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	391 139	301 305	5 038 110	1 014 988	118 249	104 637	1 408 612	308 274
Sellest Välisühendus—Communic. avec l'étranger	1 597	3 017	42 499	8 330	602	595	9 523	2 451
Dont Kohalik liikumine — Mouvement local	389 542	298 288	4 995 611	1 006 638	117 647	104 042	1 399 089	305 823
Sellest: I klassis	12	127	1 187	217	—	—	—	—
" II "	7 063	7 947	99 720	19 149	7 418	5 574	69 159	18 291
" III "	384 064	290 231	4 987 203	995 602	110 831	99 063	1 330 453	289 983
Reisija-km üldarv—Voyageurs-km	16 343 545	14 181 534	217 859 595	44 116 262	4 620 246	4 160 139	59 110 040	12 880 469
Sellest f. Elektrirongid — Trains électriques	2 415 969	1 795 824	26 547 151	6 687 066	—	—	—	—
Dont Mootorvagunid — Wagons à moteur	—	235 694	9 584 075	—	—	—	—	—
Reisijaid üle tee-km peale—Voyageurs par km exp. keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	24 285	21 072	323 714	65 552	8 251	8 238	105 354	23 001
Magamiskaardide üldarv—Cart. pour wag-lits vend. Jaamaeisse-piletite üldarv—Tickets d'entrée vendus	41,8	47,1	43,2	43,5	39,1	39,8	42,0	41,8
	3 848	4 179	49 547	10 347	934	538	10 148	2 379
	10 097	11 240	163 372	26 629	650	1 754	14 024	1 663
5. Veerevkoosseisu kasutamine — Exploitation du matériel roulant								
Rong-km üldarv — Trains-km	275 798	205 816	2 926 668	774 598	187 520	149 098	1 815 486	447 233
Sellest reisirongides — Dont trains de voyageurs	193 401	143 024	2 117 682	558 121	100 322	83 492	1 107 177	291 291
Teig-km üldarv — Essieux-km	9 282 286	8 413 648	98 805 123	24 075 648	7 965 371	7 659 907	86 870 977	19 785 854
Sellest f. Kaubavagunite — Voitures à voyageurs	3 287 167	3 209 860	41 176 775	9 473 878	2 115 833	1 910 398	24 523 388	6 356 425
Dont Kaubavagunite — Wagons à marchand.	5 945 119	5 204 188	57 688 348	14 601 770	5 849 538	5 749 509	62 347 589	13 429 429
Kesk. tlg. arv rong—Moyen. des essieux par train	33,47	40,87	33,79	31,08	41,34	51,37	47,83	44,16
Sellest f. Elektrirongides — Trains de voyageurs	26,35	30,54	30,07	26,21	40,24	42,01	40,85	38,18
Dont Elektrirongides — Trains électriques	3,52	8,24	8,71	8,68	—	—	—	—
Sellest f. Kaubarongides — Trains de marchand.	67,89	69,06	63,36	63,67	59,41	64,59	62,81	57,54
Kesk. kaub. kaal—Poids moyen. d'un train de march.	451	491	424	474	141	162	139	136

*) Keskmine telje koorem kitsaroopalisel teel on arvestatud paari telje peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus mais 1929 a.
Mouvement du port de Tallinn en mai 1929.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Sellest—Dont																Laevadega veetud Transport de	
	Üldse Grand total				Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande				Reisijaid (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)
	AFV Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult		AFV Maht Ton. net	Neist laaditult		AFV Maht Ton. net	Neist laaditult		AFV Maht Ton. net	Neist laaditult		AFV Maht Ton. net	Neist laaditult			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																		
Eesti	42	10 597	23	9 855	13	3 032	12	2 782	2	591	2	591	5	405	—	—	507	17 457
Sell. aur.—Dont bat. à vap.	24	10 155	21	9 541	13	3 032	12	2 782	1	392	1	392	2	364	—	—	505	16 936
Hollandi	1	94	1	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	250
Inglise	1	2 836	3	2 836	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	293
Itaalia	3	2 988	1	2 988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 615
Läti	2	791	1	390	—	—	—	—	1	380	1	380	—	—	—	—	—	800
N. S. V. L.	1	1 278	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norra	3	5 816	3	5 816	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3 420	1	3 420	—	2 850
Prantsuse	1	1 290	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	8	2 096	8	2 096	5	1 327	5	1 327	—	—	—	—	2	553	2	553	—	2 021
Saksa	38	24 797	31	18 356	1	85	1	85	25	16 447	23	14 575	6	5 082	1	523	232	22 780
Soome	37	15 832	20	7 027	—	—	—	—	4	5 124	2	2 562	33	10 708	18	4 465	2 098	377
Taani	6	3 930	6	3 930	—	—	—	—	1	557	1	557	—	—	—	—	—	3 051
Ungari	1	129	—	—	—	—	—	—	1	129	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total.	144	72 474	97	53 358	19	4 444	18	4 194	34	23 178	29	18 615	47	20 148	22	8 961	2 843	52 274
1/I—31/V—1929	340	100 583	241	148 101	34	8 685	32	8 206	109	72 908	95	60 798	64	40 373	43	21 488	4 028	156 784
Aprill 1929	76	53 000	63	44 790	5	1 362	5	1 362	32	21 613	31	20 538	8	4 913	8	4 913	469	58 216
Mai 1928	165	76 904	98	56 324	27	4 914	17	3 194	34	28 424	33	22 406	74	23 290	28	9 865	2 122	35 876
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasöit—Petit cabot	127	8 040	103	5 412	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 988
II. VALJA LAINUD — VALISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																		
Eesti	60	9 720	20	4 894	11	2 387	5	1 367	—	—	—	—	41	3 550	9	536	566	7 304
Sell. aur.—Dont bat. à vap.	17	5 401	10	4 040	9	2 113	5	1 367	—	—	—	—	3	547	1	183	536	6 284
Inglise	4	3 870	4	3 870	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1 394
Itaalia	1	2 988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kreeka	1	127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läti	1	401	1	401	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 000
N. S. V. L.	2	1 874	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norra	3	5 816	—	—	1	499	—	—	—	—	—	—	1	1 957	—	—	—	—
Prantsuse	2	2 103	2	2 103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 544
Faanama	2	167	—	—	—	—	—	—	2	167	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	8	2 096	4	1 007	3	962	2	553	—	—	—	—	4	993	2	454	—	244
Saksa	38	23 913	28	18 187	—	—	—	—	18	12 702	18	12 702	10	6 909	4	2 752	218	6 277
Soome	38	15 995	26	8 998	—	—	—	—	3	3 843	3	3 843	35	12 152	23	5 155	2 147	841
Taani	6	3 870	5	3 374	—	—	—	—	—	—	—	—	1	496	—	—	—	3 024
Ceħhoslovakkia	4	505	—	—	—	—	—	—	1	60	—	—	—	—	—	—	—	—
Ungari	2	369	—	—	—	—	—	—	2	369	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total.	172	73 874	90	42 894	15	3 788	7	1 920	26	17 147	21	16 545	92	26 357	38	8 897	2 942	22 628
1/I—31/V—1929	352	186 419	217	126 223	39	11 776	24	7 248	68	46 109	56	42 279	141	54 455	62	23 482	4 266	74 749
Aprill 1929	73	50 349	50	32 579	15	5 408	9	2 751	15	10 128	12	8 331	12	9 804	5	3 091	569	27 037
Mai 1928	172	78 090	118	44 213	37	7 873	33	6 066	24	17 848	20	15 637	76	26 418	44	9 038	2 261	31 798
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasöit—Petit cabot	125	12 082	62	6 813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 756

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 30 aprillil 1929 (1000 kr.).
Bilans de la Banque d'Estonie le 30 avril 1929 (1000 kr.).

Aktiiva—Actif	1000 kr.		%	Passiiva—Passif	1000 kr.		%
Kattevara—Réserve:	28 075		39,6	Põhikapital—Capital	5 000		7,8
kuld rahas ja kangides—or monnayé et or non monnayé	6 271		9,5	Tagavarakapital—Fonds de réserve	1 963		3,0
välisraha—devises étrangères nettes	19 804		39,1	Jooksvad kohustused—Exigibilités courantes:	53 179		80,7
Vahetusraha—Pièces de monnaie d'appoint est.	745		1,1	A. Pangatähed liikvel—Billets en circulation	34 728		52,7
Sisevekslid—Effets intérieurs escomptés	14 973		22,7	B. Jooksvad arved—Dépôts à vue et compt. cour.	18 451		28,0
a) kaubavekslid—commerciaux	12 423		18,3	a) valitsuse—État	12 044		18,3
b) põllumajandusl.—agricoles	2 498		3,8	b) pankade—banques	3 705		5,6
c) metsatööstusl.—relatifs au commerce de bois	52		0,1	c) teised—divers	2 702		4,1
Laenud—Prêts et avances:				Muud passiivad—Passifs divers	5 767		8,7
valitsusele—à l'État							
teistele—divers	15 075		22,9				
Kinnis- ja vallasvara—Propriété immobil. et mater.	1 361		2,1				
Muud aktiivad—Autres actifs	7 680		11,6				
	65 909		100		65 909		100

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 49,03%.—Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes: 49,03%

1) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene mitte üle Kr. 11 028 954,11.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1 märtsil ja 1 aprillil 1929 a.

Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1 mars et 1 avril.

	19		21		19		21		1.IV. 1000 kr.	1.III. 1000 kr.
	erapanka 19 banq. privées		ühispanka 21 banq. coopér.		erapanka 19 banq. privées		ühispanka 21 banq. coopér.			
	1/IV	1/III	1/IV	1/III	1/IV	1/III	1/IV	1/III		
	1000 kr.				%%					
Aktiiva—Actif										
1. Kassa—Caisse	1 965	1 511	372	257	1,7	1,3	1,1	0,8		
2. Jooksvad urved teisis rahausutis	1 181	1 103	1 583	1 676	1,0	1,0	4,8	5,1		
a) Sellest Eesti pangis—Dont à la Banque d'Estonie	908	695	...	...	0,8	0,6	...	...		
Pt. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	3 146	2 614	1 955	1 933	2,7	2,3	5,9	5,9		
4. Panga päralt olevat väärtused—Effets en portefeuille	1 799	1 181	162	145	1,6	1,1	0,5	0,5		
a) Väärtpaperid—Effets	1 584	917	142	127	1,4	0,9	0,4	0,4		
1) Sellest bürsil koteeritavad—Dont effets cotés à la Bourse	201	206	...	...	0,2	0,2	...	...		
b, d) Väljamaa rahad, kallismetallid, cekkid ja maksukäs. välivaluutas—Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	265	264	20	18	0,2	0,2	0,1	0,1		
5. Laenuid—Prêts	77 349	76 891	24 001	24 169	67,7	68,9	72,7	73,7		
a) Disk. vekslid—Escomptes	36 599	35 419	12 812	12 942	32,0	31,7	33,8	39,5		
1) Sellest sisemaa vekslid—Dont du pays	24 779	24 824	...	...	21,7	22,2	...	...		
b) Tähtajal. laenuid—Prêts termin.	1 752	1 824	6 319	6 394	1,6	1,7	19,1	19,5		
d) Kio-kr. laenuid—Autres prêts	38 998	39 654	4 870	4 833	34,1	35,5	14,8	14,7		
6. Garantitään. debitor.—Prêts de gar.	16 096	14 908	1 524	1 466	14,0	13,3	4,6	4,4		
7. Korrespondendid—Correspondants	3 920	4 626	1 078	930	3,4	4,2	3,3	2,8		
a) Sisemaa—en Estonie	1 961	1 880	338	677	1,7	1,7	2,5	2,0		
Loro	929	1 005	217	185	0,8	0,9	0,7	0,6		
Nostro	180	207	0	44	0,1	0,2	—	0,1		
b) Väljamaa—à l'étranger	870	1 534	23	24	0,8	1,4	0,1	0,1		
8. Protesteeritud vekslid—Effets protestés	247	150	184	163	0,2	0,1	0,6	0,5		
9. Osakondade arved—Sucursales	3 168	3 240	35	38	2,8	2,9	0,1	0,1		
10. Kinnisvara—Immeubles	5 362	5 365	336	335	4,7	4,8	2,5	2,5		
11. Vallasvara—Mobiliers	428	427	152	150	0,4	0,4	0,5	0,5		
12, 13. Jooksvad kulud, maksud % ja komisj.—Frais courants, intérêts et commis. payés	1 171	658	331	204	1,0	0,6	1,0	0,6		
14. Üleminevad summad—Actifs transitoires	996	1 014	204	227	0,9	0,9	0,6	0,7		
15. Muud aktivad—Actifs divers	657	594	2 551	2 553	0,6	0,5	7,7	7,8		
a) Liikmete vastutus ¹⁾	—	—	2 262	2 229	—	—	6,8	6,8		
Kokku—Total	114 339	111 666	33 013	32 813	100	100	100	100		
Passiva—Passif										
1. Panga kapitalid—Capitales et réserves	8 432	8 398	2 034	2 036	7,4	7,5	6,3	6,2		
a) Sissemakstud aktsiakapital—Capital versé	6 087	6 087	1 614	1 598	5,8	6,0	4,9	4,9		
b) Tagavarakapital—Reserves	1 479	1 470	321	293	1,3	1,3	1,0	0,9		
d) Muu erikapital—Reserves spéciales	266	241	149	140	0,3	0,2	0,4	0,4		
2. Hoiusummad—Dépôts	44 269	44 634	18 830	18 969	38,7	40,0	57,0	57,8		
a) Tähtajal. hoiusummad—Dépôts terminables	11 289	10 933	8 214	8 151	9,8	9,8	24,9	24,8		
b) Jooksvad arved—Comptes courants	30 689	31 528	10 401	10 599	26,9	28,3	31,5	32,3		
c) Kontokorrentarvete krediitsaldod—Autres dépôts	2 311	2 173	215	228	2,0	1,9	0,6	0,7		
3. Rediskont—Récompte	16 632	15 173	1 610	1 732	14,6	13,6	4,9	5,2		
a) Sellest maksukohaga sisemaa—Dont payables à l'intérieur du pays	4 841	4 559	...	...	4,2	4,1	...	...		
4. Võlaarved teisis. asut.—Créditeurs	6 331	6 127	3 399	3 501	5,5	5,5	10,3	10,7		
a) Sellest sisemaa krediitlaenuid—Dont établissements du pays	5 560	5 440	...	...	4,8	4,8	...	...		
Pt. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	22 963	21 300	5 009	5 233	20,1	19,1	15,2	15,9		
6. Korrespondendid—Correspondants	12 568	13 589	1 065	904	11,0	12,1	3,2	2,7		
a) Sisemaa—en Estonie	1 564	1 727	463	369	1,4	1,5	1,4	1,1		
Loro	2 078	1 879	526	442	1,8	1,7	1,6	1,3		
Nostro	921	933	4	4	0,8	0,9	0,0	0,0		
b) Väljamaa—à l'étranger	8 005	9 000	72	89	7,0	8,0	0,2	0,3		
7. S. Maksukäsu ja akseptid—Acceptations	640	401	14	9	0,6	0,4	0,1	0,0		
9. Väljamaksmata %—résistant à payer	510	450	204	232	0,4	0,4	0,6	0,7		
10. Väljamaksmata osakasu—Dividendes restant à payer	129	106	116	84	0,1	0,1	0,4	0,3		
11. Garantide kreditorid—Créditeurs de garanties	16 085	14 908	1 524	1 464	14,0	13,3	4,6	4,5		
12. Osakondade arved—Sucursales	3 291	3 249	36	38	2,8	2,9	0,1	0,1		
13, 14. Saadud prots. ja muud tulud—Intérêts et commissions reçus	1 955	1 348	924	619	1,7	1,2	2,8	1,9		
16. Jagamata puhaskasu—Bénéfice net.	619	975	173	293	0,6	0,9	0,5	0,9		
17. Üleminevad summad—Transitoires	891	845	284	256	0,8	0,7	0,9	0,8		
18. Muud passivad—Passifs divers	2 037	1 515	2 750	2 676	1,8	1,4	8,3	8,2		
a) Amortisatsioonkapital ²⁾	1 155	1 156	211	211	1,1	1,1	0,6	0,6		
b) Liikmete lisakohustus ³⁾	—	—	2 262	2 229	—	—	6,8	6,8		
Kokku—Total	114 339	111 666	33 013	32 813	100	100	100	100		

¹⁾ Responsabilité des membres. ²⁾ Capital d'amortissement. ³⁾ Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1 märtsil ja 1 aprillil 1929 a.

Montant des bilans des banques au 1 mars et 1 avril 1929.

	1.IV.	1.III.
	1000 kr.	1000 kr.
Erapangad—Banques privées		
G. Scheel ja Ko.	30 131	29 590
Tallinna krediitpank a/s.	30 013	29 009
Eesti komertsbank	15 554	15 648
Tartu pank	7 401	7 021
Tallinna linnapank	4 859	4 858
Tallinna aktsiapank	5 011	4 729
Diskonto pank	3 763	3 658
Eesti laenupank a/s.	2 884	2 838
Sakala pank	2 574	2 594
Kaubapank a/s.	2 414	2 385
Pärnu pank	2 306	2 286
Pärnu krediitpank	1 871	1 770
Tartu tööstuspank	1 462	1 355
Valga pank	1 178	1 129
Viru pank	1 031	994
Tartu linnapank	891	861
Tartumaa pank	504	557
Rosen ja Ko	543	514
Võru pank	219	199
Kokku—Total	114 667	111 995
Tähtsamad ühispangad—Principales banques coopératives		
Besti rahvapank	5 153	5 263
Besti laenu- ja hoiuühisus Tartus	3 908	3 896
Kolmas Tartu laenu- ja hoiuühisus	3 206	3 185
Tallinna majaomanikkude pank	3 024	3 060
Tartu majaomanikkude pank	2 762	2 750
Viljandi ühispank	2 280	2 290
Rakvere ühispank	1 244	1 255
Pärnu Eesti laenu- ja hoiuühisus	1 591	1 469
Tallinna laenu- ja hoiukassa	1 299	1 278
Tallinna juudi ühispank	1 042	1 042
Võru ühispank	1 099	1 036
Paide ühispank	850	819
Jõgeva ühispank	843	836
Põllupidajate ühispank	830	792
Põltsamaa ühispank	787	768
Narva ühispank	623	616
Saarde laenu- hoiuühisus	609	587
Põhja-Eesti ühispank	570	579
Võhma ühispank	510	505
Saarte ühispank	483	475
Petseri laenu- ja hoiuühisus	300	299
Kokku—Total	33 013	32 813

Arvestatud pankade üksikasjaline äriseis v. E. St. nr. 90(5) lhk. 312—313, (äriseis 1 jaan. peale).
Données sur la situation séparément pour chaque banque v. Rec. nr. 90(5) page 312—313 (au 1 janvier 1929).

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1 veebruaril 1929 a.

Bilans des banques privées et des principales banques coopératives au 1 février 1929.

	19 erapanka 19 banq. privées		21 ühispanka 21 banq. coopér.		19 era- panku 19 banq. privées		21 ühis- panku 21 banq. coopér.	
	1/II	1/I	1/II	1/I	1/II	1/I	1/II	1/I
	1000 kr.				‰/‰			
Aktiva—Actif								
1. Kassa—Caisse	958	2 235	234	412	0,9	2,1	0,7	1,3
2. Jooksvad arved teists rahaasutis Comptes courants	735	1 443	1 328	1 724	0,7	1,4	4,1	5,5
a) Sellest Eesti pangas—Dont à la Banque d'Estonie	362	946	...	...	0,3	0,9	...	...
3. Pt. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	1 693	3 728	1 502	2 136	1,0	3,5	4,5	6,8
4. Panga päralt olevad väärtused—Effets en portefeuille	1 170	1 266	148	221	1,1	1,2	0,5	0,7
a) Väärtpaberid—Effets Sellest börsil koteeritavad—Dont effets cotés à la Bourse	892	953	123	201	0,9	0,9	0,4	0,6
b, d) Väljamaa rahad, kallismetallid, vekiid ja maksukäs. välisvaluutas—Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	218	221	...	...	0,2	0,2	...	...
5. Laenud—Prêts	76 785	73 230	24 323	23 909	71,0	69,1	75,8	75,7
a) Diskonteerit. vekslid—Escomptes Sellest sisemaa vekslid—Dont du pays	34 711	32 058	13 076	13 023	32,1	30,8	40,8	41,2
b) Tähtajal. laenud—Prêts termin.	25 054	24 475	...	...	23,1	23,1	...	...
d) Kto-kr. laenud—Autres prêts	40 820	38 927	4 945	4 775	37,3	36,7	15,4	15,1
6. Garantide deebitorid—Débit. de gar.	13 953	12 082	1 124	719	12,3	11,4	3,5	2,3
7. Korrespondendid—Correspondants	4 126	4 760	1 022	875	3,8	4,5	3,2	2,8
a) Sisemaa—en Estonie	1 910	2 137	872	592	1,8	2,1	2,7	1,9
{ Loro	1 037	1 175	142	267	0,9	1,1	0,5	0,8
{ Nostro	71	81	0	0	0	0,1	0,0	—
b) Väljamaa—à l'étranger	1 102	1 317	8	16	1,0	1,2	0,0	0,1
{ Loro	...	...	...	...	...	...	...	...
{ Nostro	...	...	...	...	...	...	...	...
8. Prostititud vekslid—Effets protestés	108	36	132	106	0,1	0,0	0,4	0,3
9. Osakondade arved—Successales	3 336	3 349	35	27	3,1	3,2	0,1	0,1
10. Kinnisvara—Immuebles	5 865	5 362	835	833	4,9	5,0	2,9	2,6
11. Vallasvara—Mobilier	423	416	150	150	0,4	0,4	0,5	0,5
12. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj.—Frais courants, intérêts et commissions payés	386	58	129	15	0,4	0,1	0,4	0,0
14. Üleminevad summad—Actifs transitaires	816	807	214	206	0,8	0,8	0,7	0,7
15. Muud aktiivid—Actifs divers	601	834	2 415	2 378	0,5	0,8	7,5	7,5
a) Liikmete vastutus ¹⁾	—	—	2 191	2 159	—	—	6,8	6,8
Kokku—Total	108 162	105 928	32 089	31 575	100	100	100	100
Passiva—Passif								
1. Panga kapitalid—Capitiaux et réserves	8 399	8 182	2 023	2 004	7,8	7,7	6,3	6,3
a) Sissemaksitud aktsiakapital (osakap.)—Capital versé	6 087	6 444	1 586	1 569	6,2	6,1	4,9	5,0
b) Tagavarakapital—Réserves	1 471	1 501	296	297	1,4	1,4	0,9	0,9
c) Muu erikapital—Réserves spéciales	241	237	141	199	0,2	0,2	0,5	0,4
2. Hoiusummad—Dépôts	43 557	44 817	18 817	18 399	40,3	42,3	58,6	60,0
a) Tähtajal. hoiusummad—Dépôts terminables	10 844	10 565	8 047	7 930	10,0	10,0	25,1	25,1
b) Jooksvad arved—Comptes courants	30 658	31 490	10 563	10 762	28,4	29,7	32,9	34,1
c) Kontokorrentarvete krediidialdod—Autres dépôts	2 055	2 772	207	247	1,9	2,6	0,6	0,8
3. Rediikont—Récompte	14 633	12 971	1 792	1 727	13,5	12,3	5,6	5,5
a) Sellest maksukohaga sisemaal—Dont payables à l'intérieur du pays	4 842	4 598	...	...	4,5	4,3	...	...
4. Võlaarved teists asut. —Créditeurs	6 050	5 513	3 299	3 291	5,6	5,2	10,3	10,4
a) Sellest sisemaa krediitasutis—Dont établissements du pays	5 417	5 195	...	...	5,0	4,9	...	...
5. Pt. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	20 693	18 484	5 091	5 018	19,1	17,5	15,9	15,9
6. Korrespondendid—Correspondants	13 811	13 545	948	817	12,7	12,8	2,9	2,6
a) Sisemaa—en Estonie	1 850	1 865	333	368	1,7	1,8	1,0	1,3
{ Loro	1 967	2 099	589	581	1,8	2,0	1,8	1,2
{ Nostro	724	699	4	4	0,7	0,6	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	9 280	8 882	22	41	8,5	8,4	0,1	0,1
{ Loro	...	...	...	...	...	...	...	...
{ Nostro	...	...	...	...	...	...	...	...
7. 8. Maksukärsid ja akseptiid—Acceptations	258	277	22	15	0,2	0,3	0,1	0,0
9. Väljamaksmata %-% restant à payer	474	502	277	396	0,4	0,5	0,9	1,3
10. Väljamaksmata osakasu—Dividendes restant à payer	103	103	67	69	0,1	0,1	0,2	0,2
11. Garantide krediiditorid—Créditeurs de garanties	13 352	12 082	1 122	719	12,3	11,4	3,5	2,3
12. Osakondade arved—Successales	3 296	3 373	35	27	3,1	3,2	0,1	0,1
13. Saadud prots. ja muud tulud—Intérêts et commissions reçus	894	497	452	256	0,8	0,4	1,4	0,8
16. 1927 a. jagamata puhaskasu—Bénéfice net.	992	904	304	304	0,9	0,9	1,0	1,0
17. Üleminevad summad—Transitoires	328	1 075	297	303	0,3	1,0	0,9	0,9
18. Muud passivad—Passifs divers	1 525	2 057	2 634	2 708	1,5	1,9	8,2	8,6
a) Amortisatsioonkapital ²⁾	1 158	1 229	210	210	1,1	1,1	0,6	0,7
b) Liikmete lisakohustus ³⁾	—	—	2 191	2 159	—	—	6,8	6,8
Kokku—Total	108 162	105 928	32 089	31 575	100	100	100	100

¹⁾ Responsabilité des membres. ²⁾ Capital d'amortissement. ³⁾ Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1 veebruaril 1929 a.

Montant des bilans des banques au 1 février 1929.

	1. II.		1. I.	
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Erapangad—Banques privées				
G. Scheel ja Ko.	29 961	28 411		
Tallinna kreditipank a/s.	27 442	26 638		
Eesti kommertsipank	14 616	14 798		
Tartu pank	6 588	6 576		
Tallinna linnapank	4 763	4 606		
Tallinna aktsiapank	4 829	4 568		
Diskonto pank	3 415	3 185		
Eesti laenupank a/s.	2 940	3 163		
Sakala pank	2 080	2 693		
Kaubapank a/s.	2 352	2 447		
Pärnu pank	2 078	1 934		
Pärnu kreditipank	1 488	1 476		
Tartu tööstuspank	1 323	1 270		
Valga pank	1 110	1 107		
Viru pank	1 004	1 012		
Tartu linna pank	794	781		
Tartumaa pank	559	551		
Rosen ja Ko	527	508		
Võru pank	192	204		
Kokku—Total	108 491	105 928		
Tähtsamad ühispannad—Principales banques coopératives				
Eesti rahvapank	5 046	4 874		
Eesti laenu- ja hoiuühisus				
Tartus	3 855	3 791		
Kolmas Tartu laenu- ja hoiu-ühisus	3 200	3 196		
Tallinna majoamanikkude pank	2 895	2 947		
Tartu majoamanikkude pank	2 743	2 796		
Vitjandi ühispank	2 263	2 202		
Rakvere ühispank	1 187	1 187		
Pärnu Eesti laenu- ja hoiu-ühisus	1 328	1 180		
Tallinna laenu- ja hoiukassa	1 209	1 173		
Tallinna juudi ühispank	1 038	1 033		
Võru ühispank	1 057	1 028		
Paide ühispank	819	826		
Jõgeva ühispank	840	821		
Põllupidajate ühispank	783	799		
Põitsamaa ühispank	792	774		
Narva ühispank	615	593		
Saarde laenu-hoiuühisus	598	562		
Põhja-Eesti ühispank	542	530		
Võhma ühispank	502	511		
Saarte ühispank	489	476		
Petseri laenu- hoiuühisus	288	276		
Kokku—Total	32 089	31 575		

Arvestatud pankade üksikasjaline äriseis v. E. St. nr. 90 (5) ltk. 312–313, (äriseis 1 jaan. peale).
Données sur la situation séparément pour chaque banque v. Rec. nr. 90 (5) page 312–313 (au 1 janvier 1929).

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil mais 1929 a.
Cours du change à Tallinn en mai 1929.

	Kõrgeim mai 1929		Madalaim mai 1929		Keskmine							
					mai 1929 a.		aprill 1929 a.		1/I-31/V 1929 a.		mai 1928 a.	
	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.
1. New-York, 100 \$ (dollar)	374,70	375,70	374,40	376,40	374,56	375,56	374,37	375,37	374,29	375,29	372,03	373,03
2. London, 100 £ (inglis n.)	1817	1822	1817	1822	1817	1822	1817	1822	1816	1821	1816	1821
3. Berlin, 100 Saksa riigi marka	89,35	89,93	88,75	89,55	89,00	89,60	88,75	89,35	88,85	89,45	89,03	89,59
4. Helsingi, 100 Soome marka	9,40	9,46	9,40	9,45	9,40	9,45	9,40	9,45	9,40	9,45	9,36	9,40
5. Pariis, 100 Prantsuse franki	14,65	14,90	14,65	14,90	14,65	14,90	14,65	14,90	14,63	14,88	14,65	14,90
6. Brüssel, 100 Belgia Belga	52,05	52,55	52,00	52,50	52,01	52,51	52,00	52,50	51,99	52,49	51,93	52,43
7. Zürich, 100 Helveetsia franki	72,15	72,75	72,10	72,70	72,13	72,73	72,06	72,66	72,03	72,63	71,71	72,31
8. Milano, 100 Itaalia liri	19,65	20,05	19,60	20,00	19,60	20,00	19,60	20,00	19,59	19,99	19,60	20,00
9. Stockholm, 100 Rootsi krooni	100,20	100,80	100,00	100,60	100,09	100,69	99,97	100,57	100,02	100,62	99,82	100,42
10. Kjöbenhavn, 100 Taani krooni	99,85	100,45	99,80	100,40	99,81	100,41	99,79	100,39	99,78	100,38	99,82	100,42
11. Oslo, 100 Norra krooni	99,75	100,45	99,70	100,40	99,74	100,44	99,74	100,44	99,70	100,40	99,61	100,36
12. Praha, 100 Tšehhoslovak. kr. . . .	11,10	11,30	11,10	11,30	11,10	11,30	11,10	11,30	11,09	11,29	11,04	11,24
13. Amsterdam, 100 Hollandi kuldeni	150,65	151,45	150,60	151,30	150,58	151,38	150,29	151,09	150,14	150,94	150,12	150,92
14. Riga, 100 Läti latti	72,05	72,55	72,05	72,55	72,05	72,55	72,06	72,56	72,05	72,55	72,93	72,43
15. Moskva, 100 äärv. rubla	192,50	194,00	192,25	193,75	192,29	193,79	192,25	193,75	192,20	193,70	191,31	192,81
16. Wien, 100 Austria šillingit	52,65	53,25	52,55	53,15	52,60	53,20	52,58	53,18	52,59	53,19	52,35	52,95
17. Budapest, 100 Ungari pengödi	65,30	66,00	65,20	65,90	65,25	65,95	65,22	65,92	65,22	65,92	64,96	65,66
18. Kazava, 100 Poola slotti	41,75	42,55	41,60	42,30	41,68	42,38	41,60	42,30	41,59	42,29	41,50	42,70
19. Kaunas, 100 Leedu liti	36,95	37,55	36,95	37,55	36,95	37,55	36,95	37,55	36,93	37,53	36,70	37,30
20. Danzig, 100 Danzigikuldeni	72,70	73,30	72,65	73,25	72,69	73,29	72,68	73,28	72,64	73,24	72,65	73,25
21. E. V. võidulaen (nom. väärt. 1 kr.)	1,60	1,70	1,60	1,70	1,60	1,70	1,60	1,70	1,60	1,70	1,59	1,69
22. 8% E. hüp. panga Pantl. (nom. v. lkr.)	—	0,85	—	0,85	—	0,85	—	0,85	—	0,85	0,84	—
23. 1927 a. 7% välislaen (nom. väärt. \$500)	1659	1711	1648	1709	1649	1710	1658	1714	1661	1714	—	—

Tab. 15. Elanikkude arv linnades aprillis 1929 a.
Mouvement de la population dans les villes en avril 1929.

	Registreeritud elanikkude arv 1/IV 1929 a. Nombre de la population au 1/IV 1929			Sisse registreeritud Enregistrés						Välja registreeritud Rayés des listes								Registreeritud elanikkude arv 1/V 1929 a. Nombre de la population au 1/V 1929		
	Kokku	M.	N.	Sündinud Nais-sances		Sisse-sõitnud Arrivés		Teise korteri sisse-kolijaid Change-ment du logement		Surnud Décès		Välja-sõitnud Départs		Tead-mata kthu Incom-mu		Korteri-st välja-kolijaid Change-ment du logement		Kokku	M.	N.
				M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Tallinn	128 688	56 088	72 800	42	34	1 532	1 223	1 216	1 562	61	74	1 446	1 375	386	529	912	1 171	128 360	56 073	72 287
Haapsalu	4 408	1 847	2 561	3	2	75	74	30	34	4	4	78	91	—	—	30	34	4 385	1 845	2 542
Kuressaare ¹⁾	3 460	1 496	1 964	2	2	382	480	27	47	1	2	92	70	—	—	27	49	4 159	1 787	2 372
Narva	26 749	11 490	15 259	5	4	236	173	272	357	15	16	333	244	34	30	266	354	26 504	11 355	15 149
Nõmme	11 387	5 267	6 570	4	5	259	306	123	143	2	7	147	195	50	67	102	108	12 004	5 352	6 652
Paide	3 481	1 555	1 926	2	1	113	78	22	28	1	2	120	73	—	—	22	28	3 479	1 549	1 930
Paldiski	1 150	571	579	1	—	11	10	7	8	1	2	13	15	—	—	7	8	1 141	569	572
Petseri	3 800	1 829	1 971	3	4	49	44	—	—	—	3	24	45	—	—	—	—	3 823	1 857	1 971
Pärnu	21 491	9 839	11 652	7	6	337	308	483	573	15	16	449	438	29	35	483	573	21 169	9 690	11 479
Põltsamaa	2 856	1 268	1 588	3	1	108	121	13	16	3	5	44	47	4	2	13	16	2 979	1 323	1 656
Rakvere	12 876	5 399	7 539	6	3	106	93	74	120	3	2	132	115	—	—	83	123	12 817	5 302	7 515
Tapa	3 808	1 848	1 960	3	2	39	41	37	33	3	—	36	35	6	3	35	30	3 815	1 847	1 968
Tartu	65 847	28 055	37 792	10	12	936	807	566	724	35	38	842	596	191	223	544	762	65 866	28 155	37 711
Tõrva	2 513	1 076	1 437	—	3	24	36	71	90	3	6	39	52	—	2	84	99	2 452	1 045	1 407
Türi	3 234	1 498	1 736	2	—	33	36	26	36	6	1	40	32	—	—	26	36	3 231	1 492	1 739
Valga	14 564	6 580	7 984	6	10	123	120	147	194	4	6	185	170	1	3	141	185	14 474	6 530	7 944
Viljandi	13 093	5 980	7 113	1	—	33	54	102	152	8	10	178	216	—	—	102	151	12 775	5 833	6 942
Võru	5 792	2 738	3 054	2	—	53	54	41	42	3	9	57	43	9	6	31	35	5 791	2 734	3 057
Kokku—Total	329 649	144 364	185 285	102	89	4 459	4 058	3 257	4 179	173	203	4 055	3 853	710	905	2 908	3 757	329 229	144 336	184 893
				191		8 517		7 496		376		7 908		1 615		6 665				
Kesk. 1/I-30/IV.29	334 102	149 087	186 065	108	96	4 122	3 631	3 092	3 956	231	266	3 670	3 219	1878	1007	2 716	3 516	332 604	146 864	185 740
Märts 1929 a.	334 628	148 715	185 913	107	88	3 349	3 007	2 842	3 810	236	318	3 225	3 069	4524	614	2 004	3 535	329 649	144 364	185 265
Aprill 1928 a.	328 300	145 481	182 819	92	85	3 870	3 100	2 702	3 462	188	167	3 793	3 359	538	651	2 363	3 072	327 450	145 233	182 217

¹⁾ Aprillis on aadresslauda sisse registreeritud ka isikud, kes elavad maa-alal, mis 1. aprillist 1929 a. Kaarma-Suure valla (Põllu alevik) küljest Kuressaare linna administratiiv piiridesse üle viidi.

Tab. 16. Liikvel olev raha (kuu 1-ks)¹⁾
Billets en circulation (au 1-er du mois)

	(10 000 Ekr.)				Circulatsioon Circulation
	Vahetusraha Monnaie et billets subsidiaries				
	Kokku - Total 2)				
	Sellesi: 1-2 krooni ¹⁾ Dont: 1-2 couronnes	Feesil pangala kassades Dans la caisse de la banque d'Est.	Liikvel oleva ja vahetusraha - Circulation et monnaie et subsidiaires		
Keskml. kuus 1921	...	...	...	2740	
Moy. mens. 1922	...	...	...	3437	
1923	...	...	...	3758	
1924	...	...	...	3368	
1925	...	...	...	3544	
1926	...	...	...	3563	
1927	...	...	...	3684	
1928	3798	377	237	4175	
1928 Märts	3853	367	231	4220	
1928 Aprill	3832	365	229	4247	
1928 Mai	3903	368	231	4271	
1928 Juuni	3713	369	231	4082	
1928 Juuli	3668	372	233	4049	
1928 August	3724	375	235	4099	
1928 September	3829	390	251	4225	
1928 Oktoober	3956	394	248	4350	
1928 November	3890	397	251	4287	
1928 Detsember	3771	357	243	4033	
1929 a. Jaanuar	3849	390	248	4158	
1929 a. Veebruar	3513	365	225	3878	
1929 a. Märts	3576	369	230	3945	
1929 a. Aprill	3626	383	243	4009	
1929 a. Mai	3478	367	229	3846	

Tab. 18. Pankadevaheline arveldus -
de la chambre de compensation.

	Čekkkide arv Nombre de chèques	Summa Montant 1000 kr. ³⁾
Keskmine 1925	4 447	8 553
kuus 1926	5 032	8 932
Moyenne 1927	5 941	9 603
mensuelle 1928	6 584	15 872
1928 a. Juuni	6 463	16 184
1928 a. Juuli	6 378	18 802
1928 a. August	6 510	16 484
1928 a. Septemb.	6 596	16 768
1928 a. Oktob.	7 585	18 853
1928 a. Novemb.	7 044	16 291
1928 a. Detsemb.	6 576	16 742
1929 a. Jaanuar	6 587	15 074
1929 a. Veebruar	5 715	13 411
1929 a. Märts	6 180	14 051
1929 a. Aprill	6 274	17 067
1929 a. Mai	6 430	17 032

Tab. 19. Protestitud vekslid - Effets protestés.

	Arv Nombre de chèques	Summa Montant 1000 kr. ³⁾
Keskmine 1925	2 457	940
kuus 1926	3 400	855
Moyenne 1927	3 930	862
mensuelle 1928	3 763	861
1928 a. Mai	3 248	746
1928 a. Juuni	3 742	994
1928 a. Juuli	3 485	782
1928 a. August	3 820	713
1928 a. Septemb.	3 499	655
1928 a. Oktoober	4 392	817
1928 a. Novemb.	4 679	915
1928 a. Detsember	5 210	1 346
1929 a. Jaanuar	6 141	1 423
1929 a. Veebr.	5 809	1 214
1929 a. Märts	6 588	1 752
1929 a. Aprill	7 097	1 643

Tab. 20. Kapitali emissioonid - Emissions des capitaux. (1000 kr.)

	Aktiiaseltsed ja osahisusid ¹⁾ - Nombre des sociétés par actions et anonymes							
	Asutatud Sociétés fondées		Kapitali suu- rendat. - Augment- ation de capitaux		Likvideeritud Liquidations		Kapitali vahendat. - Di- mand. de fonds	
	Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant
Keskmine 1922	...	...	...	...	...	...	...	...
kuus 1923	...	...	...	...	...	...	...	...
Moyenne 1924	...	...	...	...	...	...	...	...
1925	...	...	...	...	...	...	...	...
1926	2,3	152	0,7	179	0,7	55	0,1	3
1927	2,3	141	1	49	6	41	...	...
1928 a. November	3	200	3	530	1	50	...	...
1928 a. Detsember	2	150	2	105	5	803	3	415
1929 a. Jaanuar	7	650	2	137	1	90	...	...
1929 a. Veebruar	...	...	...	...	1	5	...	...
1929 a. Märts	2	80	2	570	...	...	...	...
1929 a. Aprill	...	...	1	25	...	...	...	...

Tab. 21. Tööstustoodang - Production de quelques industries.

	Võrrid (tuh. lb.) Moût (milliers de litres)	Pärnil (kg) Levure (kg)	Fabe- rosse (tuh. tk.) Cigaret- tes (mille) (mille)	Tu- bakat (kg) Tabacs (kg)	Tuletikke (tuh. toosi) Allumet- tes (milliers de boîtes)	Hütssce (tuh. tk.) Tubes à cigarettes (mille)	Liköö- re (l.) Liqui- eurs (litres)	Veini (l.) Vin (litres)	Põlevikvi (tuh. kg.) ⁹⁾ Selschte combustib. (milliers de kg.) ⁹⁾
Keskmine 1921	246	5 992	9 484	17 231	3 215	27 521	10 881	2 152	7 960
1922	725	10 280	26 708	31 652	5 213	44 752	13 190	6 473	11 577
1923	1 006	13 437	55 435	37 020	6 141	38 788	13 519	6 216	17 051
1924	1 202	14 539	55 659	35 032	10 244	38 267	10 950	8 376	19 608
1925	1 229	13 617	31 141	24 999	17 253	38 572	12 982	22 995	19 588
1926	894	13 956	69 119	24 233	13 959	38 356	15 573	11 752	27 844
1927	890	14 818	85 460	20 834	14 684	35 666	10 282	10 630	20 881
1928	957	16 690	93 129	19 922	10 920	32 388	21 545	15 581	26 529
1928 a. Detsember	750	26 646	82 355	17 829	9 831	34 223	19 485	20 524	22 626
1929 a. Jaanuar	757	14 927	91 954	21 691	11 150	30 140	15 832	11 337	28 450
1929 a. Veebruar	614	15 076	73 282	18 091	10 045	24 706	19 443	11 374	24 100
1929 a. Märts	878	22 478	79 447	22 411	11 034	27 018	23 898	21 969	29 815

Tab. 22. Loomataudid - Éptzooties.
(Häigete loomade arv - Nombre des animaux malades)

	Põrnataud Anthrax	Tattaud Moutons	Marutaud Lyssa	Kärntaud Scabies	Sigade puna- taud Erysipelas suis	Lahtimeetisikus Tuberculosis	Veiste punah. Piroplasmosis bovina	Veiste pah. peent. Coryza gang. bovina	Hobuste verepi. Morbus manul. Nõig Adentitis equ- orum	Hobuste musta- kusehaigus Haemoglobin- aemia par.
Keskmine 1921	0,3	3,7	6,8	11,45	12,8	...	31,2	8,3	0,4	1,4
1922	10,6	4,0	5,8	76,8	21,3	...	39,3	12,8	0,7	5,3
1923	9,1	0,7	8,2	24,0	32,6	...	39,1	12,4	2,4	2,4
1924	6,7	1,3	4,1	24,9	42,8	06,0	40,9	8,0	1,7	10,6
1925	6,6	0,3	15,0	17,6	35,7	20,8	61,2	12,7	2,4	21,7
1926	5,4	0,6	12,0	20,4	48,4	32,3	55,5	14,5	8,3	174,8
1927	10,8	0,7	10,5	12,9	92,1	36,3	60,3	12,9	2,3	28,6
1928	10,7	0,2	15,0	11,3	70,3	47,2	78,5	15,6	2,5	13,1
1928 a. September	9	...	16	10	104	32	50	11	3	1
1928 a. Oktoober	10	...	20	...	60	48	19	14	...	8
1928 a. November	10	1	17	27	47	42	5	6	1	10
1928 a. Detsember	8	...	9	5	66	87	2	17	1	1
1929 a. Jaanuar	12	...	8	17	15	37	...	18	...	26
1929 a. Veebruar	12	...	13	13	13	49	...	10	...	38
1929 a. Märts	20	...	23	7	18	68	...	10	1	55

Tab. 23. Tapamajade tegevus - Fonctionnement des abattoirs.

	Vesed Gros bétail		Vasikad Veaux		Lambad Moutons		Sead Pores	
	a)	b)	a	b	a	b	a	b
	Keskmine 1921	2 900	2 689	2 460	2 808	1 674	3 216	870
1922	4 370	2 781	2 599	3 442	1 824	2 834	1 902	5 356
1923	4 531	1 713	3 361	3 171	2 360	2 836	1 239	4 647
1924	3 440	1 488	3 305	3 452	2 170	2 144	1 331	5 035
1925	3 513	1 250	3 417	3 462	2 009	2 302	2 888	4 700
1926	3 188	1 187	3 609	3 942	3 758	2 222	4 975	4 945
1927	4 165	1 352	3 998	3 910	3 757	2 115	5 852	5 455
1928	5 097	1 511	3 847	4 612	3 649	2 494	4 658	5 693
1928 a. August	5 909	1 320	1 909	1 092	7 683	3 271	2 051	3 412
1928 a. September	7 701	1 601	634	707	10 838	5 779	2 528	3 569
1928 a. Oktoober	9 818	1 775	1 142	1 149	9 745	7 243	4 171	6 369
1928 a. November	8 053	1 667	1 692	2 087	5 073	5 563	5 929	7 958
1928 a. Detsember	6 190	1 829	2 237	3 287	2 550	3 288	6 088	10 280
1929 a. Jaanuar	5 941	1 703	3 635	4 827	729	1 028	4 734	7 178
1929 a. Veebruar	4 734	1 729	4 512	7 368	413	600	2 732	5 130
1929 a. Märts	3 066	2 264	7 842	15 459	546	425	3 224	5 874

1) 1. jaan. 1928 a. lõpetati riigikassatähtede ja vahetusähtede emissioon. Liikvele lastud viiesaja ja tuhandemargalised riigikassa-
tähed anti üle (vastutus kohustus) Eesti pangale ja arvati üheaigseks pangala oma tähtedega. Sajamargalised riigikassatähed, kahekümne-
viie margalised vahetusähid ja metallvahetusraha jäid liikvele riigikassa arvel vahetusrahana. 1. jaan. 1928 a. on Eesti rahalüks-
seks Kroon=100 senti=100 end. marka. (R. T. Nr. 43, 13. V. 1927). 2) Ima Eesti pangas olnud vahetusrahata. 3) Kr=Couronne d'Estonie, égale
100/243 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs). 4) Tapamajade tegevus - Animaux abattus aux abattoirs. 5) Tapetult järelevalvatu-
sele toodud veise veerandid - Présents à l'inspection. 6) Riiklikud kaevandused-Currières d'Etat. 7) Andmed on seadud kokku Kaub. (Tõstus-
ja Rahaministeeriumi poolt väljaantud aktiaseltside ja osahisusete registreerimise ja osakapitali summa muutmise lubade ning ministeeriumides
saadud ettevõtete likvideerimise teadaannete põhjal; arvestamata on kuldbilansside seaduse põhjal ettevõtetud nominaal-kapitalide muutmised.

Tab. 24. Suurmüüginnaad mais 1929 a.
Prix de gros en mai 1929.

Hinnad kroonides — Prix en kr.	Mal 1929 a.	Aprill 1929 a.		Mal 1929 a.	Aprill 1929 a.
<i>kr = couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)</i>	1	2		3	4
Toiduained ja loomatoit — Denrées alimentaires et fourrage					
1. Rukis, Eesti—Seigle du pays	—	—	77. Puuvillane riie, Bjas.—Cotonnade	0,66	0,66
2. " Saksaa—d'Allemagne	16,91	17,85	78. " Mitkal,—	0,49	0,49
3. " Ameerika—d'Amérique	—	—	79. Paber, rotatsiooni—Papier roulé	24,40	24,40
4. Nisu, Eesti—Froment du pays	—	—	80. Tallanahk, Eesti nahast—Cuir à semelles du pays	3,72	3,97
5. " Vene—de Russie	—	—	81. " Ameer. nahast I s.—Cuir d'Amér. I s.	4,01	4,07
6. Oder, toidu—Orge	18,78	18,97	82. " " " II s.—" " II s.	3,80	3,82
7. " älle—Orge pour bière	—	—			
8. Käär, toidu Eesti—Avoine du pays	17,50	18,15	Ehitusmaterjalid—Matériel de construction		
9. " Saksaa—d'Allemagne	18	18,45	83. Tsement, Portland, Port-Kuuda—Ciment d. Portland	8,90	8,90
10. " seemne,—Avoine (pour semence)	20,97	20,73	84. " " " Aseri—	—	—
11. Rukkijahu—Farine de seigle	19,15	19,75	85. Kriit, toores—Craie brute	7,00	7,17
12. Rukkijahu— " blutée	25,89	26,35	86. " pestud— " lavée	7,25	7,25
13. Nisuj., Ameerika, sõre—Farine de from. amér., I s.	44,98	44,75	87. Asfalt—Asphalte	2,85	2,85
14. Nisuj., Ameer., pehme, kõrg. s. II "	44,87	45,37	88. Lubi—Chaux	15,25	15,25
15. Kartulid, eksport—Pommes de terre (d'export.)	6,83	6,75	89. Kips tükkides (fr. Irboska)—Plâtre en morceaux	24,40	24,40
16. " piirituse— " pour alcool	—	—	90. " jahvatatud — " moulu	39,65	39,65
17. Kartulihelbed—Flocons de pommes de terre	—	—	91. " krohvimise— " pour ouvrages en stuc.	59,75	59,75
18. Kartulitärklis "Supérieur"—Fécule de pom. de terre	41,20	41,20	92. Telliskivid I s.—Briques I sorte	—	—
19. Herned, roh., Eesti—Pois verts du pays	—	—			
20. " " Hollandi—Pois verts d'Hollande	37	39,70			
21. Odratangud—Gruau d'orge	—	—	Metallid—Métaux		
22. Või, meierei, eksport—Beurre de ferme (d'export.)	2,67	2,65	93. Raud, sordi —Fer en espèces	17,00	17,00
23. " siseturu— " "	—	—	94. " lant — " lingots	—	—
24. Margariin, väljamaa—Margarine du pays	1,20	1,20	95. " viis —Ferraille	24,36	24,55
25. Juust „Sveitsi“, Eesti—Fromage „suisse“, du pays	1,83	1,88	96. " plekk—Tôle de fer	25,30	25,30
26. Kaseiin—Caséine	77,33	78	97. " " tsingitud—Tôle de fer zinguée	36,58	36,63
27. Munad, eksp. I s.—Oeufs (d'exp.) I s.	25,65	—	98. " talad (T)—Sommiers en fer	16,00	16,00
28. " " II s.—Oeufs d'exportation II s.	—	—	99. Teras, vedru—Acier à ressort	29,00	29,00
29. Suhkur, peen., Dantsigil—Sucre en poud., de Dantsig	—	—	100. " tõristatate—Outillage en acier	79,33	79,33
30. " " Saksaa — " d'Allem.	34,25	36,53	101. " talla—Aimant	—	—
31. " " Ameerika — " d'Amér.	35,75	37,00	102. Malm—Fonte de fer	—	—
32. " " Č. Slov. — " de T-Slovaq.	34,25	—	103. Inglistina—Étain	550	550
33. " " Vene — " de Russie	33,83	—	104. Seatina—Plomb	55,87	55,87
34. " " Poola — " de Pologne	33,25	35,58	105. Vaskplekk, punane—Tôle de cuivre, rouge	250	210
35. " " Jaava — " de Java	—	—	106. " valge — " blanche	230	200
36. Siirup, kartulit, 42°—Sirop de pom. de terre 42°	48,80	48,80	107. Tsiniplekk— " de zinc	97,50	97,50
37. Glükoos—Glucose	45,70	45,70			
38. Tee, lahtine, Pekoe broken, Java—Thé	—	—	Kütteained, õlid ja nende saadused—Combustibles, huiles et leurs produits		
39. " " Orange Pekoe, " "	5,00	5,00	108. Põletispuud—Bois	—	—
40. " " Tselton " "	5,43	5,43	109. Kivistis auru, Yorkshire—Houille de Yorkshire	28,38	34,16
41. " " Moning Hiina " "	2,67	2,67	110. " Newcastle—Houille de Newcastle	28,33	34,16
42. Kohvi, Rio, Santos—Café de Rio, Santos	2,70	2,75	111. " sepa—Houille de forge	27,50	37,66
43. Keski-Ameerika sordid—Café d'Amér. Centr.	3,72	3,75	112. Koks, valu—Coke de fonte	—	—
44. Kakao, Inglise—Cacao d'Angleterre	1,38	1,40	113. " gaasi—Coke de gaz	40,00	40,00
45. " " Ameerika—Cacao d'Amérique	—	—	114. Põlevkivi, I s. A.—Schiste combustible I sorte A.	6,10	6,10
46. " " Hollandi—d'Hollande	1,65	1,70	115. " " II s.— " II "	4,90	4,90
47. Riis, Burma II — Riz de Burma II	35,92	37,00	116. " " III s.— " III "	2,75	2,75
48. Sool, lahtine, Saksaa—Sel d'Allemagne	4,00	3,87	117. Põlevkiviõli—Houille de schiste combustible	—	—
49. " " Vene (Franko Narva ja Isborsk)	3,93	3,98	118. Nafta, Vene—Naphth de Russie	13,55	18,55
50. " " Hispaania—Sel d'Espagne	—	—	119. " Ameerika—Naphth d'Amérique	12,50	12,50
51. Hääringad, Yarmouth, Maties — Harengs d. Yarm.	47,00	47,00	120. Petrooleum, Vene—Pétrole de Russie	17,87	17,87
52. " " Matifuls— " "	51,00	51,00	121. " Ameerika—Pétrole d'Amérique	17,87	17,87
53. " " Soti, Maties—Harengs d'Écosse	52,00	52,00	122. Bensiin, Vene—Benzine de Russie	37,50	37,50
54. " " Matifuls— " "	56,00	56,00	123. " Ameerika—Benzine d'Amérique	37,50	37,50
55. " " Norra — " de Norvège	25,00	25,00	124. Masinaõli, Vene ja Poola—Huile à graiss. de Russie et de Pologne	28,38	28,38
56. " " Islandi — " d'Islande	—	—	125. " Ameerika — " d'Amérique	30,80	30,80
57. Sealihu I s. —Viande de porc I sorte	1,08	1,16			
58. Pekk —Lard I sorte	—	—	Väetisained — Engrais		
59. Loomallih I s.—Viande de boeuf I sorte	0,64	0,68	126. Superfosfaat, 18—20%—Superphosphate 18—20%	5,95	5,95
60. Ölikoogid, linaseemne—Tourteaux de graines d. lin.	20,75	20,75	127. Toomasjahu, 16—17%—Scorie Thomas 16—17%	—	—
61. " päevalille — " de tournesol.	20,75	20,75	128. Kaalisool, 30%—Sel de potasse 30%	—	—
62. " puuvilla — " de coton	—	—	129. " " 40% — " 40%	10,45	10,45
63. " soojatangud — " de soya	21	21,33	130. Kainiit, 12%—Cainite 12%	4,50	4,50
64. " palmi — " de palme	—	—	131. Eesti fosforiit, 25—27%—Phosphor. du pays 25—27%	4,80	4,80
65. Segajõutoit I sort—Fourrage concentré mltle	19,75	20,50	132. Salpeeter, Norra—Salpêtre de Norvège	18,30	18,30
66. " " II " "	18	18,50	133. " " " de Chili	22,30	22,30
67. Nisukliid—Sons de froment	13,38	14,63			
68. Rukkikliid—Sons de seigle	—	—	Värvlid ja muu keemiakaup—Matières tinctoriales et autres produits chimiques		
Linaseeme, lina, riie, paber ja nahk—Graines de lin, lin, tissu, papier et cuir			134. Nigrosiin, veesulav, väljam.—Nigrosine fondante	5,50	5,50
69. Linaseeme, 311 37½% basis—Graines de lin,	—	—	135. Tsinikvalge, väljamaa—Blanc de zinc, étranger	0,89	0,89
70. " külvil 98% basis—Graines d. lin p. semence	—	—	136. Tinavalge, " " plumb	1,04	1,04
71. Lina, Ljivi, R—Lin de Livonie, R	1,134	1,179	137. Ooker, " " Ocre étrangère	0,22	0,22
72. " Petseri, R— " de Pétseri, R	1,195	1,271	138. Pesusooda—Soude	10,25	9,92
73. " Võru, R— " de Võru, R	1,174	1,251	139. Seebikivi, Inglise—Pierre de savon d'Angleterre	28,72	28,72
74. " Tartu, R— " de Tartu, R	1,134	1,179	140. Tuletikud—Allumettes	130	130
75. Takud, Codilla I—Étoupe de Codilla I	—	—			
76. " " II " "	—	—			

Hinnad on antud ühe kvintaali (100 kg) kohta peale märgitute — Les prix sont indiqués par 100 kg exc. les cas marqués ci-après.

1) kg, 2) kaat 360 tk. — boîte à 360 oeufs, 3) tünn — baril, 4) meetertonn (1000 kg), 5) meeter — mètre, 6) tünn — baril (170 kg) 7) tuhat — mille, 8) 5000 toosi — 5000 boîtes.

Tab. 26. Turuhinnad mais 1929 a. — Prix de détail en mai 1929.

	Mõõdu-üksus	Tallinn			Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Peipsi	Kõrreare	
		1	2	3													4
		1929	1929	1928													
Hinnad sentides — Prix en cents.*																	
1. Sealiha, keedutiha—Viande de porc II s.	kg.	140	139	122	113	118	125	95	114	119	144	115	123	140	—	120	
2. praeliha — " " " I	"	150	153	127	123	128	141	102	123	134	150	155	156	159	137	150	
3. Seapekk—Lard	"	170	170	147	140	149	173	115	148	104	163	180	175	193	200	151	
4. Loomaliha, supiliha—Viande de boeuf II s.	"	93	82	53	78	93	81	102	75	78	72	83	75	94	63	79	
5. praeliha — " " " I	"	131	130	120	95	110	100	125	91	96	105	118	100	105	88	80	
6. Vasikaliha, esim. veerand—Viande de veau II s.	"	52	43	56	53	43	58	50	39	54	45	49	63	50	37	34	
7. Vasikaliha, tagum. veerand—Viande de veau I s.	"	65	53	68	63	66	69	60	41	71	58	64	70	60	50	46	
8. Lambaliha, esim. veerand—Viande de mout. II s.	"	110	110	110	—	95	—	—	85	89	—	80	—	90	80	—	
9. Lambaliha, tagum. veerand—Viande de mout. I s.	"	123	123	122	—	105	—	—	99	105	—	90	—	105	85	—	
10. Searasv, sulatam.—Graissee de pore.	"	176	175	150	153	173	150	158	187	182	185	188	203	185	—	—	
11. Searasv, sulatatud—Saindoux	"	205	200	198	—	179	—	—	197	225	194	200	205	213	200	—	
12. Loomarasv, sulatamata—Graissee d. boeuf, n. fond.	"	110	120	110	—	100	—	—	—	100	125	—	—	105	—	85	
13. Loomarasv, sulatatud—Graissee de boeuf, fondue	"	188	188	122	—	180	—	—	—	137	—	—	—	125	150	95	
14. Teevorst—Saucisson	"	188	188	171	—	147	—	—	—	175	195	—	—	175	165	190	
15. Sink—Jambon	"	36	26	29	15	25	46	25	21	30	30	—	—	—	—	27	
16. Rõimed, värsked—Petits harengs balitiques, frais	"	24	21	24	10	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17. Kilud värsked—Esprot, frais	"	59	70	51	38	73	52	—	49	71	68	49	63	60	31	31	
18. Haugid — Brochets frais	"	61	92	42	38	65	47	—	39	57	60	45	44	43	31	31	
19. Ahvenad — Perches fraîches	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20. Särjed — Gardons frais	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21. Rõimed, soolatud—Petits harengs salés, salés	"	38	38	37	—	30	45	30	28	34	43	—	—	—	—	19	
22. Kilud soolatud—Esports salés	"	38	38	37	—	—	43	40	—	44	62	—	—	—	—	30	
23. Heeringad soolatud—Harengs salés	"	58	58	58	—	60	55	60	61	44	60	—	—	—	—	80	
24. Kilud toosides—Esports en boîtes	toos)	50	50	50	—	50	—	45	45	45	—	—	—	—	—	45	
25. Rukis—Seigle	10 kg.	278	295	265	—	200	181	208	—	190	212	200	—	—	—	200	
26. Nisu—Froment	"	330	330	—	—	210	—	—	—	273	270	—	—	—	—	230	
27. Oder—Orge	"	200	200	247	210	180	214	210	220	205	—	273	255	235	—	188	
28. Kaer—Avoine	"	200	199	207	210	183	213	180	208	185	200	213	203	195	—	165	
29. Rukijahu—Farine de seigle	"	278	300	274	220	207	202	223	217	205	220	203	218	218	—	240	
30. Nisujahu, liht—Farine de froment	"	408	400	391	—	400	295	377	289	348	305	260	—	—	—	350	
31. sõela — blutée	"	—	—	—	—	358	396	370	330	—	375	338	—	—	—	400	
32. Odrajahu, inimtooduks — Farine d'orge (pour alim. de l'homme)	"	380	380	328	370	245	310	300	—	310	—	—	—	—	—	300	
33. Odrajahu, loomatoid — Farine d'orge (p. fourr.)	"	—	—	—	200	175	—	240	—	188	—	—	—	—	—	170	
34. Odratangud—Gruau d'orge	kg.	40	40	39	38	40	33	38	43	81	37	38	35	31	37	36	
35. Kruubid—Orge perlé	"	45	45	44	39	45	34	39	43	32	38	—	—	—	—	40	
36. Rukkileib—Pain de seigle	"	28	28	24	21	20	22	22	22	20	23	22	23	28	20	25	
37. Peenleib — demi-blanc de seigle	"	35	35	31	35	40	30	39	37	32	36	38	38	38	37	35	
38. Sepik—Pain de froment	"	38	38	37	42	43	38	32	37	42	39	40	—	—	—	38	
39. Sai—Pain blanc	"	50	50	49	45	55	48	61	51	53	53	56	63	54	50	50	
40. Piim, rõõsk—Lait, frais	lt.	15	15	15	13	13	13	13	13	13	13	14	13	13	16	12	
41. Koor, — Crème fraîche	"	176	170	175	—	—	162	—	150	80	—	75	90	100	—	88	
42. hapu — aigre	kg.	162	175	110	—	195	109	—	150	133	198	122	90	100	—	88	
43. Kõhupiim—Caillebotte	"	48	45	44	—	35	35	—	30	35	—	50	37	33	—	50	
44. Või, meierel, rõõsakoore—Beurre de ferme, frais	"	274	278	288	—	254	271	305	280	246	218	270	225	258	185	190	
45. kõõgi—Beurre de cuisine	"	228	240	217	199	201	228	228	184	210	—	203	188	220	147	158	
46. Kanamunad—Oeufs de poule	paar ³⁾	13	16	13	10	12	11	11	11	12	12	12	10	12	10	10	
47. Kartulid—Pommes de terre	10 kg.	150 ⁴⁾	175 ⁴⁾	97	—	80	145 ⁴⁾	87	58	98	130	110	133	103	—	78	
48. Porgandid—Carottes	"	50	45	12	—	25	25	43	43	31	25	—	—	—	—	10	
49. Peedid—Betteraves	"	60	—	15	—	25	40	—	43	38	—	—	—	—	—	8	
50. Kaalikad—Navets	"	25	25	12	—	25	15	—	18	8	—	—	—	—	—	5	
51. Herved, kollased, kuivutatud—Pois secs	"	45	45	49	—	45	41	—	52	38	—	—	—	—	—	8	
52. Oad, kuivutatud—Fèves sèches	"	—	—	49	—	39	35	—	—	39	—	—	—	—	—	5	
53. Kapsad, hapud—Choucroute	"	45	45	24	—	60	—	—	—	34	—	—	—	—	—	35	
54. värsked—Choux frais	"	80	—	20	—	—	—	—	—	63	—	—	—	—	—	24	
55. Sibulad—Oignons	"	75	60	44	—	80	50	—	89	44	—	—	—	—	—	15	
56. Riis—Riz	"	50	50	49	—	45	41	59	45	61	49	—	—	—	—	44	
57. Manna—Manna	"	60	60	61	—	56	65	50	62	61	57	—	—	—	—	42	
58. Makaronid—Macaronis	"	70	70	73	—	75	69	70	76	78	73	—	—	—	—	60	
59. Kartulijahu—Fécule de pommes de terre	"	50	50	49	—	55	45	49	56	50	52	—	—	—	—	60	
60. Suhkur, peenike—Sucre en poudre	"	37	40	44	39	38	38	39	38	38	41	—	—	—	—	54	
61. Mesi—Miel	"	220	220	208	—	300	—	—	210	220	172	—	—	—	—	39	
62. Kõõgitsool—Sel de cuisine	"	5	5	5	—	5	4	5	5	5	—	—	—	—	—	5	
63. Viljakohv—Café de grains	"	100	100	98	—	—	68	86	—	68	109	—	—	—	—	60	
64. Sigurid, praad-ta—Chicorée non torréfiée	"	44	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	
65. Pesuseep, sinine—Savon	"	60	60	61	—	69	57	—	65	56	65	—	—	—	—	60	
66. Petrooleum—Pétrole	"	20	20	20	—	25	20	20	22	20	20	—	—	—	—	22	
67. Tikud—Allumettes	"	30	30	25	—	30	26	28	30	27	30	—	—	—	—	28	
68. Ristikehin—Trèfle	"	32	30	138	—	89	78	—	155	78	88	95	75	93	90	78	
69. Timutihein—Féole	"	105	109	133	—	78	—	—	—	80	—	95	—	—	—	78	
70. Nurmehain—Autres herbages	"	84	90	117	—	—	56	—	100	60	68	68	—	—	—	63	
71. Luhahein—Foin des prés	"	—	—	83	—	69	36	—	—	38	—	—	—	—	—	70	
72. Soohain—Foin des marais	"	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	60	
73. Rukkiõied—Paille de seigle	"	65	64	75	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	46	
74. Kaerapõhk — d'avoine	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
75. Odra — d'orge	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
76. Segaviljapõhk — Paille des cultures mixtes	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Küttepuud	318	318	318	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
77. Kasepuud—Bois de bouleau	318	315	—	—	—	26	24	—	16,5 ⁵⁾	25,9	22	—	—	—	—	21,9	
78. Mänapuud — de pin	24,8	—	—	—	—	—	18,5	—	1,8 ⁵⁾	20,3	19	—	—	—	—	17,4	
79. Kuusepuud — de sapin																	

Tab. 27—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜGIINDEKSID (geom. kesk.)
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros en valeur or (moyenne geom.)

Keskmine aast. Moyenne annuel.			1929 a.				Mai 1928
1926	1927	1928	Veabr.	Märts	Aprill	Mai	

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID
N-indices du coût de la vie
A. (1913 = 100)

1. Toitus—Alimentation	118	112	120	132	136	131	130	121
2. Korter—Logement	31	40	52	52	52	52	52	52
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	76	80	83	85	93	93	97	81
Puud—Bois	81	83	83	87	99	100	107	81
Elekter—Electricité	43	43	43	43	43	43	43	43
Petroleum—Pétrole	74	89	86	83	83	83	83	83
Tuletikud—Allumettes	55	53	109	130	130	130	130	122
4. Riieus—Habillemeht	149	147	150	150	150	150	150	150
Riie—Etoffe	120	120	120	120	120	120	120	120
Õmblamine—Couture	150	150	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	159	148	155	155	155	155	155	155
Jalatsid—Chaussures	181	181	187	187	187	187	187	187
5. Puhastus—Hygiène et nettoyage	99	95	100	100	100	100	100	100
Seep—Savon	146	123	111	109	109	109	109	109
Saun—Bain	52	52	71	73	73	73	73	73
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105	105	105
Juukselõikus—Coupe de cheveux	121	121	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	77	78	78	78	78	78	78	78
Tall.—Nõume pil. hind—Chem. de fer	75	79	79	79	79	79	79	79
Traam—Tramway	70	70	70	70	70	70	70	70
Postitariif—Tarif postal	86	86	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94	94	94
8. Lõbustus—Divertissements	142	142	143	143	143	143	143	143
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46	46	46
Tubak—Tabac	174	174	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	142	142	151	153	153	153	153	153
9. Muud kulud—Autres dépenses	90	92	97	99	100	100	100	97
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	106	105	112	119	122	119	119	113

B. (1922 = 100)

Toitus—Alimentation	122	117	125	138	142	137	136	126
Korter—Logement	136	175	227	227	227	227	227	227
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	84	89	93	95	104	104	109	90
Riieus—Habillemeht	106	105	107	107	107	107	107	107
Puhastus—Hygiène d. corps et nettoyage	106	102	107	107	107	107	107	107
Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	138	140	140	140	140	140	140	140
Haridus—Instruction	141	141	141	141	141	141	141	141
Lõbustus—Divertissements	132	132	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	119	122	129	131	133	133	133	129
Üldindeks—N.-ind. général	118	117	125	133	136	133	133	126

Tab. 28. a) SUURMÜGIINDEKSID (kaalumata keskm.)
Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).
A. (1913 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'importation	108	110	108	104	109	100	103	113
Toiduained—Denrées aliment.	83	84	82	81	86	83	82	82
Sellest koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	154	156	155	177	178	177	175	194
Sõdaained—Denrées fourragères	99	94	87	92	94	93	92	88
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	109	108	106	106	109	107	105	109
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total								
Väljaveetavad ained—Articles d'exportation	114	108	123	136	137	131	126	127
Toiduained—Denrées aliment.	121	127	139	137	137	136	135	142
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	143	184	223	201	199	181	173	243
Lina—Lin	120	122	141	142	143	138	135	143
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total								
Üldindeks—Nombre-indices général	114	114	121	121	123	120	118	123
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	110	109	117	117	121	116	113	119
tööstussaadused—Dont matières prem. et prod. industr.	108	107	111	111	112	111	110	110

B. (1922 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	100	99	98	98	100	98	97	100
Väljaveetavad — d'export.	101	103	119	120	120	116	113	121
Üldindeks—N.-ind. général	101	101	107	107	109	106	104	109

c) PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE HINDADE VÖRDKAALUSTATUD INDEKSID.
Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles.

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	151,5	154,9	158,5	149,0	150,7	147,7	143,7	172,3
Väljaveetavad — d'export.	121,7	131,1	152,3	152,2	139,9	135,0	156,8	148,5
Üldindeks—N.-ind. général agricole	131,2	139,6	154,5	150,4	143,6	139,3	152,1	156,4

Hinnamuutused 1929 a. mais eelmise kuuaga võrreldes:

Elumaksumusindeksis

Kallinenud:			Odavnenud:		
Aprill			Mai		
Sepkujahu 40	40,8	smt. kg.	Rukkijahu 30	27,8	smt. kg.
Porgandid 45	50	" "	Nisupüü 55	52	" "
Sibulad 60	75	" "	Hapukoor 175	163	" "
Kohupiim 45	48	" "	Munad 8	6,5	tk.
Searav, sulatad 200	205	" "	Või, meterei 278	274	kg.
Searav, sulatam. 175	178	" "	" kõõgi 140	145	" "
Loomaliha 106	112	" "	Sealiha 246	145	" "
Vaskaliha 48	59	" "	Haugid 40	59	" "
Räimed, värsked 26	36	" "	Suhkur 70	37	" "
Kilud, värsed 21	24	" "	Kartulid 175	156	" 20 lt.

Suurmüügindeksis

Kallinenud:			Odavnenud:			
Aprill			Mai			
Või	2,65	2,67	kr. kg.	Sealiha 1,16	1,08	kr. kg.
Sool	3,87	4,00	kv.	Loomaliha 0,68	0,64	" "
Kartulid 6,75	6,53	" "	Munad 28,80	25,05	" kast	
" punane 210	250	" "	Juust 1,88	1,83	" kg.	
Vaskplekk, valge 200	230	" "	Suhkur 36,33	34,25	" kv.	
Pesu-sooda 9,92	10,25	" "	Riis 87	35,92	" "	
			Kakao			
			Holl. 1,70	1,65	" kg.	
			Kohvi			
			R.-Santos 2,75	2,70	" "	
			Kohvi			
			K.-Am. 3,75	3,72	" "	
			Kiviõli			
			" auru 34,16	28,38	" m-t.	
			Oder, õlle 20,10	19,90	" "	
			" sepa 37,68	27,50	" "	
			Kaer 13,15	17,50	" "	
			Rukkijahu 19,75	19,15	" "	
			Lina, Liivi 1179	1134	" "	
			Nisupüü			
			" pehme 45,37	44,87	" "	
			" sõre 44,75	44,38	" "	
			V.-Petseri 1261	1184	" kg.	
			Tallanahk 3,97	3,72	" kg.	

Indeksite koostamisviis.

Indeksid on arvatud kullas, alusajaga aasta 1913 ja 1922. Kuna keskmised on tuletatud geomeetriliselt, võib baasi muuta otsekohe vastavate aegade, indekside alusel, arvuist algeste peale tegemata.

Elumaksumusindeks on koostatud Tallinnas 1925 a. oktoobris büdžetilise uuringuga kindlaks tehtud töölisleibkonna keskmise tarvitamise kohaselt. Toitluskuluindeks arvatatakse üksikute ainet peale mineva tegeliku kogukulu alusel, kuna muude rühmade indeksite väljarvamisel arvatatakse iga hinna kohta tema suhteline muutumine alusajaga võrreldes; need suhtelised arvud on rühmade indeksiks ja need omakorda üldindeksiks arvatud, tarvitate sellejuures büdžetilisel uuringul selgunud võrdkaale. Toitluskulu arvestamisel esinevad üldse 51 iseseisva hinna ainet, millele tootlusväärtus võrdub 3820 kaloriele. Korteritüüri iseloomustamiseks on kasutatud üüriseaduse norme korterite kohta pöranda pinnaga mitte üle 12 □ salla. Üksikute kulurühmade võrdkaalud on järgmised: toitus—53,5%, korter—7,5%, kütte ja valgustus—5,8%, riieus—15,7%, puhastus—2,7%, reisid, liikumine, post—0,7%, haridus (ajalehed)—2,7%, lõbustus—2,8% ja muud kulud 3,8%.

Suurmüügindeks kujutab võrdkaalustamata geomeetriliselt keskmisi. Üldindeksi arvutamiseks on tarvitatud 42 hinda.

Põllumajandussaaduste võrdkaalustatud indeksid 12 aine (6 sisseveo ja 6 väljaveo) hindade võrdkaalustatud keskmise. Võrdkaaludeks on võetud nende ainet osatähtsus väliskaubanduses viimase 4 a. kestel. Võrdkaalude jne. kohta v. pikemalt E. St. 65 (4) lk. 220.

Üksikasjaliselt indeksite koostamisviisi kohta v. „E. St.“ Nr. 77 (4), lk. 261.

Pour les méthodes de calcul des nombres-indices v. Recueil Nr. 86 (1) 1929.

Tab. 30. Tööstusettevõteted ja nende tööjõud 1-ks maiks 1929 a.
Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 mai 1929.

Ettevõtte arv — Nombre d'entreprises	Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs				Tööstusettevõtteid — Dont ouvriers				Tööstusettevõtteid — Dont ouvriers			
	Töötajaid 1 aprillil An 1 avril	Aprillil tegevnud alust - Commencés à l'ouv. en avril	Aprillil lõpetanud - Arrêtés en avril	Töötajaid 1 mail 1929 - An 1 mai	Tööstusettevõtteid 1 aprillil An 1 avril	Aprillil tegevnud huse astunud aprill	Aprillil lõpetanud huse astunud aprill	Tööstusettevõtteid 1 mail 1929 - An 1 mai 1929	Tööstusettevõtteid 1 aprillil An 1 avril	Aprillil tegevnud huse astunud aprill	Aprillil lõpetanud huse astunud aprill	Tööstusettevõtteid 1 mail 1929 - An 1 mai 1929
I. Murrud ja kaevandused	14	1	1	2 851	670	355	2 146	2 450	65	355	2 450	114,2
II. Metalltööstus	15	15	15	1 607	129	201	1 585	1 392	66	129	1 392	95,1
III. Metalltööstus	35	32	32	3 771	155	132	3 797	3 235	140	155	3 235	100,9
IV. Keemiatööstus	12	12	12	577	66	177	766	631	6	66	631	85,3
V. Nahtatööstus	10	10	10	430	6	29	423	376	3	6	376	95,5
VI. Tekstiilitööstus	27	27	27	9 385	437	9 773	112 089	9 081	279	437	9 081	95,5
VII. Puittööstus	53	4	1	3 819	702	418	4 103	2 030	41	702	2 030	108,1
VIII. Paberitööstus	13	13	13	2 351	69	2 323	8 997	2 030	21	69	2 030	99,1
IX. Põllugaatööstus	16	1	1	1 212	17	47	1 182	1 002	1	17	1 002	97,5
X. Toidu-, maitsainete- ja jookide tööstus	43	43	43	2 433	174	1 022	2 405	1 924	52	174	1 924	98,4
XI. Tekstiil-, maitsainete- ja pudukaupade tööstus	10	10	10	1 067	59	18	1 136	983	2	59	983	104,3
XII. Ehitustööstus	10	11	11	1 493	217	588	1 122	1 375	24	217	1 375	72,3
XIII. Elektrikaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	7	7	670	24	27	667	1 002	5	24	1 002	98,3
XIV. Puhastustööstus	8	8	8	159	2	161	101,3	156	2	2	156	102,3
Kokku suurtootlus - Total	270	5	2	32 147	2 510	2 593	32 064	28 325	2410	2 593	28 325	99,6
ettevõtteid 50 ja üle töötajaga - les entreprises ayant plus de 50 travailleurs	121	—	—	26 828	1 890	1 827	26 691	23 691	1 619	1 827	23 691	99,3
Dont: { ettevõtteid 20-49 töötajaga - les entreprises ayant 20-49 travailleurs	149	5	2	5 319	820	766	5 373	4 637	791	748	4 680	100,3
1929 a. aprillil arvad - Chiffres d'avril 1929:	264	7	2	31 763	2 004	1 640	32 147	27 967	1 947	1 586	28 325	101,3
Kokku suurtootlus - Total	17	1	1	161	24	10	178	150	24	9	165	110,0
I. Industries extractives	74	1	1	887	70	38	910	830	24	37	867	103,2
II. Industrie métallurgique	21	—	—	247	20	14	238	180	20	9	191	106,1
III. Industrie chimique	18	—	—	107	7	6	163	142	7	6	143	100,7
IV. Industries des caux et peaux	46	—	—	534	12	65	481	481	11	62	420	89,4
V. Industrie textile	72	6	2	9 980	282	203	1 069	991	273	197	907	109,1
VI. Industrie du bois	11	1	1	1 173	9	84	1 148	1 132	8	31	1 130	95,3
VII. Industrie papetière	11	—	—	533	7	31	509	497	8	29	476	95,8
VIII. Industrie de l'alimentation et des boissons etc.	43	—	—	2 433	174	179	2 405	1 924	52	174	1 924	98,4
IX. Industrie de l'habillement et fab. de mercerie	130	4	20	1 106	60	49	1 119	892	46	155	824	107,6
X. Confection de vêtements et fab. de mercerie etc.	39	2	2	1 418	49	18	1 449	395	16	16	425	107,6
XI. Constructions	5	2	2	44	6	5	45	37	6	5	38	102,7
XII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distillation d'eau	8	—	—	58	2	2	58	46	2	1	47	102,2
XIII. Industrie du nettoyage	6	—	—	79	2	4	69	73	5	5	73	105,8
XIV. Industrie du nettoyage	487	13	27	5 340	563	609	5 294	4 740	527	512	4 715	99,5
Kokku kesktootlus - Total	757	18	29	37 457	3 073	3 202	37 353	33 068	2 947	3 032	32 923	99,6
Üldise suur- ja kesktootlus - Grand total	498	20	31	487	548	541	5 340	4 745	489	494	4 740	99,9
1929 a. aprillil arvad - Chiffres d'avril 1929:	762	27	33	37 121	2 547	2 181	37 487	32 712	2 486	2 080	33 068	101,1
Kokku kesktootlus - Total (entreprises moyennes)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldise suur- ja kesktootlus - Grand total (entreprises moyennes)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Arvestatud juba enim tegevnud alustanud, andmete pindumisel eelmisest kokkuvõtetest välja jäänud ettevõtte.

Tab. 31. TÖÖONNETUSED TÖÖSTUSETTEVÕTTAIS APRILLIS 1929 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en avril 1929.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtted) <i>Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)</i>	Sellest—Dont		Kesktööstus (5—19 töötaja- ga ettevõtted) <i>Entreprises moyennes (de 5—19 travail- leurs)</i>	Kokku <i>Total</i>	Märtsis <i>Mars</i> 1929
		Üle 50 töötaja- ga ettevõtted <i>Entr. ayant plus de 50 travail- leurs</i>	20—49 töötaja- ga ettevõtted <i>Entr. ayant 20—49 tra- vailleurs</i>			
I. Murrud ja kaevandused	95	90	5	—	95	93
II. Mineraalide ümbertöötamine	23	16	7	—	23	28
III. Metallitööstus	53	48	5	—	56	87
IV. Keemiatööstus	10	10	—	1	11	12
V. Nahatööstus	2	2	—	—	2	3
VI. Tekstiilitööstus	80	80	—	1	81	106
VII. Puutööstus	56	39	17	17	73	59
VIII. Paberitööstus	28	28	—	1	29	24
IX. Poligraafiatööstus	1	1	—	—	1	3
X. Toidu-, maitseain- ja jookide tööst.	10	9	1	1	11	12
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	1	1	—	—	1	1
XII. Ehitustööstus	0	4	5	—	9	7
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevar.	1	1	—	—	1	3
XIV. Puhastustööstus	1	—	1	—	1	—
Kokku—Total	370	329	41	24	394	438
Kokku—Total 1/I—30/IV. 1929 a.	1627	1445	182	51	1678	—

Tab. 32. TÖÖSTUSETÖÖLISTE ARVU LIIKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).

Nombres-indices du mouvement du nombre de main-d'œuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuv baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)										B. Indeksid baasil 1.1.1927 = 100. B. Base 1.1.1927 = 100	
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾					Töölised—Ouvriers					Töötajad ¹⁾	Töölised
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Sellest		Kesktööstus (5—19 tööt.)	Entreprises grandes et mo- yennes	Grandes entreprises	Dont		Entreprises moyennes (5—19 ouv.)		
			50 ja üle töötajaga	20—49 tööt.					50 et plus de travail.		20—49 travail.	
1928 Jaanuar	99,3	98,8	99,2	96,5	102,0	99,1	98,8	99,1	95,9	101,8	102,0	102,6
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	106,7	103,3	102,7	102,0	107,2	107,0	105,1	106,0
Märts	103,0	103,6	102,5	109,8	103,9	104,0	103,9	102,9	110,9	104,7	108,9	110,2
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,9	110,0	111,5
Mai	101,6	101,5	101,3	102,7	101,9	101,8	101,6	102,7	102,0	111,7	113,5	113,5
Juuni	106,6	107,2	105,2	117,8	103,1	107,2	107,9	105,6	113,9	103,1	119,1	121,7
Juuli	99,6	99,5	98,2	105,7	100,8	99,7	99,6	98,2	106,6	100,2	118,7	121,3
August	101,2	101,7	102,1	99,2	97,9	101,1	101,6	102,1	99,9	98,2	120,4	123,1
September	97,2	96,9	96,9	96,9	98,9	96,9	96,6	96,5	96,8	98,6	118,9	119,2
Oktoober	95,8	95,3	94,9	96,2	99,7	95,4	94,8	94,6	95,7	99,4	112,1	113,7
November	99,7	99,2	98,9	100,6	102,8	99,8	99,3	99,0	100,8	103,3	111,8	115,5
Detsember	98,7	98,5	98,9	94,6	99,7	98,6	98,4	98,3	93,9	99,6	110,3	111,9
1929 Jaanuar	97,5	97,2	97,8	93,5	99,7	97,1	96,8	97,5	93,0	98,8	107,5	108,7
Veebruar	104,3	104,1	102,9	111,0	105,9	104,6	104,4	103,1	112,4	105,6	112,1	113,7
Märts	101,8	101,9	101,1	106,0	101,5	102,1	102,2	101,3	106,8	101,5	114,2	116,0
Aprill	101,0	101,1	100,6	103,8	100,0	101,1	101,3	100,7	104,3	99,9	115,3	117,3
Mai	99,7	99,7	99,5	101,0	99,1	99,6	99,6	99,3	100,9	99,5	114,9	116,8

Tab. 33. NAKKUSHAIGUSED APRILLIS 1929 a. — Maladies contagieuses en avril 1929.

	Typhus ab- dominalis	Paratyphus	Typhus ex- anthematic.	Febris recurrens	Malaria	Variola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepra	Encephalitis lethargica	Meningitis cerebr. epid.	Trachoma	Tuberou- losis	Kokku Total
Linnad—Villes	11	6	—	—	—	—	66	179	10	—	—	—	2	7	102	383
Tallinn	7	4	—	—	—	—	30	70	6	—	—	—	—	2	49	168
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	3	7
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	2	1	—	—	—	—	30	16	—	—	—	—	—	—	11	60
Nõmme	—	—	—	—	—	—	1	12	2	—	—	—	—	—	2	17
Paide	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	5
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	3
Pärnu	—	—	—	—	—	—	1	6	2	—	—	—	—	3	16	28
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	1	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	1	8
Tapa	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	2	6
Tartu	1	—	—	—	—	—	—	53	—	—	—	—	—	—	2	57
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Valga	1	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	1	—	2	9
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	5
Võru	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	5	6
Maad—Arrond.	10	4	—	—	—	—	116	109	14	—	3	—	—	22	156	434
Viru	5	—	—	—	—	—	79	26	5	—	—	—	—	2	12	129
Järva	—	—	—	—	—	—	24	7	1	—	—	—	—	—	8	41
Harju	—	—	—	—	—	—	11	9	2	—	—	—	—	—	3	12
Lääne	1	2	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	1	27
Saare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5
Pärnu	—	1	—	—	—	—	1	11	2	—	—	—	—	2	24	41
Viljandi	1	—	—	—	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	6	20
Tartu	—	—	—	—	—	—	—	30	8	—	—	—	—	—	3	64
Valga	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	3	12
Võru	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	32
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	6	14
Kokku—Total	21	10	—	—	—	—	182	288	24	—	3	—	2	29	258	817

1) Töölised, tehniline personaal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

PRINCIPAUX ARTICLES PARUS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

METHODOLOGIE.

Recensement agricole de 1929 . . . . . Nr. 88(3), page 133-141
 Convention concernant l'unification des méthodes des statistiques économiques . . . . . 87(2), " 69-80
 Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales . . . . . 76(3), " 161-170
 Développement des statistiques en Estonie . . . . . 75(2), " 65-72
 Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie . . . . . 75(2), " 73-81
 Les résolutions adoptées par la I-re conférence esto-lettonne des statisticiens . . . . . 66(5), " 233-238
 -Do- par la II-me conférence esto-lettonne des statisticiens . . . . . 71(10), " 547-551
 -Do- par la III-me conférence des statisticiens des pays Baltes . . . . . 80(7), " 397-407
 Principes de la statist. du commerc. extér. . . . . 27(0), " 1-24
 Principes de la statistique agricole . . . . . 22(1), " 1-30
 Organisation de la statistique de l'activité des sociétés coopératives . . . . . 14(3), " 75-100

DONNÉES INTERNATIONALES.

Émi. et immigr. mondiale de 1920-1924 . . . . . Nr. 57(12), page 5-10
 Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920-26 . . . . . 72(11), " 629-633
 Nombres-indices des gains dans les pays étrangers de 1914-1925 . . . . . 55(10), " 1-4

POPULATION.

Développement physique des enfants estons en 1926-27 . . . . . Nr. 84(11), page 621-629
 Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926-27 . . . . . 82(9), " 525-531
 Naissances, décès, mariages et divorces en 1927 . . . . . 85(12), " 690-713
 -Do- en 1923 . . . . . 74(1), " 1-18
 -Do- en 1925 . . . . . 64(3), " 97-101
 -Do- en 1924 . . . . . 47(2), " 1-69 A.
 Principales caractéristiques démographiques de 1918-28 . . . . . 75(2), " 135-137
 Mariages en Estonie en 1922 . . . . . 21(10), " 61-69
 Décès en Estonie en 1922 . . . . . 20(9), " 61-76
 Naissances, décès et mariages en Estonie en 1921 et 1922 . . . . . 18(7), " 51-80
 Causes de décès en 1927 . . . . . 87(2), " 101-112
 -Do- en 1926 . . . . . 77(4), " 236-247
 -Do- en 1925 . . . . . 64(3), " 132-133 et 136-133
 Mort. des enfants de moins d'un an 1925 . . . . . 65(4), " 209-219
 Accroissement de la population en Estonie de 1921-25 . . . . . 55(10), " 5-8
 Populat. des villes et des bourgs en 1927 . . . . . 78(5), " 285-287
 Nombre et mouv. de la popul. dans les villes de l'Estonie en II semestre 1921 . . . . . 1-2, " 42-55
 Mouvement de la population traversant la frontière en 1927 . . . . . 78(5), " 288-291
 Mouvement de la population traversant la frontière en 1928 . . . . . 39(4), " 207-210
 Mouvement mécanique de la population en 1925-26 . . . . . 68(7), " 284-289
 Émigration en 1928 . . . . . 90(5), " 277-279
 Émigration en 1927 . . . . . 77(4), " 233-235
 Émigration en 1926 . . . . . 66(5), " 290-291
 Émigration d'Estonie en 1924-25 . . . . . 57(12), " 1-5
 Stature des jeunes gens terminant leur service militaire en 1924 . . . . . 69(8), " 431-445

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1922-27 . . . . . Nr. 78(5), page 298-302
 Établissements scolaires pendant les années scolaires de 1922-27 . . . . . 76(3), " 200-210
 Écoles de navigation de 1923-27 . . . . . 74(1), " 30-34
 Écoles primaires et secondaires pendant l'année scolaire de 1927/28 . . . . . 88(3), " 12-162
 -Do- 1926/27 . . . . . 79(6), " 311-361
 -Do- 1925/26 . . . . . 72(11), " 611-628
 -Do- 1924/25 . . . . . 60(13), " 1-30
 -Do- 1923/24 . . . . . 43(10), " 1-64 A.
 Javards d'enfants de 1923-27 . . . . . 81(8), " 471-478
 Données générales sur les écoles primaires pendant l'année scolaire 1921/22 . . . . . 13(2), " 47-65
 Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924-26 . . . . . 68(7), " 389-401

TRAVAIL ET SALAIRES.

Durée du travail dans l'industrie en I semestre de 1928 . . . . . Nr. 86(1), page 36-41
 -Do- en 1927 . . . . . 82(9), " 541-545
 Conditions du travail 1922-27 . . . . . 75(2), " 138-140
 Main d'oeuvre des entreprises moyennes et grandes au 1. VII. 1927 . . . . . 71(10), " 608-610
 Nombre des ouvriers dans l'industrie en Estonie en 1923-24 . . . . . 39(3), " 1-14
 Mouvem. du nombre d'ouv. empl. et de service des entrepr. princp. en 1923 . . . . . 24, " 43-45
 Marché du travail en Estonie . . . . . 49(4), " 15-18
 Activité des bourses du travail et le chômage 1924-26 . . . . . 70(9), " 524-528
 Chômage et activité des bourses de travail en 1927-28 . . . . . 89(4), " 216-219
 Chômage à Tallinn le 8. IV. 1926 . . . . . 62(1), " 9-20
 -Do- à Tartu le 16. II. 1927 . . . . . 69(8), " 464-466

Chômage en Estonie 1922-24 . . . . . Nr. 39(6), page 15-30
 Inspection du travail 1921-26 . . . . . 73(12), " 696-704
 Convention collective au 1. VII. 1927 . . . . . 71(10), " 589-590
 Grèves dans l'industrie en 1928 . . . . . 88(3), " 163-165
 -Do- en 1927 . . . . . 78(6), " 291-295
 -Do- en 1926 . . . . . 67(6), " 351-356
 -Do- en 1921-25 . . . . . 54(9), " 7-13
 -Do- en 1922 . . . . . 15(4), " 51-53
 Aperçu des conditions du travail des entr. princp. en I-er semestre de 1925 . . . . . 41(8), " 42-46
 Travaux publics 1924-26 . . . . . 69(8), " 455-463
 Nombre de caisses de secours et de leurs membres en 1921-37 . . . . . 80(7), " 418-423
 Accidents du travail en 1926 . . . . . 81(8), " 485-488
 -Do- 1924-25 . . . . . 70(9), " 487-494
 Alimentation des ouvriers agricoles et industriels . . . . . 87(2), " 76-80
 Gains des ouvriers industr. en 1926-27 . . . . . 80(7), " 402-417
 -Do- " " à Tallinn . . . . . 71(10), " 578-580
 -Do- " " " . . . . . 67(6), " 349-350
 Salaires des ouvriers agricoles en 1927 . . . . . 71(10), " 576-577
 -Do- en 1926 . . . . . 61(6), " 22-23
 Gains dans l'industrie en 1928 . . . . . 90(5), " 290-304
 Gains des ouvriers industr. en Estonie 1914-26 . . . . . 59(14), " 3-12
 Budgets des familles ouvrières en 1925 . . . . . 48(3), " 1-108
 Salaires et gains dans les entr. ayant plus de 20 ouvriers pendant l'année 1924 . . . . . 37(4), " 1-21 a.
 Salaires dans l'agricult. et le marché du travail des ouv. agric. en 1923 et 1924 . . . . . 32(11), " 1-24

HYGIÈNE PUBLIQUE.

Hygiène des enfants . . . . . Nr. 87(2), page 81-83
 État sanitaire de l'armée de 1925-27 . . . . . 82(9), " 513-524
 État sanitaire de la popul. de 1919-27 . . . . . 75(2), " 111-112
 Causes de décès en 1927 . . . . . 87(2), " 101-112
 -Do- en 1926 . . . . . 77(4), " 236-247
 -Do- 1925 . . . . . 64(3), " 132-133 et 136-133
 Mortalité des enfants 1926 . . . . . 81(8), " 480-470
 -Do- 1925 . . . . . 65(4), " 289-219
 Maladies contagieuses en 1925-26 . . . . . 67(6), " 351-353
 Lèpre de 1919-28 . . . . . 84(11), " 630-632
 Cancer 1919-25 . . . . . 73(12), " 684-680
 Tuberculose en 1925-26 . . . . . 70(9), " 518-523
 État sanitaire en Estonie 1924-26 . . . . . 53(13), " 3-6

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Incendies en 1928 . . . . . 39(6), page 291-296
 Incendies en 1927 . . . . . Nr. 76(5), " 191-199
 Composition des condamnés dans les affaires criminelles 1924-26 . . . . . 74(1), " 19-28
 Prisonniers 1922-26 . . . . . 74(1), " 29
 Sûreté en Estonie 1927 . . . . . 81(8), " 488-490
 -Do- 1925-26 . . . . . 65(4), " 286-288
 -Do- 1922 . . . . . 19(8), " 67-80
 Crimes, délits et infractions aux lois 1924-26 . . . . . 74(10), " 553-573
 Affaires criminelles en Estonie 1919-1924 . . . . . 53(8), " 1-7
 Incendies en 1924-26 . . . . . 70(9), " 512-517
 Accidents du travail (voir travail et salaires)

INDUSTRIE.

Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises en 1927 . . . . . Nr. 87(2), page 84-100
 -Do- 1926 . . . . . 75(2), " 110-125
 -Do- dans l'industrie 1925 . . . . . 63(2), " 37-56
 Consommation des combustibles dans les industries en 1925 . . . . . 67(6), " 347-349
 Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les industries en 1925 . . . . . 69(8), " 446-453
 Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923-26 . . . . . 70(9), " 498-502

COMMERCE EXTERIEUR.

Commerce extérieur des produits forestiers de 1920-28 . . . . . Nr. 88(3), page 105-175
 Commerce extérieur de 1919-27 . . . . . 75(2), " 101-109
 -Do- pendant le I-er semestre de 1927 . . . . . 69(8), " 453-454
 Commerce extérieur et droits de douane d'après les §§ du tarif douanier en 1927 . . . . . 83(10), " 539-539
 -Do- en 1926 . . . . . 70(9), " 503-511
 Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923-26 . . . . . 70(9), " 498-502
 Commerce extér. pend. le I-er sem. de 1926 . . . . . 58(13), " 5-7
 -Do- en 1923 . . . . . 29(6), " 1-7
 Commerce extérieur des produits agricoles et industriels en 1927 . . . . . 81(8), " 459-459
 -Do- en 1926 . . . . . 67(6), " 322-330
 -Do- en 1925 . . . . . 49(4), " 3-8

PRIX.

Prix forains du bétail en 1927 . . . . . Nr. 78(5), page 295-297
 Nombres indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913-28 . . . . . 77(4), " 261-269
 Mouv. des prix de gros 1922-1926 et les nomb. ind. des prix de gros pour l'Est. . . . . 43(2), " 57-66
 Coût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922-27 . . . . . 68(7), " 389-392
 Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles . . . . . 65(4), " 210-220
 Coût de la vie en villes 1922-29 . . . . . 90(5), " 285-289
 Coût de la vie . . . . . 36(3), " 1-98 A.
 Prix de gros à Tallinn 1922-24 . . . . . 35(2), " 30-39

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Traffics des marchandises principales par chemins de fer en 1927/28	Nr. 86(1), page 1-27
Traffic des marchandises princip. par les chemins de fer à voie large en 1926	76(3), " 176-186
Chemins de fer en 1927/28	85(12), " 714-742
-Do- en 1926/27	73(12), " 705-724
-Do- 1925	65(4), " 132-199
-Do- 1921-23	17(6), " 67-96
Navigation et transports maritimes des marchandises et des voyageurs en 1927	80(7), " 421-437
-Do- 1926	67(6), " 331-346
Marine marchande au I. I. 1928	82(9), " 532-537
-Do- au I. I. 1927	68(7), " 404-408
Mouvement de la navigation et transport des marchandises et des voyageurs par voies navigables intérieures en 1927	82(9), " 538-540
-Do- en 1926	68(7), " 409-411
Navigation et marine marchande en Estonie 1925	56(11), " 1-13
Poste, télégraph., téléph. et radio en 1927/28	84(11), " 650-672
-Do- en 1926 et pendant les 3 premiers mois de 1927	72(11), " 637-656
Nombre des véhicules à moteur en Estonie 1922-26	68(7), " 402-403
Navig. aérien, privée en Estonie 1924-26	65(4), " 200-203
ASSURANCES.	
Sociétés d'assurance en 1926	Nr. 74(1), page 35-48
-Do- en 1924-25	64(3), " 134-148
-Do- en 1923	42(9), " 1-161
-Do- en 1920-22	29(8), " 1-15
Assurances contre maladies en 1926	83(10), " 578-586
-Do- de 1919-25	68(7), " 375-383
CRÉDIT ET CAPITAL.	
Situation financière des sociétés anonymes en 1927 et 1928	Nr. 88(3), page 176-183
Recettes et dépenses des banques en 1927	86(1), " 28-35
-Do- de 1921-26	71(10), " 580-585
Activité de la Banq. agraire en 1926-27	71(10), " 586-587
Situa. financière de la Banque agraire	71(10), " 587-588
Lombards de 1922-26	73(12), " 690-695
Développement des établissements financiers de l'Estonie 1920-21	1-2, " 203-205

FINANCES.

Budget net de l'Etat et la charge générale des impôts	Nr. 86(1), page 42-50
Recettes et dépenses de l'Etat de 1918-27	79(6), " 362-366
Recettes et dépenses des administrations des arrondissements 1923-26	79(6), " 367-373
Recettes et dépenses des villes et des bourgs en 1926	78(5), " 311-322
-Do- en 1925	66(5), " 287-269
-Do- en 1924	52(7), " 1-13
-Do- en 1923	40(7), " 1-13
Dépenses des administrations des villes et des arrondissements pour l'hygiène publique et l'assistance en 1925	65(4), " 209-205
Balance des paiements en 1927	78(5), " 303-310
Balance des paiem. de l'Estonie 1924-26	66(5), " 239-256
Impôts sur les bénéfices nets en 1927	81(8), " 479-484
Impôt sur le revenu en 1928	90(5), " 261-276
-Do- en 1927	77(4), " 249-260
Recettes de l'Etat en 1927	15, " 66-59

COOPÉRATION.

Sociétés de consommation en 1926	Nr. 73(12), page 725-727
Sociét. de consom. en Estonie au I. I. 1924	33(12), " 1-31

VARIA.

Traitements du personnel des institutions d'Etat en 1927-28	Nr. 84(11), page 633-649
Production en consommation des boissons alcooliques de 1920-27	78(5), " 291-293
Personnel des institutions de l'Etat et le problème de sa diminution	76(3), " 211-218
Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924-26	68(7), " 393-401
Statut des jeunes gens terminant leur service militaire	60(8), " 431-445
Unions et sociétés en Estonie 1921-26	61(6), " 18-21
Longueur de la ligne-front. de l'Estonie	3-4, " 9-16

REFORME AGRICOLE.

Réalisation de la réforme agr. 1919-26	Nr. 76(3), page 171-175
La réforme agraire en Estonie	6-8, " 49-68
Exploitations agricoles sur les terres d'Etat au I. I. 1929	89(4), " 220-224
Pour les articles sur la statistique agricole s'adresser à l'annuaire de la stat. agric.	

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.

Volume I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	Pages 288+186, 1924.	Kr. 6.-
Dite (Edition abrégée)	300, 1924.	3.50
" II. Naissances, décès, mariag. et movem. de la populat. 1921-1923	52+54, 1925.	3.-
" III. Statistique de l'hygiène publique 1921-1923	192+80, 1925.	5.-

STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.

Volume I. Commerce extérieur en 1923	Pages 20+72, 1924.	Kr. 2.-
" II. Ports, marine marchande et navigation	102, 1925.	2.50
" III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléne en Estonie plo	64, 1925.	2.-
" IV. Commerce extérieur en 1924	22+92, 1925.	3.-
" V. Industrie en Estonie	80, 1926.	2.50
" VI. Chemins de fer de l'Etat en 1924	38, 1926.	2.-
" VII. Commerce extérieur en 1925	109, 1926.	3.25
" VIII. Commerce extérieur en 1926	IV+106, 1927.	3.25
" IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopérat. au I. I. 1926	32+84, 1927.	2.-
" X. Commerce extérieur en 1927	106, 1928.	3.25
" XI. Commerce extérieur en 1928	Sous-pressé	

STATISTIQUE AGRICOLE.

Volume I. Annuaire de la statistique agricole I.	Pages 290, 1923.	Kr. 5.-
" II. Annuaire de la statistique agricole II (1923)	132, 1924.	2.25
" III. Élevage du bétail en Estonie en 1924	17+105, 1925.	1.50
" IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	3-201, 1926.	3.-
" V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	VII+254, 1927.	3.-
" VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	VIII+207, 1928.	2.75
Type B. 1. Résultats préliminaires du recensement de 1922	Pages 78, 1923.	Kr. 2.-
2. Les enfants infirmes en Estonie	164, 1923.	3.75
3. Elections au Parlement en mai 1923	78, 1923.	3.-
4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921-1923	60+33, 1923.	2.50
5. Résultats du recensement de 1922:		
I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	Pages 88, 1925.	Kr. 2.-
II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux) conditions.	8+198, 1924.	4.-
III. Répartition de la population par occupations	88+84, 1925.	3.-
IV. Arrond. Viru	24+52, 1924.	2.-
V. " Järva	52+60, 1923.	3.-
VI. " Harju et la ville de Tallinn	40+60, 1924.	3.-
VII. " a) Lääne	20+50, 1924.	2.-
" b) Saare	20+56, 1924.	2.-
VIII. " Pärnu	40+84, 1924.	3.50
IX. " Viljandi	30+84, 1924.	3.50
X. " Tartu et Valga	40+92, 1924.	3.-
XI. " Võru et Põlseri	30+46, 1927.	3.-
6. Dépouillem. des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs	48, 1923.	1.-
7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919-23	46+60, 1924.	3.50
8. Résultats du recensement agricole de 1925	4+219, 1926.	3.75
9. Album statistique, vol. I. Territoire et populat. (38 dia- et cartogram en coul.)	1925.	6.-
Album statistique, vol. I. Economie (24 dia- et cartogram. en coul.)	1926.	6.-
Album statistique, vol. III. Agriculture	112, 1928.	7.50
10. Election au III. Parlement	48, 1927.	1.75
11. Élevage du bétail et marchés des produits animaux en Estonie et à l'étranger	72, 1928.	-
Type D. Indicateur officiel des établissem. et des adresses III 1926-1927	Pages LXX+44+960.	Kr. 6.50
Indicateur officiel des établissem. et des adresses IV 1929-1930	712+28+100	
Type G. Recueil mensuel.	1925 Nr. 34-45 Prix total	Kr. 15.-
1922 Nr. 1-11 Prix total	1926 " 46-61 " " " 15.-	
1923 " 12-21 " " " 15.-	1927 " 62-73 " " " 15.-	
1924 " 22-33 " " " 15.-	1928 " 74-85 " " " 15.-	